

Hedensted Kommuneplan 2021 - 2033

Indholdsfortegnelse

Retningslinjer	4
Vækst og udvikling	5
1. Byudvikling	6
1.1 Byudvikling og byzone	7
1.2 Byomdannelsesområder	12
1.3 Landsbyer og landzone	14
2. Strategisk planlægning for landsbyer	17
3. Detailhandel	22
3.1 Detailhandelsstruktur	23
3.2 Opgørelse af butikker og rammer for udvikling	26
4. Ferie og fritid	27
4.1 Større fritids- og idrætsanlæg	28
4.2 Lystbådehavne	30
4.3 Sommerhusområder	32
4.4 Campingpladser	34
5. Erhverv	36
5.1 Erhverv	37
5.2 Produktionserhverv	39
5.3 Risikovirksomhed	41
6. Landbrug	43
6.1 Store husdyrbrug	44
6.2 Særlig værdifulde landbrugsområder	47
7. Støj	49
7.1 Støj	50
7.2 Særligt støjende fritidsanlæg	54
Natur og miljø	56
8. Natur	57
8.1 Grønt Danmarkskort	59
8.2 Anvendelse af vandløb, søer og kystvande	68
8.3 Lavbundsarealer og vådområder	71
9. Klima	73
9.1 Oversvømmelse og erosion	76
9.2 Klimatilpasningsområder	84

10. Drikkevand	88
Landskaber og kulturarv	91
11. Landskaber	92
11.1 Landskab	93
11.2 Skovrejsning	98
11.3 Kystnærhedszonen	100
11.4 Geologi	102
12. Kulturarv	104
12.1 Kulturmiljøer	105
12.2 Kulturhistoriske bevaringsværdier	109
Infrastruktur og tekniske anlæg	112
13. Trafikanlæg, stier og parkering	113
13.1 Trafikanlæg	114
13.2 Stier	116
13.3 Parkering	118
14. Tekniske anlæg og forsyning	119
14.1 Vindmøller	120
14.2 Biogas	124
14.3 Højspænding	126
14.4 Regnvand	128
14.5 Transportkorridor	130
14.6 Større solcelleanlæg i det åbne land	132
15. VVM pligtige anlæg	134

Retningslinjer

I Hedensted Kommuneplan 2021 - 2033 er der fastlagt overordnede retningslinjer for byernes udvikling og udviklingen i det åbne land. Her indgår også mere principielle overvejelser om, hvordan forskellige hensyn skal indgå i fremtidige planer samt i administration og sagsbehandling. Under hver retningslinje er der en redegørende tekst, der beskriver emnet mere detaljeret. Retningslinjerne er inddelt i fire afsnit, der ses herunder.

Vækst og udvikling

Natur og miljø

Landskaber og kulturarv

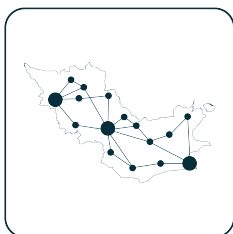
Infrastruktur og tekniske anlæg

Vækst og udvikling

Det er Hedensted Kommunes ønske at sikre de overordnede rammer for vækst og udvikling i kommunen. Det sker blandt andet ved planlægning for detailhandel, sikre at der fortsat er gode produktionsmuligheder for virksomheder, samtidig med at der er gode frilufts- og rekreative muligheder.

Kommuneplanen skal være med til at forebygge konflikter mellem miljøbelastede arealer og arealer til miljøfølsom anvendelse. Derfor skal der planlægges så virksomhederne har gode udviklingsmuligheder, men samtidig så borgerne beskyttes mod eksempelvis støj fra virksomheder, anlæg og veje.

Ved hjælp af planlægningen kan kommunen sikre de forhold, som er vigtige for borgere, erhvervsliv, turister og lokalområderne, og dermed rammerne for vækst og udvikling i Hedensted Kommune.

1. Byudvikling

2. SPL

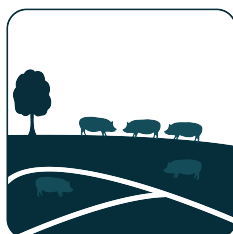
3. Detailhandel

4. Ferie og fritid

5. Erhverv

6. Landbrug

7. Støj

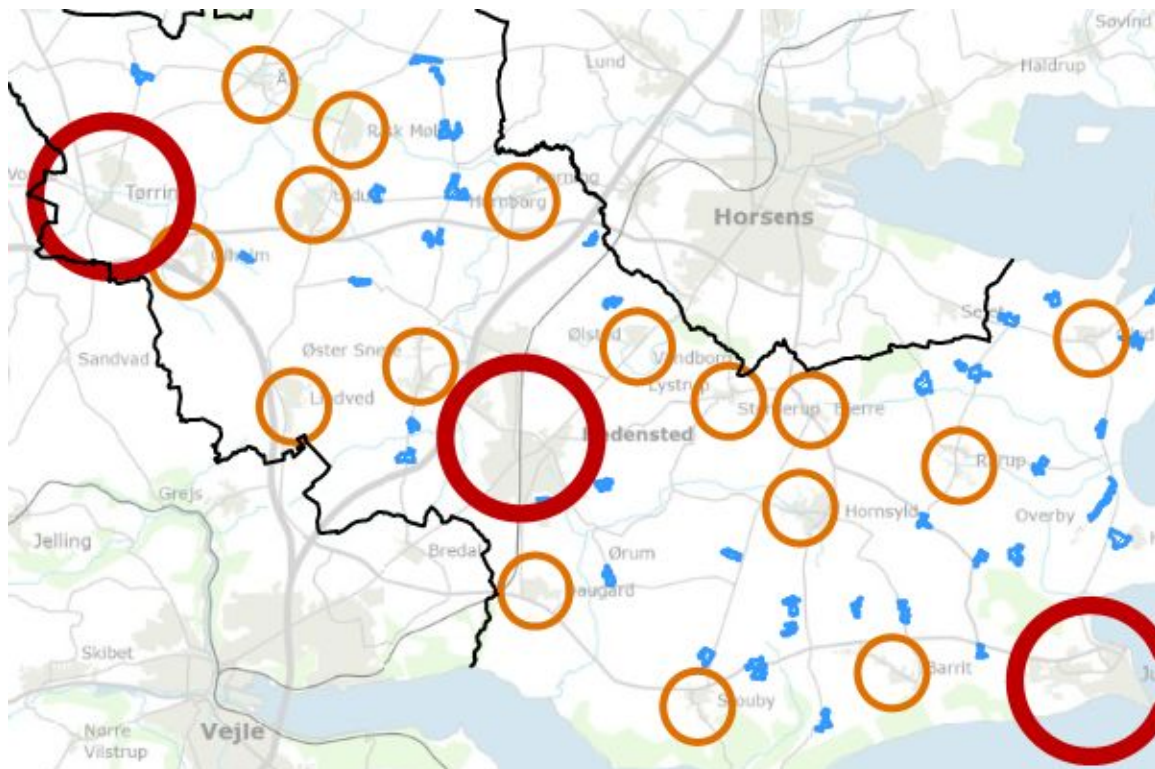
1. Byudvikling

Byudviklingen tager afsæt i Hedensted Kommunes bymønster. Bymønstret afspejler de politiske visioner om en decentral struktur med 3 stærke centerbyer placeret i hver deres del af kommunen. Centerbyerne er kendetegnet ved at være kommunens største handelsbyer, og ved at være dynamoer i forhold handel og bosætning i kommunen.

Derudover er der 16 lokalbyer, som i dag enten ligger helt eller delvist i landzone. De vil på sigt blive overført til byzone, hvilket giver større mulighed for byudvikling. Lokalbyerne er hver især forsynet med eller har god adgang til den øvre infrastruktur og offentlige funktioner som eksempelvis skole, bibliotek og idrætsfaciliteter med videre.

Hedensted Kommune er en kommune med mange stærke mindre lokalområder, hvilket også afspejles i antallet af afgrænsede landsbyer, som er 38. Inden for en afgrænset landsby har man nemmere ved at opnå en landzonetilladelse til opførelse af for eksempel et nyt hus end uden for landsbyerne, ligesom det er muligt at udstykke og oprette flere boliger inden for en landsbyramme.

Kortet nedenfor viser bymønstret.

Info

[Læs mere om temaerne](#) bosætning, erhvervsudvikling, centerbyer og detailhandel.

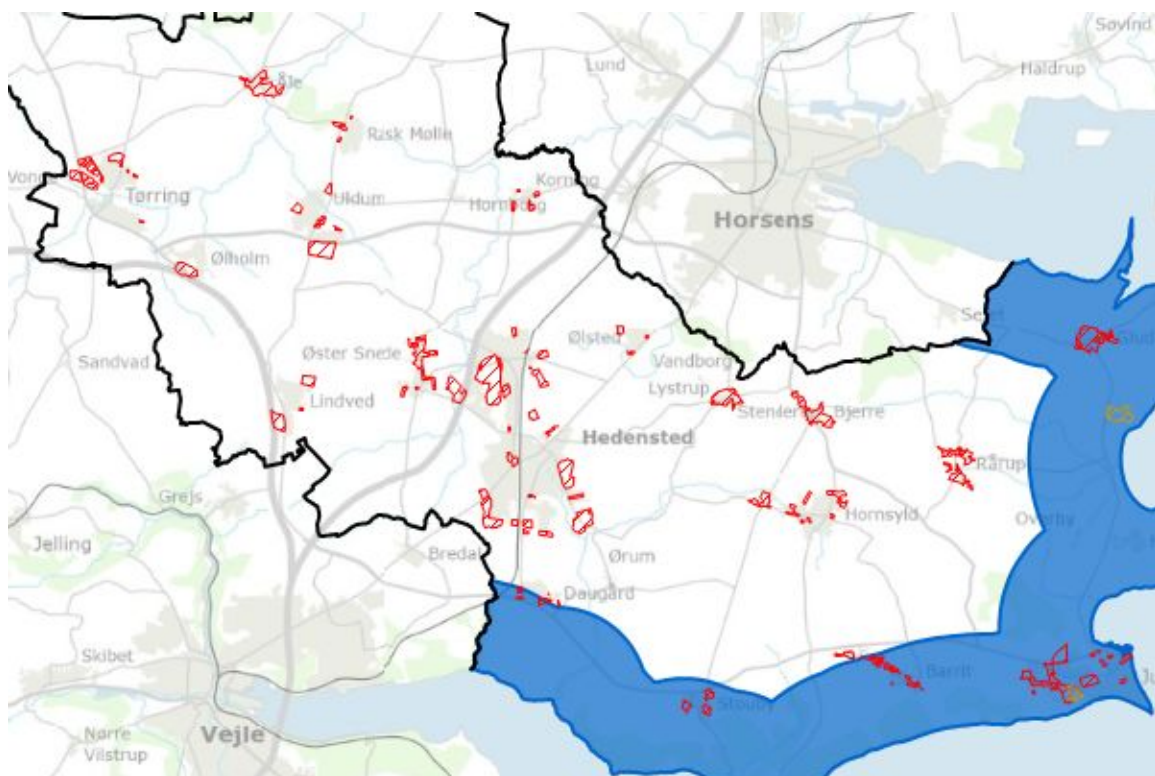
[Se rammerne for lokalplanlægning.](#)

1.1 Byudvikling og byzone

Byerne udgør en stadigt større del af landskabet. Det er vigtigt, at byernes nærmeste opland og afgrænsningen imod det åbne land afklares, så inddragelse af arealer til byformål sker på baggrund af en helhedsorienteret og langsigtet planlægning. Byernes indbyrdes samspil og afhængighed nødvendiggør også, at der sker en velovervejet planlægning, således at borgerne fortsat sikres adgang til offentlig og privat service, og så byerne kan udvikles på en sådan måde, at hver enkelt bys helt særlige behov og potentiale tilgodeses.

I Hedensted Kommuneplan 2021 - 2033 foretages nye arealudlæg på baggrund af enkelte indkomne forslag og ønsker i foroffentlighedsfasen, en opgørelse af kommunens restrummelighed i rammerne og prognose for befolkningsudvikling samt et ønske om en helhedsorienteret planlægning, der skal sikre, at kommunen har et attraktivt udvalg af bolig- og erhvervsområder.

Kortet nedenfor viser planlagte byzoneområder samt kystnærhedszonen.

Retningslinjer

1.1.1 Byudvikling skal, som en altovervejende hovedregel, ske indefra og ud.

1.1.2 I de byer, hvor der er udarbejdet en udviklingsplan, skal planens anbefalinger tages i betragtning ved fremtidig planlægning og sagsbehandling.

1.1.3 Anlæg og arealer skal udformes, så eksisterende bymæssige og kulturmæssige værdier så vidt muligt sikres. Der skal arbejdes for, at der tilføres nye bymæssige kvaliteter.

1.1.4 Byudvikling skal som hovedregel kun foregå på den ene side af overordnede veje.

1.1.5 De nære landskaber til motorveje og øvrige fjerntrafikveje kan kun bebygges,

såfremt det sker på baggrund af en kvalitativ helhedsplanlægning.

1.1.6 Der kan i lokalcentre udlægges storparceller med mulighed for mindre og ikke erhvervsmæssigt dyrehold i begrænset omfang og efter en konkret planlægning.

1.1.7 Der kan som hovedregel udøves liberalt erhverv i boligområder, hvis det indrettes i boligen, uden at det påvirker det omkringliggende miljø væsentlig.

1.1.8 Der skal i forbindelse med byggeri på en ejendom, vurderes behovet for opholdsarealer til det konkrete projekt. Der står i den konkrete kommuneplanramme, hvilken procentdel af etagearealet der skal udgøre opholdsarealerne til opførelse af boliger inden for centerområderne.

Redegørelse

Byudviklingsprincipper

Alle byer skal udvikles efter princippet indefra og ud, og dette princip følges ved ibrugtagning af de enkelte større nye byudviklingsområder. Der er mange steder angivet rækkefølge for ibrugtagning af nye arealer til byformål i planens rammedel. Hvor det ikke er tilfældet, bliver der planlagt efter princippet "byudvikling indefra og ud".

For erhvervsudviklingen vægtes en hensigtsmæssigt beliggenhed i forhold til det overordnede vejnet som Motorvej E45, Vestvejen og den midtjyske motorvej samt hovedvejene.

Lokalplanlægningen udarbejdes på baggrund af en helhedsorienteret tankegang, hvor der vil blive inddraget alle relevante temaer for, at områderne samlet set kommer til at fungere bedst muligt og være af høj kvalitet for dets brugere. Derfor vil rammeudlæggene i kommuneplanen blandt andet også indeholde andre elementer end den primære anvendelse så som rekreative arealer, vejanlæg, stier, klimaløsninger, regnvandssøer med mere. I forbindelse med lokalplanlægning vil der blive afklaret behov for eksempelvis stiforbindelser og redegjort for forholdet til omkringliggende stinet med særligt fokus på at skabe sammenhænge. Det vil blive sikret i lokalplanlægningen, at overfladevand forsinkes og håndteres tættest muligt på kilden, og hvor der planlægges for vandlidende områder, som ikke umiddelbart er velegnede til nedsivning, skal der planlægges for en fremtidssikret håndtering af overfladevandet. Se mere i afsnittet om [klima](#).

I forbindelse med lokalplanlægningen sikres det, at ny bebyggelse opføres som lavenergibyggeri, hvor det er muligt.

Bjerre, Lindved og Kragelund - Øster Snede er i kommuneplanen udlagt som lokalbyer og dermed fremtidige byzonebyer.

I Bjerre er der et stort bosætningspotentiale på grund af dens beliggenhed tæt på Horsens. Mellem Bjerre og Horsens er der anlagt en ny vejforbindelse, der skaber adgang til motorvejsnettet. Denne placering med tæthed til motorvejsnettet og byudviklingen i det sydlige Horsens gør, at bosætningspotentialet i Bjerre øges. Bjerre hører til Stenderup skoledistrikt. Der er etableret en cykelsti mellem de to byer for at børn kan komme sikkert i skole. Se Hedensted Kommunes bymønster i hovedstrukturens afsnit om [bosætning og byudvikling](#).

Ligeledes ligger Lindved tæt på den midtjyske motorvej og dermed tæt på Vejle, som giver et stort bosætningspotentiale i Lindved. Det samme gør sig gældende for Kragelund - Øster

Snedede som ligger tæt på E45 og Hedensted. Bosætningspotentialer underbygges af infrastrukturen, hvor man nemt og hurtigt kan nå arbejdspladser i Østjylland, Trekantsområdet og Midtjylland.

Arealudlæg i kystnærhedszonen

Planlægning i de kystnære landskaber kræver en særlig begrundelse. Retningslinjer og tilhørende redegørelse for kystnærhedszonen findes i kommuneplanens afsnit om [kystnærhedszonen](#).

Arealudlæg i kystnærhedszonen skal, hvor det har indvirkning på kystlandskabet, visualiseres i forbindelse med lokalplanlægning.

Barrit og As Vig ligger sammen med 1 centerby, 3 lokalbyer og 10 landsbyer helt eller delvist inden for kystnærhedszonen. Se Hedensted Kommunes bymønster i hovedstrukturens afsnit om [bosætning og byudvikling](#).

Der er uudnyttede arealer til byudvikling inden for kystnærhedszonen i Barrit. De uudnyttede udlæg er vurderet og findes fortsat aktuelle for lokalbyens udvikling.

Der er ikke nye arealudlæg inden for kystnærhedszonen i Barrit, kun en teknisk tilretning af lokalbyens afgrænsning til allerede eksisterende brugsarealer og byens faktiske anvendelse langs Barrit Langgade.

Den særlige planlægningsmæssige begrundelse for udlægget i As Vig i kystnærhedszonen er:

As Vig er en landsby, som ligger ud til kysten, hvor der er mange sommerhusområder. Hele byen er omfattet af kystnærhedszonen, hvilket gør, at der ikke kan planlægges for flere sommerhuse uden at det gøres igennem en ansøgning om dette. Hedensted Kommune har i 2017 ansøgt staten om udlæg af nye sommerhusgrunde. I 2019 blev der udarbejdet et landsplandirektiv for udlæg og omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen, jf. bekendtgørelse nr. 952 af 16. september 2019.

Hele området for sommerhuse i As Vig ligger inden for kystnærhedszonen. Sommerhusområdet er placeret bag eksisterende sommerhusområde og skov, samtidig med at bebyggelsen placeres på et skrånende terræn mod kysten. Området vil fremstå som en naturlig forlængelse af det eksisterende sommerhusområde. I den konkrete lokalplanlægning vil der blive udarbejdet visualiseringer af bebyggelsen set fra kysten og redegjort yderligere for forholdet til kystnærhedszonen.

Det er meget lang tid siden Hedensted Kommune har haft nye sommerhusområder til rådighed og første gang i årtier, er der mulighed for at nytænke og tilpasse kommunes udbud af sommerhuse til markedet. Derfor har Hedensted Kommune et stort ønske om at arbejde med områderne og sommerhustyperne, således det ikke kun er en fortsættelse af de typiske stempelgrunde. I forhold til det almindelige sommerhusområde skal dette område kunne noget mere. Der skal arbejdes med områdets landskabelige kvaliteter og identitet, for at skabe forskellige og differentierede udvalg af attraktive områder, der hver især har en primær målgruppe og adskillige sekundære.

Der er i ansøgningen til udlæg af sommerhuse inden for kystnærhedszonen, tematillæg til Planstrategi 2015, redegjort for natur- og landskabsinteresser og kystbeskyttelse.

Overordnet set er der ingen væsentlige natur- og landskabsinteresser i det ønskede nye sommerhusudlæg. Dog er der enkelte punkter, der skal være opmærksomhed på i den fremtidige planlægning:

Skovbyggelinje - området i As Vig er omfattet af en skovbyggelinje omkring et mindre skovareal mod nord. Dette gør sig dog også gældende for store dele af det øvrige sommerhusområde. Udviklingen af det nye område vil skulle ske under hensyntagen til skovbrynet og samspillet mellem skoven og sommerhusområdet samt afstand til de beskyttede diger i skovbrynet.

Der er i forbindelse med tematillægget til Planstrategi 2015 udarbejdet en naturkonsekvensvurdering, der vurderer, at planlægningen for et sommerhusområde i As Vig ikke vil påvirke Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag, og ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af EU's habitatdirektivs bilag IV, væsentligt.

Kystbeskyttelse - området As Vig ligger højt og bag et eksisterende sommerhusområde og skovområde og medfører derfor ikke et øget behov for kystbeskyttelse.

Liberalt erhverv i boligområder

Der kan som hovedregel udøves liberalt erhverv i boligområder, hvis det indrettes i boligen, uden at det påvirker det omkringliggende miljø væsentlig. Liberalt erhverv kan blandt andet være ejendoms- advokat-, revisor-, og arkitektvirksomhed, frisør, privat børnepasning og andet selvstændigt servicebaseret erhverv.

Det liberale erhverv vil skulle leve op til følgende betingelser:

- at liberalt erhverv, skal opføres i boliger. Liberalt erhverv betragtes som boligareal og skal placeres min. 2,5 meter fra naboskel, jf. bygningsreglementets bestemmelser.
- at husets karakter af beboelse fastholdes
- at virksomhedens ejer bor i ejendommen
- at erhvervet ikke må udgøre mere end 50% af etagearealet
- at virksomheden og boligen ikke har behov for yderligere parkering, end hvad der findes på grunden
- at skiltning skal være diskret og det skal vurderes i det konkrete tilfælde. Et skilt må kun opsættes på baggrund af en tilladelse fra kommunen
- at virksomheden skal være i overensstemmelse med den gældende lokalplan for området eller kommuneplanens generelle rammer.

Opholdsarealer til boliger i centerområderne

I forbindelse med byggeri på en ejendom skal der foretages en helhedsvurdering ud fra kriterierne i bygningsreglementet. Herunder skal blandt andet behovet for opholdsarealer til det konkrete byggeri vurderes. Retningslinjen for opholdsarealer har til formål at sikre, at der i forbindelse med det konkrete byggeri udlægges tilstrækkelig opholdsareal på den enkelte ejendom samt sikre kvaliteten af opholdsarealerne.

Kvaliteten af opholdsarealerne:

- Opholdsarealer kan ikke udgøres af en ejendoms parkerings-, vej- og stiarealer
- Opholdsarealer skal indrettes under hensyntagen til tilfredsstillende lys og læforhold
- Tagterrasser og altaner, som er egnede til ophold, kan indgå i det krævede opholdsareal

Opholds- og friarealer må ikke placeres uden for rammeområdet eller den enkelte ejendom.

Dog kan der i det konkrete tilfælde vurderes, at de ubebyggede arealer kan være fælles for flere ejendomme i overensstemmelse med bygningsreglementet. Sådanne fælles friarealer skal sikres ved tinglysning på de pågældende ejendomme.

Info

Læs mere om:

- [Bosætning og byudvikling.](#)
- [Erhvervsudvikling.](#)
- [Centerbyerne.](#)
- [Retningslinjerne for klima.](#)
- [Retningslinjerne for kystnærhedszonen.](#)
- [Rammerne for lokalplanlægning.](#)

oplysningerne skal så vidt muligt være tilvejebragt i dialog med virksomhederne.

1.2.5 Beskrivelse af miljøgener i form af luft, lugt og støj og deres nedbringelse skal i lokalplanens redegørelse beskrives efter samme metode som støjgenerne.

Redegørelse

Byen tilpasser sig hele tiden nye krav til anvendelse og fysisk struktur. Gennem omdannelse kan tomme erhvervs- og havneområder få nyt liv og skabe mulighed til blandt andet boligformål og aktivitetsmuligheder.

For at få omdannelsen i gang skal der sættes fokus på området gennem skabelse af en fælles vision, og der skal skabes investeringssikkerhed via lokalplanlægning. Et område kan have mange aktører ind over som gerne vil gøre en forskel i området og som har en interesse i stedet.

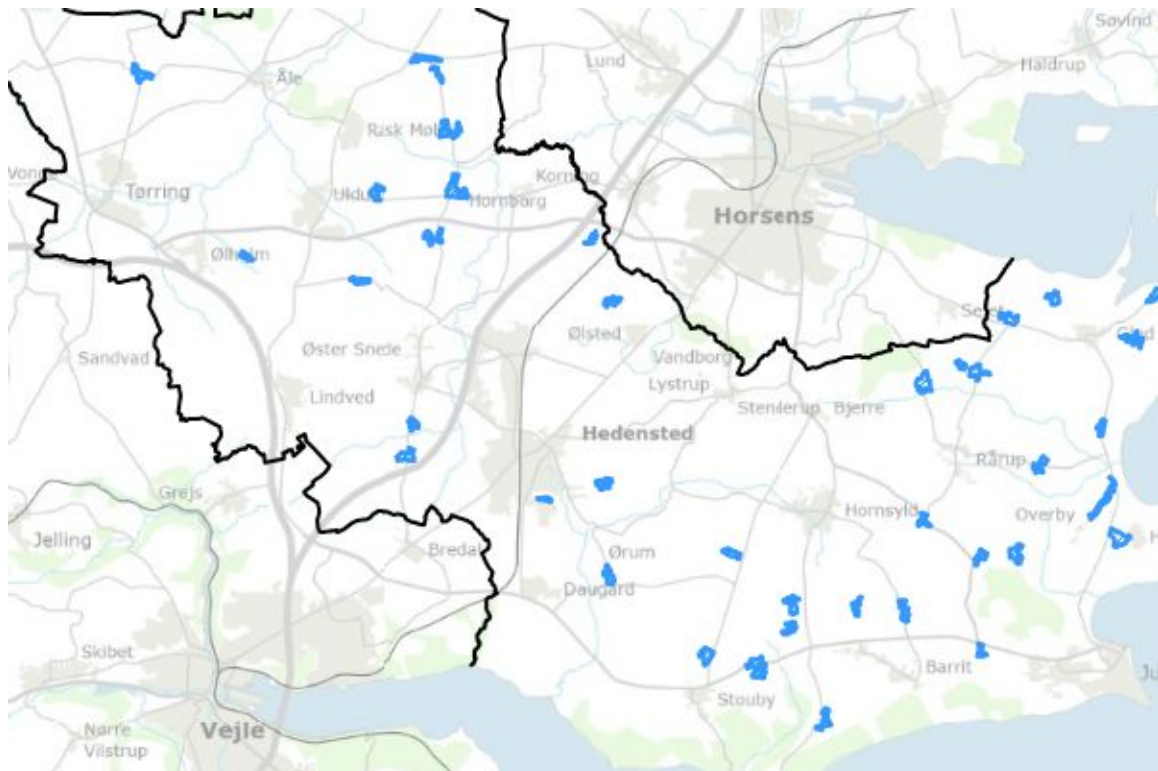
Sideløbende med byudvikling på nye arealer vil der ske en gradvis planlægning for fornyelse af nedslidte byområder, både i midtbyerne og i overflødiggjorte eller nedslidte erhvervsområder. Dette gælder bygninger, men også i høj grad gaderum og pladser, som mange steder trænger til et kvalitetsløft. I løbet af 2016 er der blevet udarbejdet masterplaner for kommunens tre centerbyer - [læs mere om centerbyerne her](#).

1.3 Landsbyer og landzone

I Hedensted Kommune udgør de mange landsbyer en attraktiv bosætningsmulighed, der adskiller sig fra livet i byen. Sådan skal det blive ved med at være. Landsbyerne er beliggende i landzone ligesom de omkringliggende landskaber.

Landsbyerne skal indeholde attraktive bosætningsmuligheder og gode rammer for fritidslivet og mindre erhverv. Hedensted Kommune vil derfor understøtte en bæredygtig udvikling af landsbyerne, der bygger på lokalt engagement og medinddragelse. Landsbyernes udvikling skal bidrage til bevaring og understøttelse af kultur-, natur- og landskabsinteresser i landsbyerne og deres opland.

Kortet nedenfor viser landsbyerne.

Retningslinjer

1.3.1 Landzonen skal som udgangspunkt friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri.

1.3.2 Bebyggelse skal udformes og placeres under særlig hensyntagen til landsbyens eksisterende struktur og byggestil herunder proportionering, farve- og materialevalg.

1.3.3 Fremtidig planlægning skal tage hensyn til det eksisterende landsbymiljø, såsom karakteristisk struktur, bebyggelse og beplantning.

1.3.4 Karakteristiske grønne træk i landsbyerne skal styrkes og bevares.

1.3.5 Landsbyerne skal have en veldefineret afgrænsning mod det åbne land.

1.3.6 Der kan inden for nogle af landsbyafgrænsningerne være mulighed for etablering af store parceller – efter en konkret planlægning.

Redegørelse

Arbejdet med at fremme en positiv udvikling i de små landsbysamfund sker i samarbejdet mellem lokalrådene, det Fælles Landdistriktsråd, den Lokale Aktions Gruppe (LAG Hedensted) og kommunens landdistriktskoordinator.

Hedensted Kommune består af 38 afgrænsede landsbyer, som alle ligger i landzone. Landzonen er primært landbrugets produktionsområde. For at sikre landbrugets udviklingsmuligheder og samtidig beskytte landskaberne i kommunen mod spredt og uplanlagt bebyggelse kan nyt byggeri, udstykning, ændret anvendelse og øvrige anlæg i landzone kræve en landzonetilladelse. Administrationen af landsbyer sker derfor efter planlovens landzonebestemmelser. Inden for en afgrænset landsby er det nemmere at opnå en landzonetilladelse til opførelse af for eksempel et nyt hus end udenfor landsbyerne, ligesom det kan være muligt at udstykke og oprette nye boliger indenfor en eksisterende landsbyramme.

I flere af de eksisterende landsbyer er der nedslidte ejendomme, som med fordel kan renoveres eller erstattes af nyt og mere bæredygtigt byggeri. Landsbyernes udvikling skal derfor fortrinsvis ske gennem omdannelse af de eksisterende bygninger, men flere steder er der også mulighed for mindre udstykninger eller huludfyldninger, der vil kunne understøtte landsbyens struktur. I nogle landsbyer vil udstykning af store parceller med mulighed for ikke-erhvervsmæssigt jordbrug og dyrehold også bidrage til landsbylivet.

Udvikling af landsbyerne vil tage udgangspunkt i de gældende retningslinjer, og der vil desuden blive lagt vægt på det eksisterende landsbymiljø samt eventuelle landsbykataloger.

Info

[Læs mere om landsbyer.](#)

Landsbykataloger:

[Barrit Station](#)

[Breth](#)

[Hjarnø](#)

Hornum
Hyrup
Klejs
Klejs Mølleby
Møgelkær
Neder Sønderby
Neder Vrigsted
Over Vrigsted
Skjold
Staksrode
Vesterby
Vester og Øster Bisholt
Østrup
Åstrup

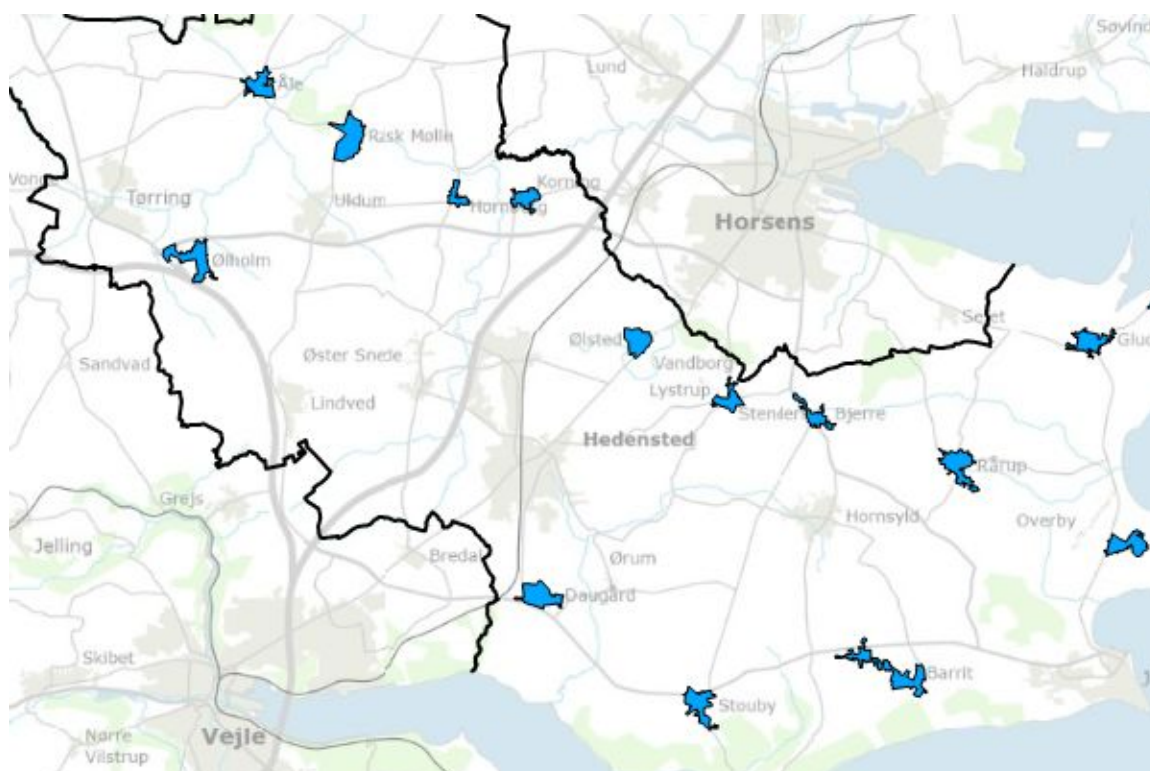
2. Strategisk planlægning for landsbyer

Hedensted Kommune vil skabe stærke og sunde landsbyer i hele kommunen. Ved et tæt samarbejde mellem lokalsamfund og kommune, hvor energi og ressourcer investeres sammen, er målet at skabe gode attraktive bosteder og levedygtige landsbyer alle steder. Med strategisk planlægning for landsbyer sættes retningen for, hvordan lokalsamfundene og byrådet i 15 landsbyer sammen udvikler og skaber de bedste landsbyer.

Men steder, landsbyer og fælleskaber er forskellige. Hver landsby er unik og har sine egne lokale styrker og potentialer. Udfordringerne er forskellige, ligesom drømmene for fremtiden er det. Derfor tager arbejdet med strategisk planlægning for landsbyer udgangspunkt i de enkelte landsbyers særlige lokale forhold.

Med afsæt i et data- og vidensbaseret grundlag med input fra landsbyernes lokalsamfund er strategisk planlægning for landsbyer det fælles fundament, der skal sikre sammenhængende, kvalitetsfuld, realistisk og differentieret planlægning. Det er afsættet for den fremtidige udvikling i hver af de 15 landsbyer.

Kortet nedenfor viser de 15 landsbyer, der indgår i strategisk planlægning for landsbyer.

Retningslinjer

Overordnet mål

2.1 Attraktive landsbyer

Barrit, Bjerre, Daugård, Glud, Hornborg, Hosby, Korning, Rask Mølle, Rårup, Snaptun, Stenderup, Stouby, Ølholm, Ølsted og Aale er landsbyer, hvor målet er altid at være i bevægelse og sikre kontinuerlig udvikling. Det er landsbyer, hvor det skal være attraktivt at bo, både for dem der allerede bor der og for nye potentielle tilflyttere. Landsbyerne skal udvikle sig med udgangspunkt i de muligheder og udfordringer, som gør sig gældende i dag, og sigte efter en sund befolknings- og alderssammensætning, et stærkt

fællesskab og en styrket landsbyidentitet. Gennem et samarbejde med det enkelte lokalsamfund er fokus at udleve de potentialer for udvikling og vækst, der er tilstede i landsbyen, med udgangspunkt i landsbyens styrker, udfordringer og særlige kvaliteter.

Strategiske virkemidler

2.2 Landsbyernes lokalsamfund og Hedensted Kommune skal i samarbejde udvælge en række strategiske virkemidler for hver landsby. Valget af strategiske virkemidler skal understøtte landsbyens overordnede mål (jf. retningslinje 2.1) og skal baseres på landsbyens særlige kvaliteter, potentialer og ressourcer. Der skal stræbes efter, at alle strategiske virkemidler understøtter en bæredygtig udvikling, og hvis der er negative følger ved et virkemiddel eller en efterfølgende konkret handling, skal dette synliggøres og søges undgået så vidt muligt. Landsbyens overordnede mål og de valgte strategiske virkemidler udgør tilsammen den strategiske retning for fremtidig udvikling i den pågældende landsby. En landsbys strategiske virkemidler kan løbende ændres, hvis der opstår nye idéer, eller behovene ændrer sig.

Konkrete handlinger

2.3 De konkrete handlinger i hver enkel landsby, det vil sige konkret landsbyudvikling, skal understøtte landsbyens overordnede mål og de valgte strategiske virkemidler.

Redegørelse

Introduktion

Kommuneplanen skal indeholde en strategisk planlægning for alle landsbyer mellem 200 og 1000 indbyggere, hvilket i Hedensted Kommune er 13 landsbyer. Derudover har kommunen besluttet, at to landsbyer med indbyggertal lige over 1000 også omfattes af den strategiske planlægning.

Strategisk planlægning for landsbyer i Hedensted Kommune omfatter derfor følgende landsbyer: Barrit, Bjerre, Daugård, Glud, Hornborg, Hosby, Korning, Rask Mølle, Rårup, Snaptun, Stenderup, Stouby, Ølholm, Ølsted og Aale.

Definitionen af en landsby er i forbindelse med strategisk planlægning for landsbyer ikke den samme som definition af afgrænsede landsbyer i Hedensted Kommunes bymønster. (jf. retningslinjer, afsnit 1. Byudvikling). Få af de landsbyer, der er omfattet af strategisk planlægning for landsbyer, svarer til bymønstrets afgrænsede landsbyer, mens de fleste landsbyer, der er omfattet, svarer til bymønstrets lokalbyer.

Strategisk planlægning for landsbyer er det fælles fundament, der skal sikre sammenhængende, kvalitetsfuld, realistisk og differentieret planlægning. Det sker gennem:

1. Grundig data- og vidensbaseret kortlægning med input fra landsbyernes lokalsamfund
2. Fastsættelse af et overordnet mål for hver landsby på baggrund heraf
3. Valg af strategiske virkemidler for hver landsby i samarbejde med landsbyernes lokalsamfund
4. Efterfølgende arbejde med konkrete handlinger i hver landsby i samarbejde med landsbyernes lokalsamfund

Med andre ord er strategisk planlægning for landsbyer afsættet for den fremtidige udvikling i hver af de 15 landsbyer.

Metode

For sammenhængende at tage stilling til muligheder for udvikling af de 15 landsbyer og derefter at understøtte den ønskede udvikling af landsbyerne anvendes nedstående metode i forbindelse med strategisk planlægning for landsbyer i Hedensted Kommune:

Kortlægning

For at fremme en målrettet, realistisk og differentieret udvikling af landsbyerne og samtidig tage hensyn til individuelle lokale forhold er der udarbejdet en grundig data- og vidensbaseret kortlægning af de enkelte landsbyers muligheder, udfordringer og ressourcer. Kortlægningen er baseret på kvantitativ og kvalitativ data og består samlet af 16 dokumenter: Et dokument med et overordnet fokus på tværs af kommunen og herefter et dokument for hver af de 15 landsbyer. Dokumenterne kan ses i infoboksen til højre på siden.

Formålet med kortlægningen på tværs af kommunen er at opnå en fælles og sammenlignelig viden landsbyerne i mellem. Kortlægningen består af følgende:

- Befolkningstal
- Befolkningsudvikling
- Adgang til basisservice (skoler, dagligvarebutikker, detailhandel, læge mv.)
- Adgang til infrastruktur
- Nærhed til kyst

Formålet med kortlægningen for hver enkel landsby er opnå en viden om landsbyernes individuelle styrker, udfordringer og unikke potentialer. Kortlægningen består for hver landsby af følgende:

- Befolkningstal
- Befolkningsudvikling
- Flyttebalance
- Indrejste-udrejste balance
- Fødselsbalance
- Alderssammensætning
- Udvikling i alderssammensætning
- Husstandstyper
- Boligtyper
- Adgang til basisservice (skoler, dagligvarebutikker, detailhandel, læge mv.)
- Adgang til infrastruktur
- Lokalsamfundsstyrke
- Lokale forhold

Overordnet mål

Med afsæt i den samlede kortlægning er der angivet et overordnet mål for hver landsby. Målet peger på den overordnede retning, der er realiserbar for fremtidig planlægning og udvikling i hver enkel landsby. Målet for landsbyerne fremgår af retningslinje 2.1.

Strategiske virkemidler

For at nå det overordnede mål og for at sætte en strategisk retning for den enkelte landsbys udvikling skal der vælges nogle strategiske virkemidler. De strategiske virkemidler kan både være af fysisk, social og organisatorisk karakter, da sammenspillet mellem disse aspekter er afgørende for, at værdifuld landsbyudvikling lykkes.

Strategisk planlægning for landsbyer skal foregå på et bæredygtigt grundlag. I udvælgelsen og arbejdet med strategiske virkemidler skal der derfor tages højde for klima samt miljømæssig-, social- og økonomisk bæredygtighed.

De strategiske virkemidler er angivet i en fælles pulje, som lokalsamfundene opfordres til at lade sig inspirere af, når strategiske virkemidler for hver landsby skal vælges. Den fælles pulje med strategiske virkemidler er dynamisk og kan løbende opdateres i samarbejde med landsbyerne ud fra opståede behov og nye idéer.

Fælles pulje med strategiske virkemidler:

- Udvikle foreninger og aktiviteter
- Styrke samarbejdet mellem lokalområdets foreninger, institutioner og erhvervsliv
- Udvikle fællesskaber, der skal sikre byens omstilling til grøn varme
- Udvikle fællesskaber, hvori man kan dele erfaringer om grøn omstilling (fx ift. energirenovering af boligen)
- Erhvervsfremme med fokus på landsbyens særlige kvaliteter
- Samarbejde med nærtliggende byområder og andre lokalområder
- Arbejde mod et passende udvalg af boligtyper
- Renovering og forskønnelse af eksisterende boliger
- Omdannelse af eksisterende boliger til nye boligtyper
- Nedrivning af uskønne og beskæmmende bygninger
- Skabe nye attraktive boligområder
- Generel byforskønnelse
- Sikre god adgang til basisservices
- Udvikle samkørsels- og/eller elbils løsninger
- Fokus på cyklisme i og til landsbyen
- Sikre god infrastruktur i og til landsbyen
- Sikre god adgang til natur
- Etablere grønne arealer med en bred biologisk mangfoldighed (evt. arealer der kan benyttes til fælles dyrkning)
- Omdanne eksisterende grønne områder, så de tilgodeser biologisk mangfoldighed
- Arbejde med klimatilpasning
- Sikre opholdssteder og mødesteder, der styrker fællesskabet
- Sikre effektiv udnyttelse af eksisterende faciliteter og etablere bygningsfællesskaber
- Arbejde med branding og kommunikation
- Arbejde med turisme

Konkrete handlinger

Når de strategiske virkemidler for en landsby er valgt, kan arbejdet med at definere, udvikle og realisere nogle konkrete handlinger gå i gang. De konkrete handlinger er arbejdet med landsbyens konkrete udvikling. Det kan eksempelvis være anlægsprojekter, etablering af

forening, erhvervsfremmende tiltag mv.

Samarbejde mellem lokalsamfundene i de 15 landsbyer og Hedensted Kommune

For fortsat at understøtte en udvikling af levedygtige lokalsamfund i landsbyerne vil Hedensted Kommune, når landsbyernes overordnede mål som en del af Kommuneplan 2021-2033 er vedtaget, planlægge og facilitere et forløb, der opstarter samarbejdet med lokalsamfundene om udvælgelse af strategiske virkemidler og det efterfølgende arbejde konkrete handlinger.

En succesfuld udvikling i alle landsbyerne kræver, at lokalsamfundene og Hedensted Kommune sammen investerer energi og ressourcer.

Da landsbyerne hele tiden udvikler sig, vil arbejdet med strategiske virkemidler og konkrete handlinger være en løbende proces, som på forskellige niveauer altid vil være i gang.

Infoboks

Kortlægning for de enkelte landsbyer kan ses ved at klikke på nedenstående links:

[På tværs af kommunen](#)

[Barrit](#)

[Bjerre](#)

[Daugård](#)

[Glud](#)

[Hornborg](#)

[Hosby](#)

[Korning](#)

[Rask Mølle](#)

[Rårup](#)

[Snaptun](#)

[Stenderup](#)

[Stouby](#)

[Ølholm](#)

[Ølsted](#)

[Aale](#)

3. Detailhandel

Kommuneplanen tager udgangspunkt i ønsket om at skabe de bedst mulige rammer for kommunens handelsliv inden for de muligheder, som den detaljerede lovgivning på området giver. Planlægningen skal fremme et varieret butiksudbud og samtidig skabe gode rammer for velfungerende markeder med en effektiv butiksstruktur. Detailhandel udgør en stor del af byens liv, så et varieret og kvalitativt butiksudbud har en stor betydning for byernes evne til at tiltrække og fastholde borgere. Der er også en klar sammenhæng mellem et godt detailhandelsudbud og andre erhverv som eksempelvis turisme og serviceerhverv. Butikkernes placering har stor betydning for trafikmønstret. Tilgængelighed og nærhed er vigtigt for at tilgodese alle borgere.

Info

[Læs mere om centerbyer og detailhandel.](#)

Baggrunden for vurderingen af detailhandelsstrukturen kan ses i planens forudsætninger - [Detailhandelsanalyse 2017.](#)

3.1 Detailhandelsstruktur

Detailhandelsstrukturen er fastlagt i planloven og består af bymidter, lokalcentre og enkeltstående butikker til lokalområdets daglige forsyning, aflastningsområder samt områder til pladskrævende varer.

Der skelnes mellem dagligvare- og udvalgsvarebutikker, samt butikker der forhandler særligt pladskrævende varer eller varer, der frembyder en særlig sikkerhedsrisiko.

Kortet nedenfor viser detailhandelsstrukturen.

Retningslinjer

3.1.1 Der afgrænses centerområder i de 3 centerbyer og 4 lokalbyer som vist på kortet. De maksimale butiksstørrelser for dagligvarer, udvalgsvarer og særlig pladskrævende varer fremgår af rammebestemmelserne for de enkelte områder og i [retningslinje 3.2](#).

3.1.2 Enkeltstående butikker, som alene tjener til lokalområdets daglige forsyning, eller betjener kunder ved tankstationer, turistattraktioner og lignende, kan placeres uden for bymidter og lokalcentre.

3.1.3 Placering af butikker uden for bymidter, lokalcentre og landsbyer skal ske med baggrund i en konkret planlægning.

3.1.4 Arealer til butiksformål skal udlægges, hvor der er god tilgængelighed for alle trafikkanter, og så transportafstandene i forbindelse med indkøb er begrænsede.

3.1.5 I tilknytning til produktionsvirksomheder kan der etableres mindre butikker til salg af egne produkter.

Våbenhandel i Kildeparken

3.1.6 Med udgangspunkt i bekendtgørelse om landsplandirektiv for udvalgsvarerhandel for eksisterende våbenhandel i Hedensted er der afgrænset et område i Kildeparken til særlig udvalgsvarerhandel.

3.1.7 Inden for det afgrænsede område kan der etableres maksimalt 5.000 m² bruttoetageareal til butiksmål til udvalgsvarerhandel med varegrupper indenfor våben og ammunition, som frembyder særlige sikkerhedsmæssige krav.

3.1.8 De nævnte varegrupper skal udgøre langt den overvejende del af butikksarealet. En ubetydelig del af butikksarealet kan anvendes til udvalgsvarerhandel med øvrige varegrupper, der naturligt knytter sig til de nævnte varegrupper.

3.1.9 Anvendelsen af området kan ikke ændres til andre former for detailhandel.

Redegørelse

Der er i Hedensted, Tørring, Juelsminde og Løsning udpeget bymidter. Butikkernes samlede bruttoetageareal overstiger 5.000 m² i Hedensted, Tørring og Juelsminde, hvor Løsning har et bruttoetageareal på 3.500 m². Bymidterne tager alle udgangspunkt i det oprindelige by- og gadeforløb, og sammensætningen af butikker i byerne omfatter både dagligvare- og udvalgsvarerbutikker samt flere serviceerhverv og servicefunktioner. I bymidterne lægges der vægt på at sikre et varieret og koncentreret butiksudbud, og at de udvikles som sammenhængende bymidter indefra og ud. Alle bymidter er tilgængelige med både individuelle og kollektive transportmidler og for såvel bløde som hårde trafikanter.

Baggrunden for vurderingen af detailhandelsstrukturen kan ses i planens forudsætninger - [Detailhandelsanalyse 2017](#). Der er siden analysen blev lavet ikke sket de store ændringer i detailhandelsstrukturen i Hedensted Kommune, hvorfor det vurderes at analysen fra 2017 stadig er gældende.

Lokalcentrene sigter efter at forsyne nærområdet med dagligvarer, mens forsyningen af udvalgsvarer hovedsageligt foregår i bymidterne. Lokalcentrene skal placeres, så der opnås den bedst mulige nærhed og tilgængelighed for områdets beboere og under hensyntagen til kundegrundlaget, lokale forhold, en effektiv konkurrence og butikstruktur samt handelslivet i bymidterne.

I lokalcenteret Hedensted Syd fastholdes afgrænsningen også bortset fra at afgrænsningen forbindes på tværs af Vejlevej, således det bliver et sammenhængende område. Ligeledes tilrettes området til pladskrævende varegrupper, der også forbindes på tværs af Overholmvej.

En rigelig og varieret dagligvareforsyning er meget højt prioriteret i Hedensted Kommune som en service over for kommunens borgere og et væsentligt grundlag for bosætning. Igangværende bymidteplanlægning for bedre byrum, adgangsforhold og aktivitetsmuligheder sigter mod at opdatere bymidterne. Der er i løbet af 2016 - 2017 blevet udarbejdet masterplaner for flere af kommunens byer. [Læs mere om masterplanerne for kommunens 3 centerbyer.](#)

Tilgængelighed for forskellige trafikarter

Alt efter typen af butikker i de forskellige områder vægtes de forskellige trafikarter. Eksempelvis i områder til pladskrævende varegrupper vægtes tilgængeligheden med bil med trailer og lastbiler højt, hvorimod der er stor fokus på biltrafik og bløde trafikanter i bymidterne og lokalcentrene. Samtlige arealudlæg til butiksmål kan nås via offentlig transport undtagen

våbenhandlen i Kildeparken, hvor bussen holder på Gesagervej.

Våbenhandel i Kildeparken, Hedensted

Samtidig med udarbejdelsen af Hedensted Kommuneplan 2013 - 2025 udarbejdede Miljøministeriet et landsplandirektiv, som åbner mulighed for, at der kan planlægges for etablering af en særlig udvalgsvarebutik på maksimalt 5.000 m² bruttoetageareal placeret udenfor bymidterne afgrænset til detailhandel i kommuneplanen. Bekendtgørelse om landsplandirektiv for eksisterende våbenhandel i Hedensted trådte i kraft den 14. juni 2013.

Baggrunden for landsplandirektivet er, at det drejer sig om planlægning for en våbenhandel med et krudtdepot, det ikke vurderes hensigtsmæssigt eller forsvarligt at placere inden for de tæt beboede områder i de eksisterende bymidter.

Muligheden for at planlægge for våbenhandlen uden for bymidterne har betydet, at der er blevet udlagt et detailhandelsområde i Kildeparken til 1 butik til forhandling af våben og ammunition med et butiksareal på maksimalt 5.000 m². Dette særlige detailhandelsområde har samme afgrænsning som det areal, der er omfattet af landsplandirektivet for Østjysk Våbenhandel.

For at sikre, at der ikke i dette særlige område til detailhandel etableres anden type udvalgsvarehandel end våbenhandel samt i mindre omfang dertil knyttede varegrupper, fastlægges der for dette detailhandelsområde særlige retningslinjer.

Info

[Læs mere om centerbyer og detailhandel.](#)

Baggrunden for vurderingen af detailhandelsstrukturen kan ses i planens forudsætninger - [Detailhandelsanalyse 2017.](#)

3.2 Opgørelse af butikker og rammer for udvikling

I første halvdel af 2017 er der foretaget en analyse af Hedensted Kommunes detailhandelsstruktur, som baggrund for en vurdering af centerområdernes afgrænsninger og behov for udvidelser og justeringer af bymidter og lokalcentre. I analysen er bruttoetagearealet for kommunens butikker, borgernes forbrug af dagligvarer og udvalgsvarer, butikkernes omsætning og handelsbalancen opgjort. Analysen er foretaget ud fra en inddeling af kommunen i tre områder omkring centerbyerne.

Retningslinjer

3.2.1 [Tabellen giver en oversigt over bruttoarealerne](#) for butikkerne i Hedensted Kommune. Af skemaet fremgår den samlede ramme til butiksareal for dagligvarer, udvalgsvarer og pladskrævende varer, sammen med restrummeligheden indenfor de enkelte områder og de maksimale butiksstørrelser. De eksisterende butiksarealer er blevet undersøgt i første halvdel af 2017.

3.2.2 De generelle maksimale butiksstørrelser for dagligvarebutikker i bymidterne er 5.000 m² med mulighed for tillæg med op til 200 m² for personalefaciliteter. De generelle maksimale butiksstørrelser for udvalgsvarebutikker i bymidterne er 2.000 m².

3.2.3 De generelle maksimale butiksstørrelser for enkeltstående dagligvarebutikker og dagligvarebutikker i lokalcentre er 1.200 m² og udvalgsvarebutikker er 500m². I lokalcenter Hedensted Syd kan der etableres dagligvarebutikker op til 1000m² og udvalgsvarebutikker op til 1000m². Det maksimale samlede butiksareal må i lokalcentre ikke overstige 3.000 m².

Redegørelse

I overensstemmelse med de nye muligheder den nye planlov giver, og i forhold til markedssituationen i øvrigt, øges butikkernes udvidelsesmuligheder. I kommuneplanen gives der mulighed for større butikker i bymidterne, lokalcentre og som enkeltstående butikker samt i områder med butikker, der forhandler pladskrævende varer, hvilket sammen med afgrænsningen og placeringen af områderne til detailhandel er med til at fremme mulighederne for et varieret butiksudbud og konkurrencen herimellem. Det vil sige, at den samlede ramme for butikker og de maksimale butiksstørrelser er øget i forhold til Kommuneplan 2013-2025.

Baggrunden for vurderingen af detailhandelsstrukturen kan ses i planens forudsætninger - [Detailhandelsanalyse 2017](#).

Info

[Læs mere om centerbyer og detailhandel.](#)

Baggrunden for vurderingen af detailhandelsstrukturen kan ses i planens forudsætninger - [Detailhandelsanalyse 2017](#).

4. Ferie og fritid

Turismen i Hedensted Kommune skal fungere som erhvervspolitisk dynamo, skabe vækst og være en væsentlig drivkraft i en positiv og levende branding af kommunen. Inden for kultur- og fritidsområdet vil Hedensted Kommune være en kommune i vækst. Dette skal bygges på grundpillerne; mangfoldighed, fællesskab, ansvar, krop & sjæl samt udvikling.

De rekreative muligheder er vigtige for befolkningens livskvalitet og sundhed. I den forbindelse er ikke mindst rekreative muligheder tæt ved bopælen særlig vigtige. De giver dagligt mulighed for at stresses af og få motion. Samtidig skånes miljøet ved begrænset transport.

Turistens og borgerens tiltrækning af rekreative muligheder - i ferie som hverdag - hviler i stort omfang på, at der er attraktive faciliteter til ophold og overnatning i form af sommerhusområder og ferie- og fritidsanlæg med tilknyttede aktiviteter, herunder golfbaner, stier og andre værdifulde friluftsområder.

Ved udbygning af ferie- og fritidsanlæg gives mulighed for bedre og rigere oplevelser i fritiden.

Det er imidlertid også vigtigt at afdæmpe og imødegå de potentielle konflikter mellem udbygningen af ferie- og fritidssektorens anlæg og omgivelser, herunder både de almene værdier, der er knyttede til natur, landskab, kulturområder, miljø og forholdet til naboer.

Info

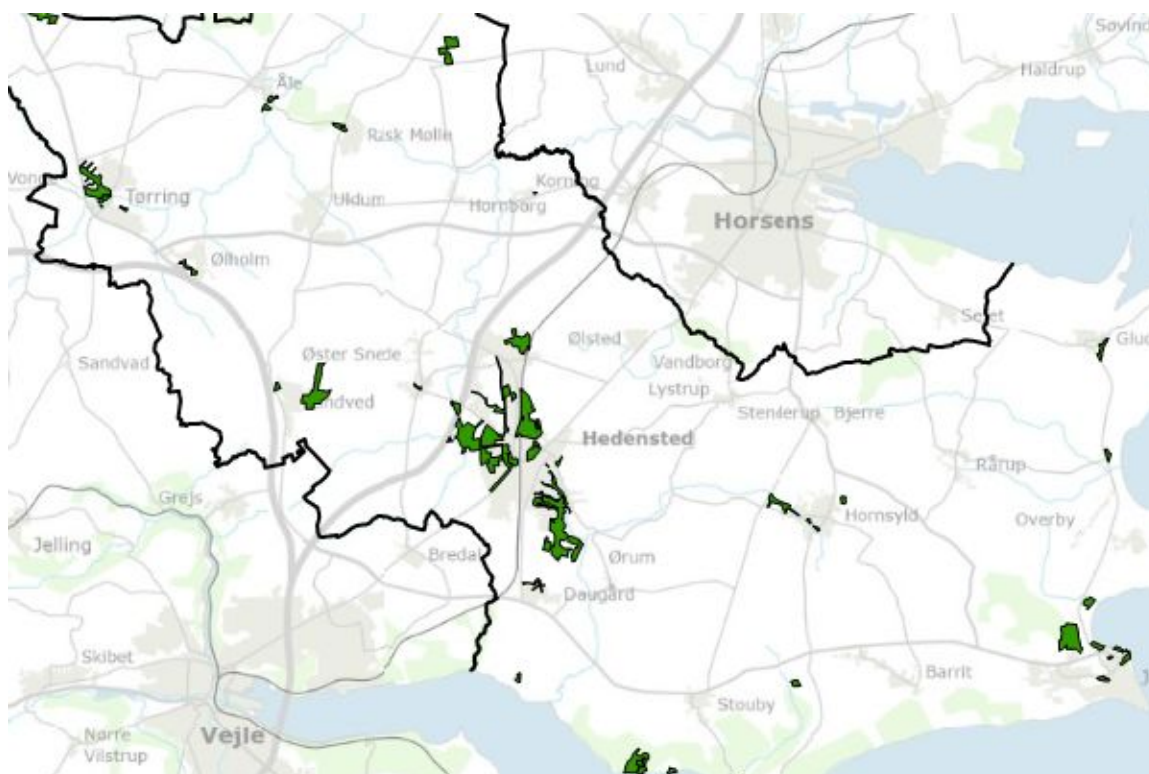
[Læs mere om turismeerhvervet.](#)

[Læs mere om bosætning.](#)

4.1 Større fritids- og idrætsanlæg

Attraktive bosætningsmuligheder i Hedensted Kommune medfører større krav til fritidsudbud. Der skal derfor være rum til fritidsformål i både byer og landdistrikter. Der skal skabes et godt fritids- og idrætsliv, der er attraktivt for borgere, tilflyttere, virksomheder og investorer ved at udlægge arealer til for eksempel golfbaner og aktivitetsanlæg.

Kortet nedenfor viser de rekreative områder.

Retningslinjer

4.1.1 Større fritidsanlæg kan kun etableres på baggrund af en forudgående planlægning. Etablering eller udvidelse af større fritidsanlæg kan som hovedregel ikke ske inden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

4.1.2 Ved etablering af nye fritidsanlæg eller udvidelse af eksisterende, godkendte anlæg skal de øvrige interesser i det åbne land tilgodeses gennem en helhedsorienteret planlægning, der i videst muligt omfang tilvejebringer forbedringer for alle interesser.

4.1.3 Sådanne anlæg skal som hovedregel placeres i tilknytning til større bymæssige bebyggelser og på en sådan måde, at de indgår i og forbedrer byens rekreative områder.

4.1.4 Ved etablering og udvidelse af golfbaner og større idrætsanlæg skal hensyn til miljø-, natur- og landskabsinteresser vægtes højt, idet den samlede natur- og landskabsværdi i og omkring anlæggene ikke må forringes, og der skal som følge af anlæggets etablering ske en forbedring af den almene rekreative brug af området.

Redegørelse

Der skal være mulighed for fritidsformål i både byer og landdistrikter – oplevelser og

aktiviteter med naturen lige om hjørnet.

Kommuneplanen skal fastsætte rammer for placering af anlæg til større fritids- og idrætsanlæg. Som udgangspunkt er det væsentligt, at de eksisterende anlæg udnyttes bedst muligt. I det omfang behovene overstiger de eksisterende muligheder, må der igennem planlægning tilvejebringes forudsætninger for at kunne etablere nye anlæg.

Ved etablering af nye golfbaner og ved udvidelse af bestående golfbaner bør anlægget tilrettelægges på en sådan måde, at miljø-, natur- og landskabsinteresser er tilgodeset. Anlægget bør endvidere udformes sådan, at der sikres gode adgangsmuligheder for offentligheden.

Info

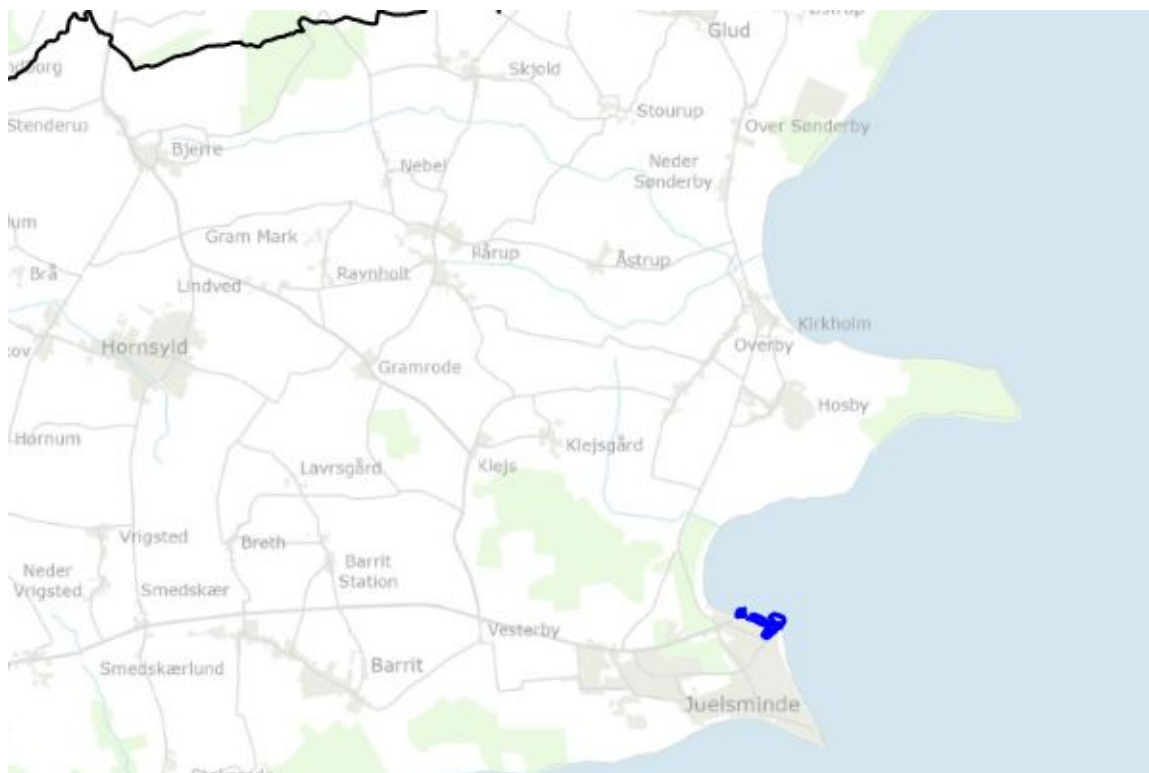
Læs mere om:

- [Rammerne for lokalplanlægning.](#)
- [Bolig og nærområder.](#)
- [Netværk og nærvær.](#)
- [Erhvervsudvikling og nærområder.](#)

4.2 Lystbådehavne

Langs kysten i Hedensted Kommune er der fire hyggelige lystbådehavne; Juelsminde Havn & Marina, Snaptun Lystbådehavn, Rosenvold Havn og Hjarnø Bådehavn. Disse lystbådehavne byder på en særlig stemning, smuk natur og hyggeligt byliv, som for eksempel i Juelsminde, hvor indkøb og shopping smelter sammen med skov, strand og historiske seværdigheder.

Kortet nedenfor viser lystbådehavnene.

Retningslinjer

4.2.1 Nye lystbådehavne og større udvidelser skal placeres i tilknytning til eksisterende havneanlæg med henblik på at bevare værdifulde landskaber og naturområder langs kysterne mod landskabsforstyrrende anlæg og bebyggelse.

Redegørelse

Ved lystbådehavne forstås egentlige havneanlæg for lystbåde med hertil knyttede faciliteter herunder for eksempel landarealer til parkering, vinteroplægningsplads, skibsrelaterede aktiviteter samt badefaciliteter med videre.

Eksisterende Lystbådehavne

- Juelsminde Havn & Marina med 500 bådepladser, køkken, bad, toilet, el, vand, grill, brændstof, indkøb, tøjvask og meget andet. Havnen i Juelsminde blev anlagt i slutningen af 1800-tallet. Lystbådehavnen er etableret i 1952 og drives af en selvejende institution. Havnen er i dag klart den største med omkring 10.000 bådeanløb i sommerhalvåret.
- Snaptun Lystbådehavn med 70 bådepladser, køkken, bad, toilet, el, grill, wi-fi, indkøb, med mere. Havnen er etableret i 1991 samt udvidet i 2000 og drives af et andelsselskab

(A.m.b.a.).

- Rosenvold Havn med 44 bådepladser, køkken, bad, toilet, el, vand, grill, indkøb, med mere. Lystbådehavnen er opstået i 1970'erne i Rosenvolds havn, som tidligere blev brugt til udskibning af træ og indskibning af kul. I 1978 dannedes et bådelaug, som renoverede havnen i 1978-79, og som driver havnen i dag. Der er ca. 500 bådeanløb i sommerhalvåret.
- Hjarnø Bådehavn med 28 bådepladser, køkken, bad, toilet, el, grill, indkøb, med mere. Havnen er etableret i 2010 og drives som en selvejende institution.

Etablering af nye lystbådehavne skal ske ud fra en, i forhold til nabokommunernes lystbådehavne, hensigtsmæssig fordeling og under størst mulig hensyntagen til natur- og landskabsinteresserne.

Ved udvidelse, renovering eller etablering af lystbådeanlæg skal der tages hensyn til kommende stigninger i havvandspejlet og til ændrede vejrmønstre som følge af klimaændringer.

Lystbådehavnene på Hjarnø og ved Rosenvold ligger i Natura 2000-områder. Etablering af nye eller udvidelse af eksisterende kan som hovedregel ikke ske inden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Info

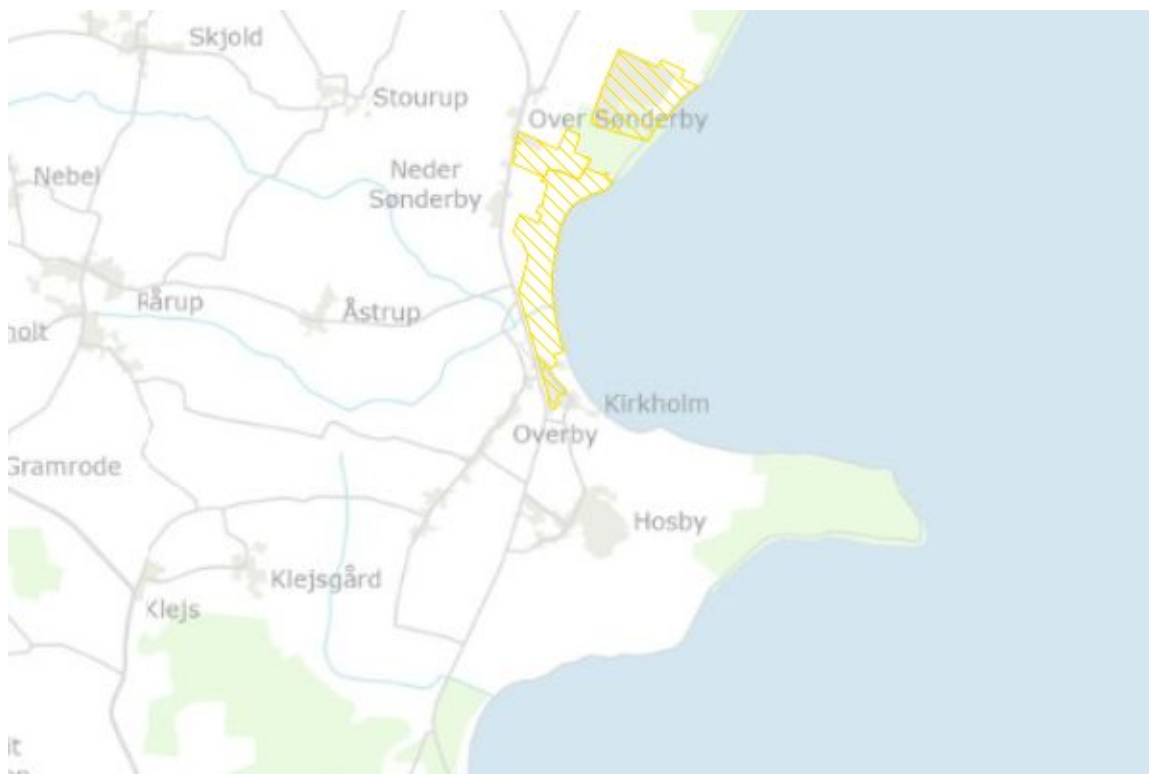
Læs mere om:

- [Rammerne for lokalplanlægning.](#)
- [Turismeerhverv.](#)
- [Centerbyen Juelsminde.](#)

4.3 Sommerhusområder

Hedensted Kommune har attraktive sommerhusområder i Juelsminde, ved As Vig og Pøt Standby samt ved Snaptun. Områderne fastholdes i kommuneplanen som sommerhusområder til ferie- og fritidsformål.

Kortet nedenfor viser sommerhusområderne.

Retningslinjer

4.3.1 Eksisterende sommerhusområder skal fastholdes til ferieføremål.

4.3.2 Nye sommerhusområder kan kun placeres uden for kystnærhedszonen og skal som hovedregel placeres i tilknytning til mindre bysamfund. Områdets natur-, miljø- og landskabsinteresser samt almene rekreative interesser og lokalbefolkningen skal tilgodeses i planlægningen.

Redegørelse

De eksisterende sommerhusområderne ligger inden for kystnærhedszonen. Kystnærhedszonen er en tre kilometer zone fra kysten og ind i landet. Byggeri skal opføres med størst mulig hensyntagen til den landskabelige sammenhæng mellem land og kyst, hvorfor en stadig kvalitetssikring af sommerhusområderne er vigtig.

Der er ikke mulighed for at udlægge nye kystnære sommerhusområder. Det er stadig gældende, dog har kommunerne i 2017 haft mulighed for at ansøge Erhvervsministeren om udlæg af nye sommerhusområder inden for kystnærhedszonen. Det har Hedensted Kommune gjort. Der blev ansøgt om et nyt sommerhusområde i Juelsminde og As Vig samt tilbageførelse af en del af en sommerhusramme i Snaptun. Ansøgningen resulterede i et [landsplandirektiv i 2019](#), hvor Hedensted Kommune fik et sommerhusområde i Juelsminde til maksimum 100

sommerhuse og i As Vig til maksimum 94 sommerhuse. Ud over de nye sommerhusområder er der stadig et fokus på forbedring af de eksisterende sommerhusområder, når Hedensted Kommune skal planlægge for udvikling i sommerhusområderne.

Administrationen af sommerhusområderne sker efter planlovens bestemmelser for planlægning i kystområderne og vil tage udgangspunkt i de gældende retningslinjer.

Desuden findes nogle eksisterende sommerhuse uden for sommerhusområderne – både i land- og byzone.

Info

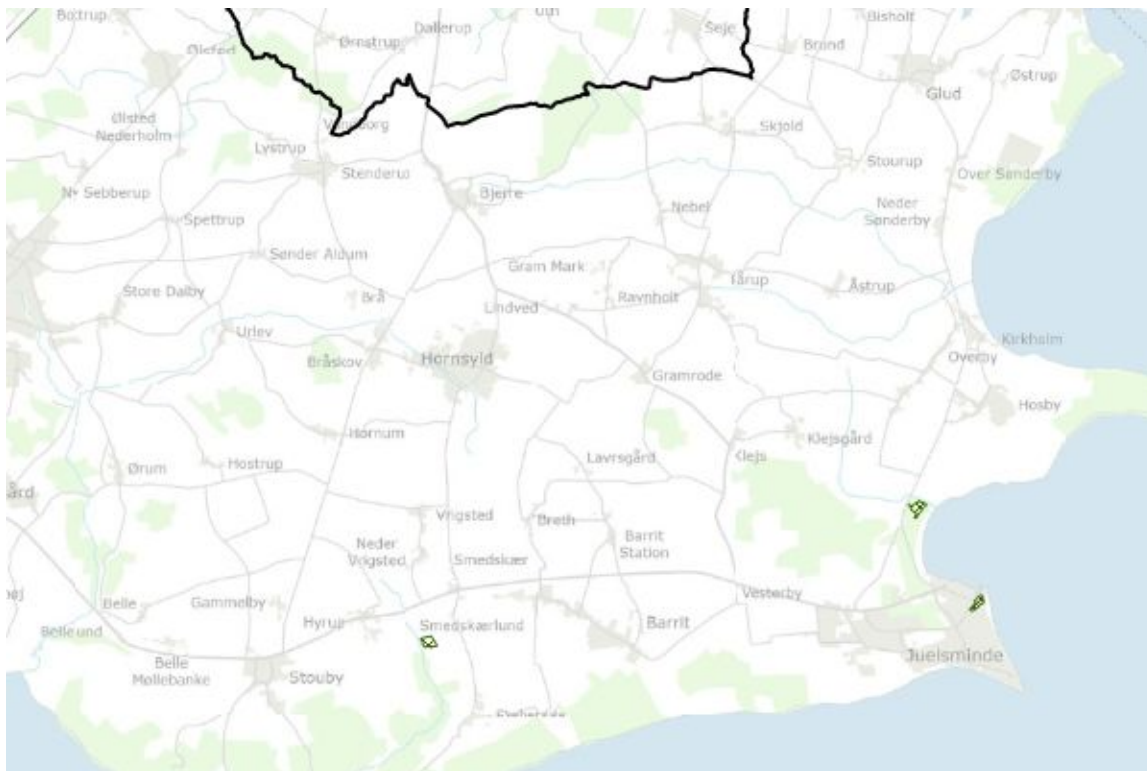
[Læs mere om turismeerhvervet.](#)

[Se rammerne for lokalplanlægning.](#)

4.4 Campingpladser

Der findes flere forskellige campingpladser i Hedensted Kommune med fantastisk beliggenhed. Der kan findes noget for alle aldre og mange campingpladser har aktiviteter hele sæsonen.

Kortet nedenfor viser campingpladserne.

Retningslinje

4.4.1 Campingpladser med mere end 200 enheder kan kun etableres på baggrund af en forudgående planlægning.

4.4.2 Etablering eller udvides af campingpladser kan som hovedregel ikke ske inden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

4.4.3 Ved etablering af nye campingpladser eller udvidelse af eksisterende skal de øvrige interesser i det åbne land tilgodeses gennem en helhedsorienteret planlægning, der i videst muligt omfang tilvejebringer forbedringer for alle interesser.

4.4.4 Sådanne anlæg skal som hovedregel placeres i tilknytning til større bymæssige bebyggelser og på en sådan måde, at de indgår i og forbedrer byens rekreative områder.

Redegørelse

Ved etablering eller udvidelser af campingpladser skal der lægges vægt på at tilgodese forskellige interesser. Ifølge campingreglementet kan der kun etableres nye campingpladser på minimum 100 campingenheder, men såfremt ganske særlige forhold gør sig gældende, kan mindre pladser etableres.

Ved en campingplads forstås et areal, som er erhvervsmæssigt eller mere end seks uger om

året benyttes til dag- og natophold i telte, hytter og campingvogne med videre.

Faciliteterne på campingpladsen henvender sig primært til dem, der bor på pladsen. Faciliteterne er ofte butik, parkeringsarealer, legepladser og mindre anlæg og faciliteter samt en bestyrerbolig.

Alle campingpladserne i Hedensted Kommune ligger indenfor kystnærhedszonen. [Læs mere om arealanvendelse i kystnærhedszonen.](#)

Info

[Læs mere om turismeerhvervet.](#)

[Se rammerne for lokalplanlægning.](#)

5. Erhverv

For at sikre en attraktiv bosætning såvel som en attraktiv erhvervsudvikling er det vigtigt, at der foretages en god planlægning af arealerne til byudvikling. Der skal tages højde for virksomhedernes særlige transportbehov og afstandskrav til følsom arealanvendelse eksempelvis boliger. Det er begrænset, hvor mange arealer der er egnet til miljøtunge virksomheder. Det er derfor væsentligt, at eksisterende arealer fastholdes, og at der i planlægningen tages de nødvendige hensyn, således at virksomhederne fortsat kan etableres, eksistere og udvide.

Der kan være risiko for at der opstår konflikt, hvis en virksomhed, som giver anledning til for eksempel lugtforurening, bliver placeret tæt på områder til følsom anvendelse. For at undgå eventuelle konflikter og hermed bevare virksomhedernes fortsatte drifts- og udviklingsmuligheder, skal planlægningen tage hensyn til både støjpåvirkning af omgivelserne og påvirkning af omgivelserne med lugt-, støv- og anden luftforurening.

Info

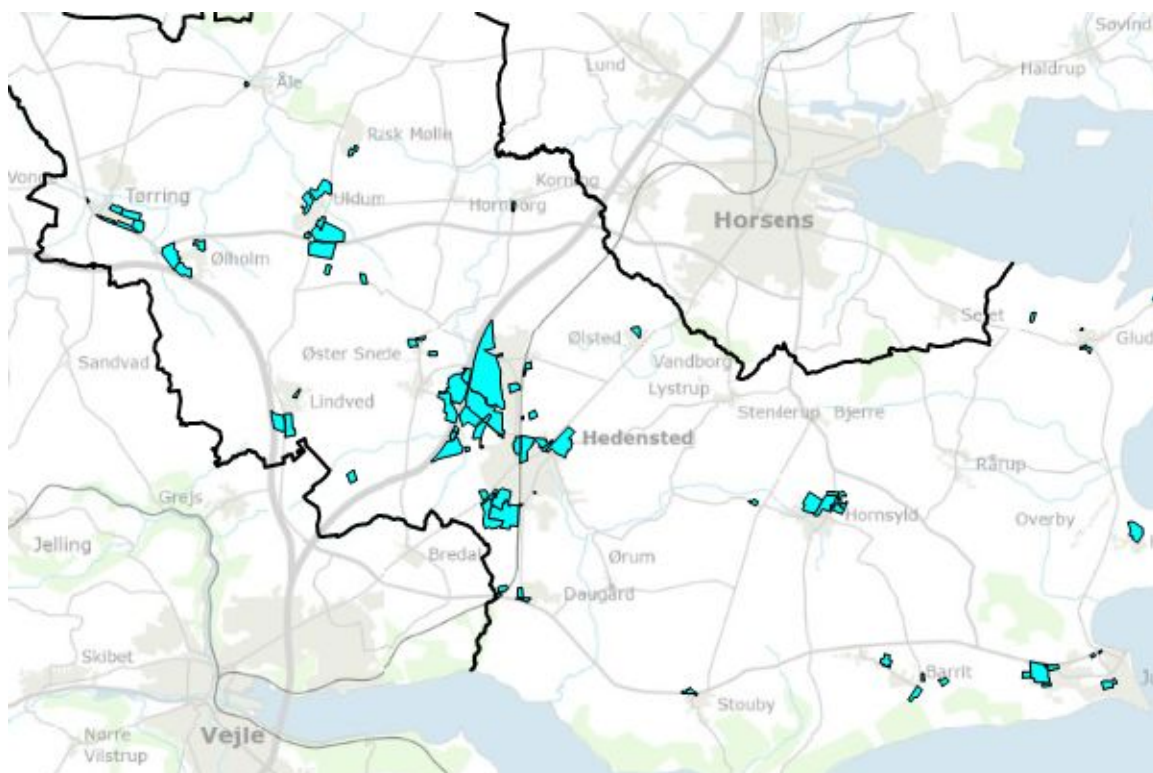
Læs mere om:

- [Erhvervsudvikling.](#)
- [Erhvervslivets mobilitet.](#)
- [Rammerne for lokalplanlægning.](#)

5.1 Erhverv

Lokalisering af virksomheder skal ske i et samspil mellem planloven og miljølovgivningen, hvor en række faktorer som virksomhedens art, naboområders følsomhed, andre lokale forhold samt eksisterende lovgivning og anbefalinger inddrages. Ved at fastlægge anvendelsen af planlagte arealer og placeringen af konkrete virksomheder skal det sikres, at der udlægges passende arealer til erhverv og industri, og at virksomheder ikke begrænses af forureningsfølsom anvendelse af naboområder.

Kortet nedenfor viser Hedensted Kommunes erhvervsarealer.

Retningslinjer

5.1.1 Nye større byudviklingsområder til erhverv skal udlægges på baggrund af samlede overvejelser om den fremtidige erhvervsstruktur og en funktionel fordeling mellem erhvervsområderne.

5.1.2 Erhvervsområder, der udlægges umiddelbart op ad motorveje, skal reserveres primært til transporttunge virksomheder.

5.1.3 Eksisterende virksomheder kan udvides/ændres, hvis det kan ske uden negative konsekvenser for omgivelserne.

5.1.4 Virksomheder, anlæg og indretninger, der kan forventes at belaste de nære omgivelser på trods af forureningsbegrænsende foranstaltninger, skal placeres i særlige erhvervsområder. Erhvervsarealer langs det overordnede vejnet må ikke forringe trafiksikkerheden. Omgivelserne omkring vejene skal fremstå som harmoniske helheder i forhold til vejen, de øvrige byområder og i forhold til det åbne land.

5.1.5 Der kan kun planlægges for et forureningsbelastet areal til boliger mv. hvis der i lokalplanlægningen fastsættes bestemmelser om bygningshøjder og placering, der sikrer,

at miljøbeskyttelseslovens gældende grænseværdier kan overholdes.

Redegørelse

Med den positive udvikling i mange industrivirksomheders miljøpåvirkninger i retning af færre gener og mindre forurening kan stadig flere virksomhedstyper integreres i områder til erhverv. Det er imidlertid ikke muligt for alle virksomheder at nedbringe belastningen til omgivelserne tilstrækkeligt til de kan forenes med følsom anvendelse, som boliger med videre. Disse virksomheder placeres bedst i særligt planlagte erhvervsområder, hvor der er en god infrastruktur til tunge køretøjer, og god afstand til boliger og rekreative områder.

Planlægningen skal forebygge konflikter mellem forureningsbelastede arealer og arealer til eksempelvis boliger, rekreative arealer med videre for på den ene side at sikre virksomheder gode etablerings- og udviklingsmuligheder og på den anden side at beskytte borgere mod støj, støv, lugt og anden luftforurening fra eksempelvis virksomheder, anlæg og veje.

Placering af virksomheder med særlige beliggenhedskrav skal ske på baggrund af en særskilt planlægning med afsæt i en konkret virksomheds behov, udformning og placering i forhold til støj, luft, spildevands- og grundvandsforhold.

Info

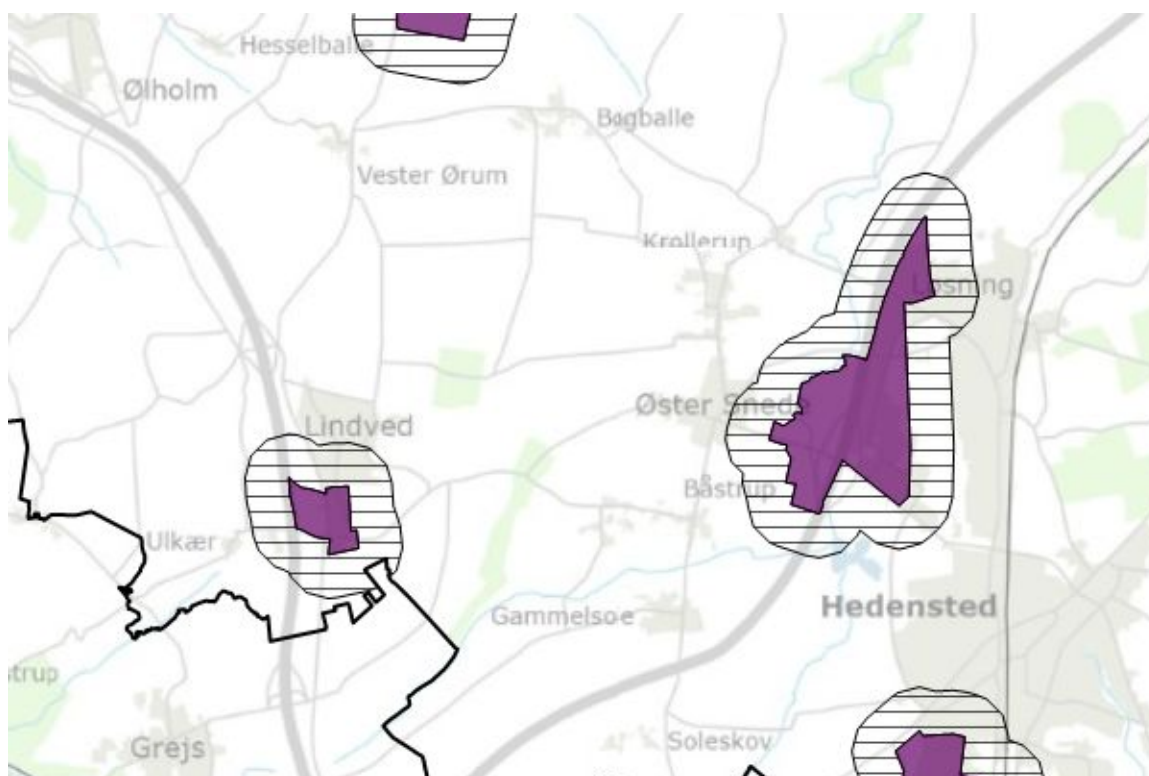
Læs mere om:

- [Erhvervsudvikling.](#)
- [Erhvervslivets mobilitet.](#)
- [Rammerne for lokalplanlægning.](#)

5.2 Produktionserhverv

Opførelse af nye boliger i nærheden af eksisterende produktionsvirksomheder kan medføre skærpede miljøvilkår for virksomhederne, og dermed usikkerhed omkring virksomhedernes udviklingsmuligheder og investeringssikkerhed. Potentielle miljøkonflikter vil kunne undgås ved at udpege og afgrænse områder, som forbeholdes produktionsvirksomheder. Derfor kan der ikke placeres f.eks. boliger, kontorbyggeri i området. Når der planlægges for arealer inden for konsekvenszonerne til udpegede områder til produktionserhverv, inddrages og tages der højde for produktionsvirksomhedernes driftsvilkår og udviklingsplaner. I planlægningen vil der blive taget højde for alle relevante miljøkonflikter, herunder hensyn til støj, lugt, støv og anden luftforurening.

Kortet nedenfor viser områderne til produktionserhverv med tilhørende konsekvenszoner.

Retningslinjer

5.2.1 Områder til produktionserhverv herunder produktions-, transport-, logistik- og lagervirksomheder skal friholdes for anden anvendelse uden tilknytning til produktionsvirksomheder.

5.2.2 Inden for konsekvensområderne kan der ikke etableres forureningsfølsom anvendelse med mindre at miljølovgivningens gældende grænseværdier kan overholdes således virksomhedernes drifts- og udviklingsmuligheder ikke forringes. Mindsteafstanden fra produktionserhverv til følsom anvendelse skal som udgangspunkt være 500 meter.

5.2.3 Udlæg af nye arealer til produktionserhverv og nye produktionserhverv inden for eksisterende områder kan som udgangspunkt ikke ske i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i indvindingsoplande til almene vandforsyninger. Retningslinjen kan fraviges, såfremt det kan dokumenteres at beskyttelsesniveauet for grundvandet er tilstrækkeligt.

Redegørelse

For at sikre produktionsvirksomhederne bedst mulige etablerings- og udviklingsmuligheder og herigennem investeringssikkerhed udlægges områder til produktionserhverv med tilhørende konsekvensområder.

Kommunerne skal i deres planlægning tage udgangspunkt i, at produktionsvirksomheder defineres som virksomheder, der er omfattet af kravet om miljøgodkendelse eller om regelmæssig tilsyn.

Områderne til produktionserhverv vil være forbeholdt produktionsvirksomheder og skal friholdes for anden anvendelse for at hindre potentielle miljøkonflikter samt sikre, at virksomhedernes drifts- og udviklingsmuligheder ikke indskrænkes.

Konsekvensområderne er udlagt med en fast grænse på 500 meter. Konsekvensområderne og områderne til produktionserhverv vil blive revideret i kommende kommuneplan eller kommuneplanperiode med konkrete vurderinger af hvert område og dets konsekvensområde.

En konkret planlægning vil foregå på baggrund af de aktuelle tilladelser, virksomhederne har samt en dialog med virksomhederne om deres udviklingsmuligheder og planer herom, således vilkårene for virksomhederne ikke skærpes. Udviklingsmulighederne vil blive vurderet i forhold til den konkrete planlægning, så eventuelle afværgeforanstaltninger kan blive indarbejdet. I den konkrete planlægning i området mellem Løsning og Øster Snede - Kragelund skal der være fokus på den økologiske forbindelse, der er i kanten af området.

Info

Læs mere om:

- [Erhvervsudvikling.](#)
- [Erhvervstyper og nærområder.](#)
- [Rammerne for lokalplanlægning.](#)

5.3 Risikovirksomhed

Risikovirksomheder er kendetegnet ved at opbevare bestemte farlige stoffer over en vis mængde, og kan derfor udgøre en særlig risiko hvis der sker et uheld. Ved udlæg af arealer til risikovirksomheder skal der efter en konkret vurdering af forholdene på den enkelte risikovirksomhed, udlægges en planlægningszone omkring virksomheden, jf. bekendtgørelse nr. 371 af 21/04/2016 om planlægning omkring risikovirksomheder. Inden for planlægningszonen må der som udgangspunkt ikke etableres ny miljøfølsom arealanvendelse, som f.eks. boliger, institutioner, forretninger, hoteller, eller steder hvor der opholder sig mange mennesker.

Der er i Hedensted Kommune udpeget en enkelt risikovirksomhed, hvor der skal tages hensyn til risikoen for større uheld ved planlægning for arealer, der ligger nærmere end 1080 meter fra risikovirksomheden. Inden for planlægningszonen kan der planlægges for boliger, erhverv mv., såfremt det ved en vurdering af risikoforholdene kan godtgøres, at den samfundsmæssige risiko og/eller risikoen for individer ligger inden for risikomyndighedernes acceptkriterium. Inden for planlægningszonen må der som udgangspunkt ikke planlægges for institutioner, som er væsentlige i en beredskabssituation, eksempelvis sygehuse og bygninger, som huser redningsberedskabet.

Kortet nedenfor viser planlægningszoner omkring risikovirksomheder.

Retningslinjer

5.3.1 Inden for planlægningszonen kan der planlægges for boliger, erhverv mv., såfremt det ved en vurdering af risikoforholdene kan godtgøres, at den samfundsmæssige risiko og/eller risikoen for individer ligger inden for risikomyndighedernes acceptkriterium.

5.3.2 Inden for planlægningszonen må der som udgangspunkt ikke planlægges for institutioner, der er væsentlige i en beredskabssituation, eksempelvis sygehuse og bygninger, som huser redningsberedskabet.

5.3.3 Udlæg af nye arealer til risikovirksomheder kan som udgangspunkt ikke ske i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i indvindingsoplande til almene vandforsyninger. Retningslinjen kan fraviges, såfremt det kan dokumenteres at beskyttelsesniveauet for grundvandet er tilstrækkeligt.

Redegørelse

Planlægningszone og samfundsmæssig risikovurdering

Planlægningszonen udgør det areal omkring virksomheden, der potentielt kan blive påvirket af et uheld.

Planlægningszonen fastsættes ud fra den maksimale konsekvensafstand for det værst mulige uheld, hvor sandsynligheden for at uheldet sker, er større end 1 gang pr. 1 mia. år.

Inden for planlægningszonen skal planmyndigheden altid inddrage risikoforholdene i overvejelserne, når der planlægges for en mere følsom arealanvendelse, herunder flere boliger eller andre aktiviteter, som medfører en væsentlig stigning i antallet af mennesker der varigt opholder sig i denne zone.

Er der følsomme aktiviteter inden for planlægningszonen skal det som udgangspunkt dokumenteres ved beregninger, at den samfundsmæssige risiko er acceptabel. Hvis det ud fra de foreliggende oplysninger er åbenlys, at acceptkriterier for samfundsrisiko er overholdt, er det ikke nødvendigt med beregninger.

Inden for planlægningszonen skal der som udgangspunkt ikke planlægges for institutioner, som er væsentlige i en beredskabssituation, eksempelvis sygehuse og bygninger, som huser redningsberedskabet. Såfremt der alligevel igangsættes en sådan planlægning, med baggrund i historisk betingede arealanvendelser, skal der tages hensyn til de særlige forhold der kan gælde for disse institutioner, f.eks. særlige behov i forbindelse med beredskabets håndtering af uheld. Desuden bør kommunen arbejde for at nedbringe omfanget af planlægningszonen, således at ovennævnte institutioner på sigt kommer til at ligge udenfor planlægningszonen.

Det skal ligeledes vurderes, om der inden for planlægningszonen er andre aktiviteter, der vil kunne påvirke, eller påvirkes af, en risikovirksomhed og dermed afstedkomme eller forværre et større uheld (dominoeffekt).

En enkelt virksomhed i kommunen er omfattet af "Bekendtgørelse om planlægning omkring risikovirksomheder". Kommunen skal inddrage hensynet til risikoen for større uheld i planlægningen forud for fastlæggelse af bestemmelser for arealanvendelsen i en kommune- og lokalplan, som omfatter arealer, der ligger nærmere end 500 meter eller inden for en større passende sikkerhedsafstand fra en virksomhed, som er defineret i Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer. I Hedensted Kommune er planlægningszonen 1080 meter.

6. Landbrug

Den kommunale planlægning skal være med til at sikre balance mellem jordbrugets udviklingsmuligheder, forbedringen af natur- og miljøforholdene samt udlæg af arealer til byvækst, rekreative anlæg med mere.

Jordbruget er den altovervejende forvalter af landskabet, og både den daglige drift og strukturudviklingen er af stor betydning for naturindholdet og landskabets fremtræden.

I jordbruget er der et stort potentiale for binding af CO₂ i dyrkningsjorden. Jordbruget er også leverandør af CO₂-neutrale brændsler, eksempelvis biogas, halm, træ og flis, og der er muligheder for at dyrke yderligere energiafgrøder som energipil med mere. Indenfor jordbrug, er skovbruget, som en betydende produktionsfaktor, rammen for mange af de rekreative udfoldelser. Løvskov er desuden en af de mest artsrige naturtyper.

Landbruget er af afgørende betydning for landkommunen Hedensted. Det er derfor vigtigt, at erhvervet gives de bedst mulige betingelser for at kunne drives bæredygtigt, herunder at erhvervet sikres langsigtet investeringssikkerhed og tilstrækkelige arealer til en fortsat høj produktion af fødevarer, foder og energi.

Strukturudviklingen i landbruget medfører, at både planteavl- og husdyrbrug bliver stadig større. Kravene til landbruget er ændret, så der ikke længere er krav om sammenhæng mellem husdyrhold og tilhørende jord. Samtidig opstår en bred vifte af specialbrug, herunder deltids- og fritidsbrug, som er med til at skabe variation og liv i det åbne land.

Når konkrete tiltag i den kommende planperiode planlægges, vil kommunens jordbrugsanalyse indgå som vidensgrundlag for eksempelvis lokalplaner i det åbne land. Der lægges vægt på, at begrænse arealforbruget til formål der ikke er relateret til jordbrug. Det er i kommuneplanen angivet, at byudvikling generelt skal ske fra byen og ud.

Hensigtsmæssig langtidsplanlægning af husdyrproduktionerne indebærer, at produktionsanlæggene på længere sigt etableres i god afstand fra byområder og planlagte byområder.

Info

[Læs mere om temaet landbrug.](#)

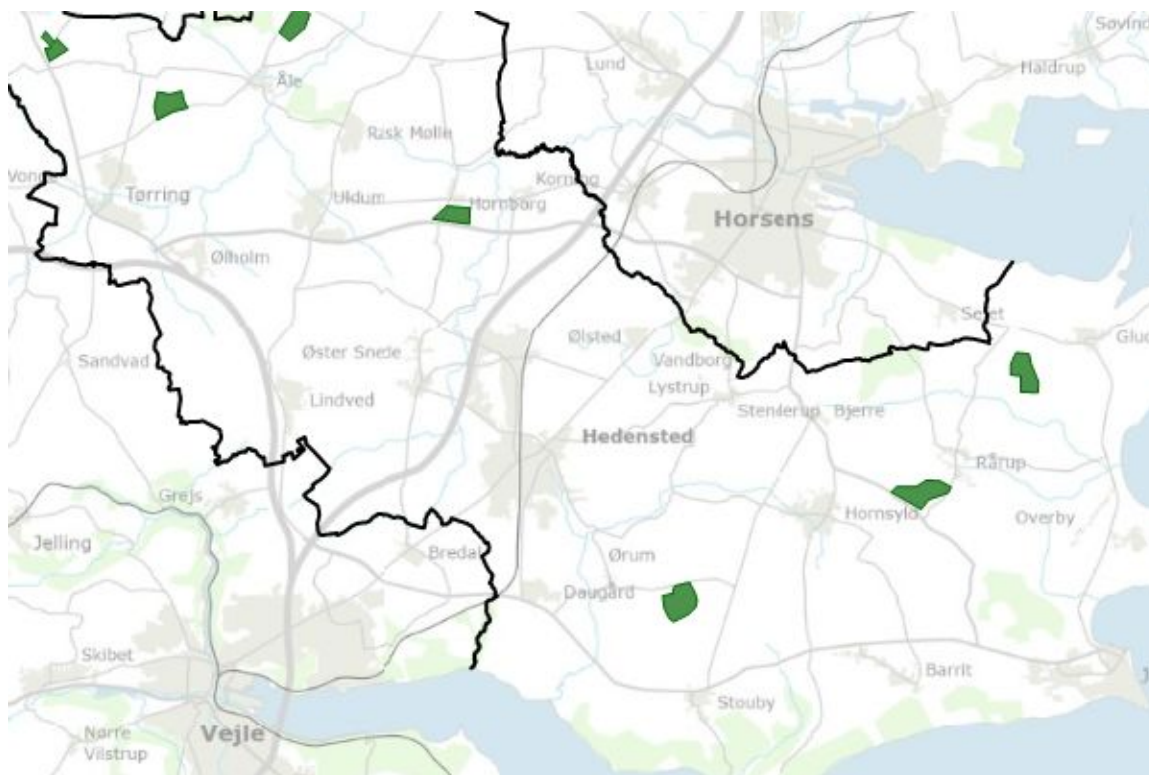
6.1 Store husdyrbrug

De udpegede områder til store husdyrbrug udgør særligt velegnede placeringer og er overvejende møntet på nyetableringer af større anlæg, hovedsagelig større husdyrbrug; men på længere sigt også andre følgehverv.

Velovervejede placeringer og udformninger af fremtidens landbrugsbyggeri har stor betydning for de fremtidige udviklingsmuligheder for de enkelte landbrug, og for de mennesker, som bor og færdes i det åbne land.

Udpegningen af områder til placering af store husdyrbrug udgør ikke en hindring for at udvide eksisterende gårdanlæg, og udelukker heller ikke andre placeringer af hverken mindre eller større anlæg, hvis miljølovgivningen kan overholdes, og placeringen ikke er i konflikt med andre væsentlige planlægningsmæssige interesser.

Kortet nedenfor viser områder til store husdyrbrug.

Retningslinjer

6.1.1 I områder udpeget som særligt velegnede til lokalisering af industriel landbrugsbebyggelse skal lokalisering af større husdyrbrug prioriteres højt i forhold til andre interesser. Konkurrerende arealanvendelse skal så vidt muligt undgås. Områderne fremgår af kortbilaget.

6.1.2 Ved lokalisering af industriel landbrugsbebyggelse og større husdyrbrug skal der sikres klare grænser til det åbne land i øvrigt.

6.1.3 Varetagelsen af andre samfundsmæssige interesser kan medføre, at hensynet til jordbruget må nedprioriteres.

6.1.4 Der kan som hovedregel ikke ske udvidelse af en husdyrproduktion, hvis

produktionsanlægget ligger inden for by eller byudviklingsområder i kommuneplanen.

6.1.5 Der kan som hovedregel ikke ske direkte tilslutning til det overordnede vejnet eksempelvis ved nye eller eksisterende gård- eller beboelsestilslutninger.

6.1.6 Ved lokalisering af industriel landbrugsbebyggelse og større husdyrbrug skal det sikres, at byggefeltet placeres mindst 50 meter fra offentlig vej.

Redegørelse

Det vurderes, at der vil være særligt gode forudsætninger for at lokalisere industriel landbrugsbebyggelse med særlige transportbehov i de udpegede områder. Det er områder, hvor der er god mulighed for tilslutning til det overordnede vejnet via mindre offentlige veje, og hvor industriel landbrugsbebyggelse vil kunne indpasses uden væsentlige interessekonflikter.

Nogle steder kan der opnås en bedre fremtidig vejtilslutning og bedre trafiksikkerhedsmæssige forhold ved at flytte eksisterende vejtilslutninger til det overordnede vejnet i forbindelse med etablering af større husdyrbrug. Ved etablering af store husdyrbrug og andre følgeerhverv i områder udpeget til store husdyrbrug kan Hedensted Kommune stille krav om privat medfinansiering af nødvendige investeringer i for eksempel infrastruktur.

Ved etablering af store husdyrbrug inden for de udpegede områder etableres adgangen til det offentlige vejnet via en privatvej eller fælles privatvej på mindst 50 meter. Derved sikres oversigtsforhold i forbindelse med tilslutning til det overordnede vejnet.

Placeringerne er vurderet i forhold til behovet for drikkevand som en nødvendig ressource for husdyrproduktion. I områderne er drikkevand i sig selv ikke begrænset. Dog er drikkevand på Juelsmindehalvøen overordnet set begrænset, og når drikkevand anvendes til virksomheder, herunder store husdyrbrug, kan det være en begrænsning for bosætning i området, [læs mere om drikkevand her](#).

I forbindelse med udpegning af områderne er der lagt vægt på, at placeringen undgår områder i landzone med stor boligthed, samt at sikre afstand til eksisterende og kommende byområder. Der er lagt vægt på, at etablering af husdyrbrug i områderne ikke er i konflikt med områder med særlig beskyttelse for eksempel naturområder og kommende naturområder samt landskabsinteresser.

Såfremt der i områderne til store husdyrbrug, etableres flere store husdyrbrug i samme område, vil det være muligt at etablere fælles biogasanlæg i forbindelse med disse husdyrbrug på baggrund af en særskilt planlægning, [læs mere om biogas her](#).

Hedensted Kommune ønsker en god dialog med erhvervet og dets organisationer om land- og skovbrugets udviklingsmuligheder, i forenelighed med natur og miljø, hvor kommunen kan understøtte konkrete projekter for etablering af store husdyrbrug med den nødvendige planlægning.

Ved ansøgning efter husdyrloven om udvidelse, ændring og etablering af husdyrproduktion ønsker Hedensted Kommune dialog med ansøger og dennes rådgiver for at finde de mest hensigtsmæssige løsninger, der kan indfri husdyrbrugerens behov, og samtidigt varetage beskyttelsesinteresserne i det åbne land, herunder natur-, landskabs-, grundvands- og miljøinteresser samt naboer.

Hedensted Kommune lægger vægt på, at de store husdyrbrug placeres, således at gener for naboer i form af lugt, trafik og støj begrænses mest muligt, og at den bedste tilgængelige teknologi inddrages til at nedbringe miljøbelastningen.

Info

[Læs mere om temaet landbrug.](#)

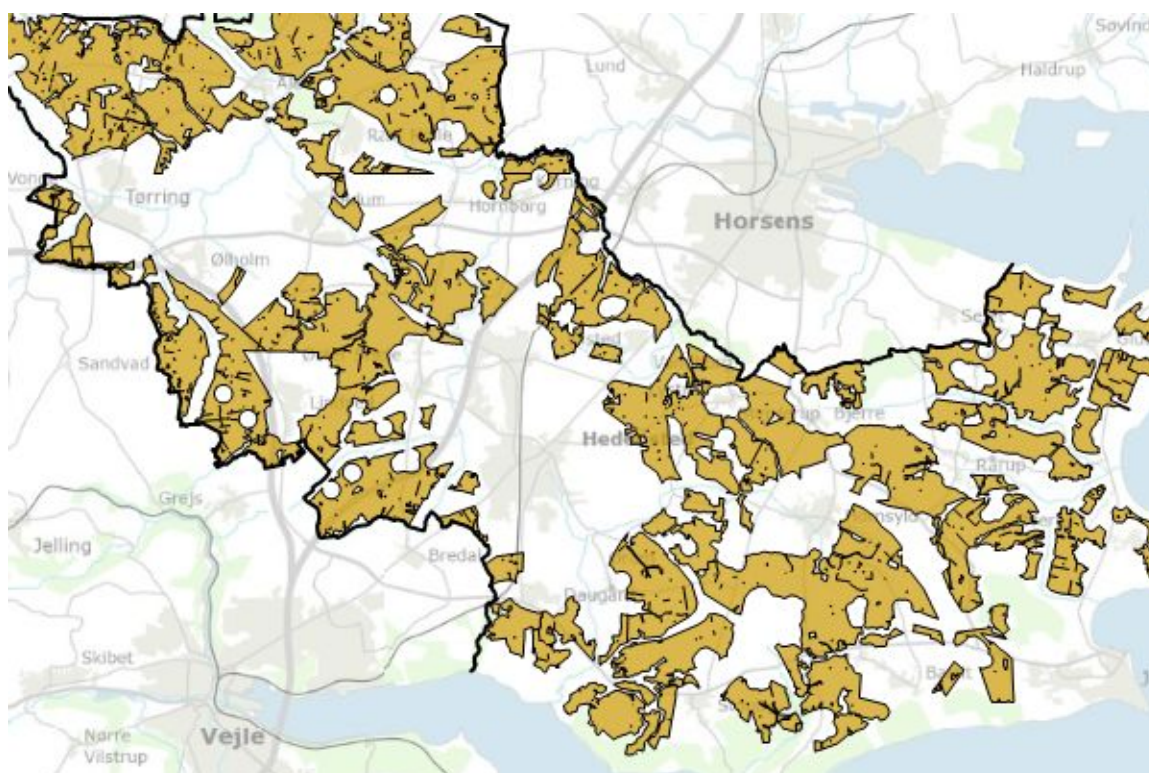
6.2 Særligt værdifulde landbrugsområder

De særligt værdifulde landbrugsområder udgør ikke områder af bedre dyrkningsmæssig kvalitet eller værdi end andre jordbrugsarealer i kommunen. Udpegningen af særligt værdifulde landbrugsområder afgrænser områder, hvor det overvejende er landbrugets udviklingsmuligheder, der skal fremmes. Her forventes der ikke væsentlige konflikter mellem jordbrugets udviklingsbehov og andre arealanvendelsesinteresser, og heller ikke væsentlige interessekonflikter i forhold til omgivelserne.

Andre arealinteresser, eksempelvis natur, kulturmiljø og drikkevandsinteresser, forventes varetaget ved landbrugets tilrettelæggelse af arealanvendelse og drift. De mest sårbare drikkevandsområder, som kunne udløse væsentlige restriktioner for landbrugets arealanvendelse, er ikke medtaget i udpegningen. De mest sårbare drikkevandsområder er omfattet af generel regulering af landbrugsdriften, og det er derudover muligt i forbindelse med indsatsplaner for nitrat i grundvandet at lave aftaler med lodsejere om særlig hensyntagen i forbindelse med landbrugsdriften.

De særligt værdifulde landbrugsområder er i Hedensted Kommune udpeget på baggrund af en jordbrugsanalyse kombineret med en screening for andre arealinteresser og mulige miljøkonflikter. Det er således områder særligt egnede til en strukturudvikling inden for landbruget, som forudsætter langsigtet investeringsikkerhed.

Kortet nedenfor viser særligt værdifulde landbrugsområder.

Retningslinjer

6.2.1 Områder med jordbrugsmæssig anvendelse skal hovedsageligt anvendes til jordbrugserhverv (land- og skovbrug).

6.2.2 Varetagelsen af andre samfundsmæssige interesser kan medføre, at hensynet til jordbruget må nedprioriteres.

6.2.3 I områder udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder skal landbrugets erhvervsmuligheder prioriteres højt i forhold til andre interesser. Hvor udpegningen overlapper med andre arealanvendelser skal udvikling i området tilpasses de enkelte interesser.

Redegørelse

Planlovens krav om udpegning af særligt værdifulde landbrugsområder har blandt andet baggrund i den strukturændring i landbruget, som forventes at blive en følge af, at lovændringer har muliggjort større og jordløse husdyrproduktioner, og at der er kommet et øget fokus på at fremme opførelsen af biogasanlæg. Større produktionsenheder i landbrugserhvervet forudsætter større investeringer og dermed større investeringssikkerhed på længere sigt.

Kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde landbrugsområder er sket ud fra en digital arealanalyse. Der er lagt vægt på at sikre en rimelig afstand til eksisterende og kommende byområder for at minimere eventuel gene fra landbruget samt sikre langsigtede investeringer i landbruget. Tilsvarende er der sikret en rimelig afstand til naturområder og kommende naturområder.

Af hensyn til landbrugets investeringssikkerhed i områderne er områder, der er potentielt oversvømmelsestruede ikke taget med i udpegningen.

Med udpegningen er det hensigten at sikre større sammenhængende områder og således undgå udpegning af særligt værdifulde landbrugsområder, som har et sammenhængende areal, der er mindre end fem hektar.

I arbejdet med forskellige projekter kan det være hensigtsmæssigt at tage hensyn til arrondering og allerede foretagne investeringer, når landbrugsjord inddrages til anden anvendelse. Jordfordeling kan være et redskab, der kan finde anvendelse i disse situationer for at optimere landbrugets drift. Med en hensigtsmæssig jordfordeling kan ressourceforbrug til transport til dyrkede arealer reduceres. Det gælder både transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, såning og pleje af afgrøden, samt i høst. Tung trafik på mindre veje reduceres.

Som en del af jordbrugsdriften arbejder Hedensted Kommune for naturvenlig skovdrift, hvor de produktionsmæssige behov tænkes sammen med de naturmæssige og rekreative hensyn.

For de ejendomme, der arbejder med naturplaner, kan Hedensted Kommune medvirke til, at planen får en stærk forankring i den omgivende natur.

Hedensted Kommune vil tilstræbe, at arealer kan anvendes længst muligt til jordbrugs-mæssige formål, når jordbrugsområder planlægges inddraget til andre formål.

Info

[Læs mere om temaet landbrug.](#)

7. Støj

Kommunerne har ansvaret for at sikre, at støjbelastede arealer både i byzone og i landzone ikke planlægges til benyttelse som støjfølsom anvendelse. Bestemmelserne om støjbeskyttelse i planloven skal sikre, at den fysiske planlægning medvirker til at forebygge, at der ikke opstår konflikter mellem støjende og støjfølsomme aktiviteter og anvendelser. Det betyder, at de fremtidige beboere eller brugere af støjfølsomme anlæg sikres mod støjulemper, samtidigt med at de eksisterende virksomheder og anlæg ikke bliver mødt med yderligere krav om støjbegrænsende foranstaltninger.

Der findes flere forskellige typer støj; trafikstøj, jernbanestøj, støj fra produktionsvirksomheder, vindmøller, hurtigfærger, skydebaner, motorsportsbaner med videre. De forskellige støjtyper kan ikke sammenlignes, da de kommer til udtryk på forskellig vis og på forskellige tidspunkter af døgnet.

Info

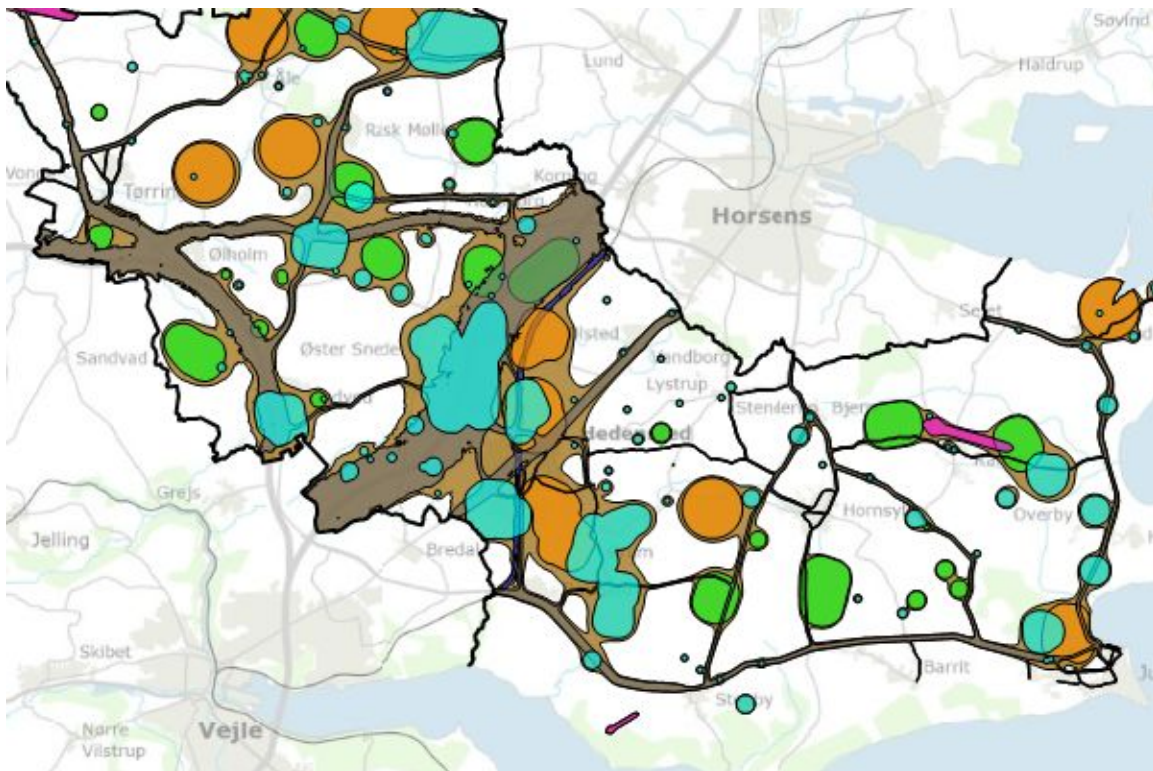
[Læs mere om infrastruktur og tekniske anlæg.](#)

7.1 Støj

Støj er uønsket lyd, der medfører gener for det enkelte menneske og kan dermed udgøre en sundhedsrisiko. Stilhed, ro og fred er en kvalitet, som i stadig stigende grad mangler i folks hverdag. Det er derfor vigtigt at sikre muligheder - også i nærområderne - for at opleve naturens stilhed.

I planlægningen skal det sikres, at konflikter mellem støjbelastede arealer og arealer til støjfølsom anvendelse forebygges, ved på den ene side at sikre virksomheder gode udviklingsmuligheder og sikre god infrastruktur m.m. og på den anden side at beskytte borgere mod støj fra støjende virksomheder, anlæg, aktiviteter og veje.

Kortet nedenfor viser den fælles planlægningszone for støj og de enkelte støjkilder.

Retningslinjer

7.1.1 Støj skal så vidt muligt undgås eller dæmpes ved kilden. Hvor det ikke er muligt, skal de støjende anlæg, virksomheder eller aktiviteter placeres og drives, så de ikke generer omgivelserne.

7.1.2 Støjbelastede arealer må kun udlægges til støjfølsom anvendelse, hvis den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener.

7.1.3 Der skal ved etablering af støjende anlæg og aktiviteter udlægges en konsekvenszone.

7.1.4 Ved støjende anlæg, der nødvendigvis skal placeres i det åbne land, skal der stilles krav om tiltag, der sikrer hensynet til de uforstyrrede dele af det åbne land.

Redegørelse

Den fælles planlægningszone for støj

Formålet med udlæg af en fælles planlægningszone for støj er at sikre, at hensynet til det samlede støjniveau inddrages i planlægning af nye støjfølsomme områder nær aktiviteter eller anlæg, der kan være støjende. Hele planlægningszonen er ikke nødvendigvis støjbelastet med et støjniveau over Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, men afstanden til anlæg, der kan være støjende, gør det nødvendigt med en detaljeret dokumentation for støjforholdene.

Den fælles planlægningszone for støj er beregnet som den samlede støjpåvirkning fra en række støjklender som trafik, erhverv og støjende fritidsaktiviteter. De enkelte støjklender fremgår også med individuelle planlægningszoner på kortet. Generelt er en planlægningszone et område, hvor planlægning for støjfølsom arealanvendelse kræver særligt fokus på potentielle støjkonflikter. I en individuel planlægningszone rettes dette fokus på støjen fra en enkelt aktivitet, mens fokus i den fælles planlægningszone rettes mod den samlede støj fra alle potentielt støjende aktiviteter i kommunen. Den fælles planlægningszone tager således højde for kumulative effekter.

I den fælles planlægningszone indgår støj fra overordnede veje, jernbaner og flyvepladser. For vejnettet er beregningen baseret på trafiktællinger, og der er indregnet en planlagt trafikstigning på 20%. Den planlagte nye vej øst om Hedensted er medtaget i beregningen med en fremtidig trafik taget fra en trafikmodel. Støj fra mindre kommuneveje indgår ikke i beregningen.

Støj fra jernbaner er beregnet på grundlag af trafikdata i Miljøstyrelsens vejledning om støj og vibrationer fra jernbaner. Af hensyn til beskyttelse mod vibrationer skal der mindst holdes en afstand mellem jernbane og boliger på 50 meter.

I den fælles planlægningszone indgår også støj fra produktionserhvervsområder, støjende enkeltvirksomheder i landzone og grusgraveområder. Produktionserhvervsområder indgår med en konsekvenszone på 500 meter. Øvrige erhvervsområder i byzone indgår ikke i planlægningszonen. Støjende virksomheder i landzone indgår med planlægningsafstande efter virksomhedskategori. Landbrug indgår ikke i planlægningszonen.

De regionale graveområder indgår i den samlede planlægningszone med en planlægningsafstand på 500 meter. Medtaget i beregningen er også et nyt forslag til råstofgraveområde øst for Kragelund samt et råstofinteresseområde nord for Olsnæs Skov ved Ørum.

Støj fra vindmøller indgår også i den samlede planlægningszone. For udpegede vindmølleområder er indregnet en planlægningsafstand på 600 meter. For opstillede møller uden for områderne, er planlægningsafstanden beregnet ud fra møllernes totalhøjde og deres støjudsendelse.

Støj fra skydebaner, motorsportsbaner, golfbaner samt flyveplads til fritidsflyvning ved Stouby indgår i den samlede planlægningszone med generelle planlægningsafstande. For Rårup Flyveplads og Vejle Svæveflyveklub er anvendt de støjforudsætninger, der indgår i miljøgodkendelsen.

Trafikstøj

I forbindelse med udvikling af nye byområder skal det sikres, at gældende grænseværdier overholdes. Hvis et område grænser op til trafikerede veje, jernbaner eller lignende, kan det være nødvendigt at lave foranstaltninger, som begrænser støj og/ eller vibrationsgener. Der foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Ved udbygning eller etablering af nye veje og trafik anlæg skal det ligeledes vurderes, om ændringerne vil medføre en overskridelse af gældende grænseværdier. Hvis dette er tilfældet, skal støjen reduceres til det tilladte ved at etablere støj dæmpende foranstaltninger, for eksempel støjvold eller særlige belægningstyper på veje.

For eksisterende bebyggelse foretages der i udgangspunktet ikke vurderinger af trafikstøj. Ejendomme i nærheden af trafik anlæg, hvor trafik mængden øges eller ændres, vil kunne opleve øgede støjgener fra disse. Dette anses som en del af den almindelige samfundsudvikling, og vil som udgangspunkt ikke medføre at ejeren af trafik anlægget, hvad enten det er Hedensted Kommune eller andre, har pligt til at etablere støj dæmpende foranstaltninger.

Erhvervsstøj og anlæg

Ved planlægningen skal der foretages en vurdering, således at støjende anlæg, virksomheder og aktiviteter placeres der, hvor de ikke generer omgivelserne. Desuden skal det sikres, at der ikke udlægges støjfølsomme boligområder, rekreative områder eller lignende i nærheden af de støjende aktiviteter, sådan at for eksempel virksomheders muligheder begrænses.

Støj fra erhverv, anlæg og aktiviteter reguleres efter miljøbeskyttelseslovens bestemmelser enten i form af miljøgodkendelser eller ved anvendelse af Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj. Støj fra skydebaner og fra andre støjende fritidsaktiviteter reguleres på samme måde som støj fra erhverv.

For virksomheder i erhvervsområder, udlagt i kommuneplanen, vil støj hensynet indgå i vurderingen i forbindelse med lokalplanlægningen, hvor der tages højde for støjniveauet i forhold til omgivelserne.

For områder uden lokalplan, for eksempel landzone, er der ikke på forhånd taget højde for, om det er muligt at placere en støjende virksomhed eller aktivitet i et bestemt område. Her skal der foretages en konkret vurdering af, om planlægningen er hensigtsmæssig.

Vindmøllestøj

De gældende støjgrænser for vindmøller er defineret i lovgivningen med henblik på at sikre, at påvirkninger fra vindmøller ligger indenfor acceptable tålegrænser. Støjpåvirkning fra en vindmølle afhænger af den pågældende mølletypes størrelse, ydelse og mekanik med videre.

Nye vindmøller kan ikke tillades opført, hvis møllen ikke kan overholde de i den gældende lovgivning fastlagte grænser for støjpåvirkning af omgivelserne. Vindmøller, som er i drift, skal ligeledes til enhver tid overholde de gældende støjkrav - hvilket kan overvåges med kontrolmålinger og -beregninger.

Støjfølsom arealanvendelse

Planlægningszonerne er baseret på Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for boligområder for åben og lav boligbebyggelse. Ved anden støjfølsom anvendelse må der i vurderingen tages hensyn til den konkrete anvendelse.

I områder til etageboliger eller i centerområder vil der normalt kunne accepteres et højere støjniveau. Områder udlagt til offentlige formål vil ofte indeholde støjfølsomme funktioner som for eksempel institutioner med overnatning, hoteller og skoler. Også erhvervsområder, der udlægges til kontor og administration må vurderes som støjfølsomme. De enkelte anvendelser må konkret vurderes i forhold til støj kilderne.

Nogle arealanvendelser må beregnes som særligt støjfølsomme, hvor grænsen for acceptabel

støj er lavere end for boligområder. Det gælder for eksempel sommerhusområder, campingpladser, i naturområder og rekreative områder med offentlig adgang. For disse arealanvendelser kan støjniveauet derfor være uacceptabelt også uden for den fælles planlægningszone. For sådanne arealanvendelser må der derfor også uden for planlægningszonen foretages en særlig støjmæssig vurdering.

Info

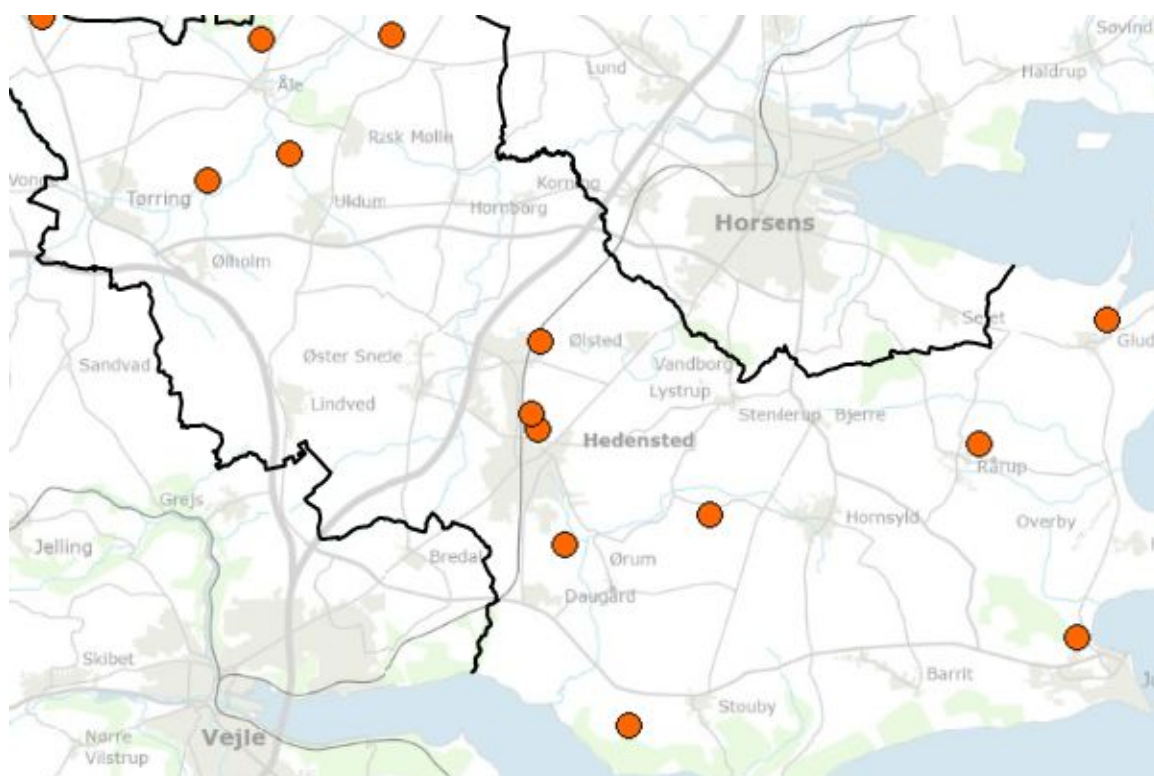
Læs mere om:

- [Retningslinjerne for byudvikling.](#)
- [Retningslinjerne for ferie og fritid.](#)
- [Retningslinjerne for erhverv.](#)
- [Retningslinjerne for infrastruktur og tekniske anlæg.](#)

7.2 Særligt støjende fritidsanlæg

Støjende fritidsanlæg er en betegnelse, der dækker over ethvert fritidsanlæg, der afgiver så meget støj, at det er til gene for naboer. Disse fritidsanlæg drives af foreninger, der har til formål at give borgerne mulighed for at dyrke disse fritidsaktiviteter. I Hedensted Kommune er der flere forskellige attraktive tilbud af de mere støjende fritidsanlæg. Der er to attraktive golfbaner, en motorbane og ni skyde- og/eller riffelbaner.

Kortet nedenfor viser støjende fritidsanlæg.

Retningslinjer

7.2.1 Særligt støjende fritidsanlæg skal placeres i god afstand fra områder med støjfølsom anvendelse eller i områder som er støjramte eksempelvis ved overordnet vej- og jernbanenet.

7.2.2 Omkring planlagte særligt støjende fritidsanlæg skal der udlægges støjkonsekvensområde.

Redegørelse

De særligt støjende fritidsanlæg omfatter primært aktiviteter knyttet til motor- og skydebaneanlæg, men også andre aktiviteter og anlægstyper, som for eksempel golfbaner og flyvepladser til fritidsflyvning.

Disse anlæg kan være en gene for naboer og brugere af et område. Derfor kan et sådant anlæg også kun etableres på grundlag af en meget omhyggelig planlægningsproces. Miljøstyrelsen har opstillet vejledende støjkrav, der angiver hvor meget aktiviteterne må støje i forhold til omgivelserne. Anlæggene skal overholde disse vejledende grænseværdier for støj. Hedensted Kommunes støjende anlæg er alle placerede i god afstand fra støjfølsomme

områder.

Placering af nye støjende anlæg er ikke kun et spørgsmål om støj, men også om, at de skal respektere en række andre hensyn i forhold til for eksempel natur, landskab, kulturmiljø og miljø. Hertil kommer det generelle forhold, at det er de færreste, der ønsker at være nabo til støjende aktiviteter. Derfor skal de særligt støjende fritidsanlæg placeres i god afstand til støjfølsom anvendelse eller i et område der allerede i forvejen er støjbelastet eksempelvis ved overordnet vej- og jernbanenet.

Info

[Læs mere om retningslinjerne for ferie og fritid.](#)

Natur og miljø

Vækst og udvikling skal ske under hensyntagen til natur og miljø, for at sikre en vis beskyttelse af interesserne. Natur- og miljøinteresserne bliver defineret af den nationale lovgivning, herunder hensynet til grundvandsbeskyttelse. Det er vigtigt at have et fokus på interesserne for at sikre grundlaget for fremtidige generationers levevilkår. For at sikre natur- og miljøinteresserne er der et fokus på koordination på tværs af kommunegrænser i form af det Grønne Danmarkskort.

Værdifulde naturområder og tilgængeligheden hertil er en vigtig forudsætning for befolkningens friluftsliv, rekreative oplevelser og sundhed. Der planlægges derfor for naturbeskyttelse og -genopretning, for at sikre en biologisk mangfoldighed, naturtyper, velfungerende levesteder samt mulighed for vandring og spredning af arter af vilde dyr og planter. Dette skal sikres på tværs af kommunegrænserne og for at de fremtidige generationer kan få glæde af naturen.

Planlægningen for klima gøres for at sikre, at særligt udsatte områder enten friholdes for bebyggelse eller indeholder sikring mod oversvømmelse. Lavbundsarealer har betydning for det fælles vandmiljø i Danmark, og rummer stort potentiale for at bidrage til håndteringen af klima og natur.

For at sikre det fælles drikkevand, så kommende generationer får mulighed for at drikke rent vand fra hanerne, bliver der planlagt for drikkevand.

8. Natur

9. Klima

10. Drikkevand

8. Natur

Naturen og opfattelsen af begrebet natur er meget forskelligartet. Der er den beskyttede natur med sine særlige naturtyper og levesteder for dyr og planter samt store mangfoldighed og variation. Natur er også muligheden for at komme ud i den friske luft via gode adgangsforhold til grønne områder, parker og lignende, som ikke nødvendigvis rummer den store mangfoldighed af dyr og planter. De grønne områder kan give rekreative muligheder, fællesskab og ro for mennesker i dagligdagen. Samtidig kan de grønne områder være med til at sammenbinde de sårbare og særlige naturområder, og gøre dem mere robuste ved at skabe spredningsveje for dyr og planter. Herved opstår måske endda nye naturområder, som med tiden og med den rette pleje, kan komme til at rumme særlige arter og stor mangfoldighed.

Der er derfor behov for at beskytte naturen, og behov for at give naturen mulighed for at udvikle sig. Samtidig med at mængden af natur øges, gives der mere plads til at bevæge sig i den.

Naturområderne med særlige naturbeskyttelsesinteresser er opstået som følge af mange års ekstensiv drift med afgræsning og høslæt. Her er ophør af denne drift eller pleje kritisk, og i sidste ende ødelæggende for værdien af naturen. Naturpleje og naturgenopretning og etablering af nye vådområder samt skovrejsning er vigtige dele af den indsats, der skal til for at bevare og fremme natur med særlige beskyttelsesinteresser.

Bedre stier og adgang, specielt til bynære grønne arealer, hvor folk bor, men også til den særlige beskyttede natur, er med til at skabe både dagligdags aktivitet, oplevelser, socialt samvær og fremme sundheden for mennesker. Samtidig bidrager de med viden og indsigt i de værdier, som naturen rummer. Beskyttelsen af den særlige natur og de indsatser, der gøres for at opretholde og fremme den, vil sørge for, at der fås en rigere og mere varieret natur, som kan leve videre til efterfølgende generationer. Dette giver også rige muligheder for særlige oplevelser og samvær fremover.

Gennem en lang årrække er naturen i Danmark blevet fattigere og mindre varieret. Selv om små naturlokaliteter som vandhuller, krat og småskov de seneste år er vundet frem, er det generelle billede, at naturområderne er for små, for usammenhængende og tilstanden dårlig. Derfor er det vigtigt at bevare og fremme værdien af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og bevare og fremme de økologiske forbindelser samt skabe nyt der, hvor der er et potentiale. Herved skabes større, sammenhængende og mere robuste naturområder, som samtidig er til glæde for brugere af naturen. Dette udmøntes også hen over kommunegrænser i Det Grønne Danmarkskort.

Info

Læs mere om:

- [Bolig og nærområder.](#)
- [Centerbyerne.](#)
- [Natur i forhold til turismeerhvervet.](#)
- [Retningslinjerne for klima.](#)
- [Retningslinjerne for stier.](#)

8.1 Grønt Danmarkskort

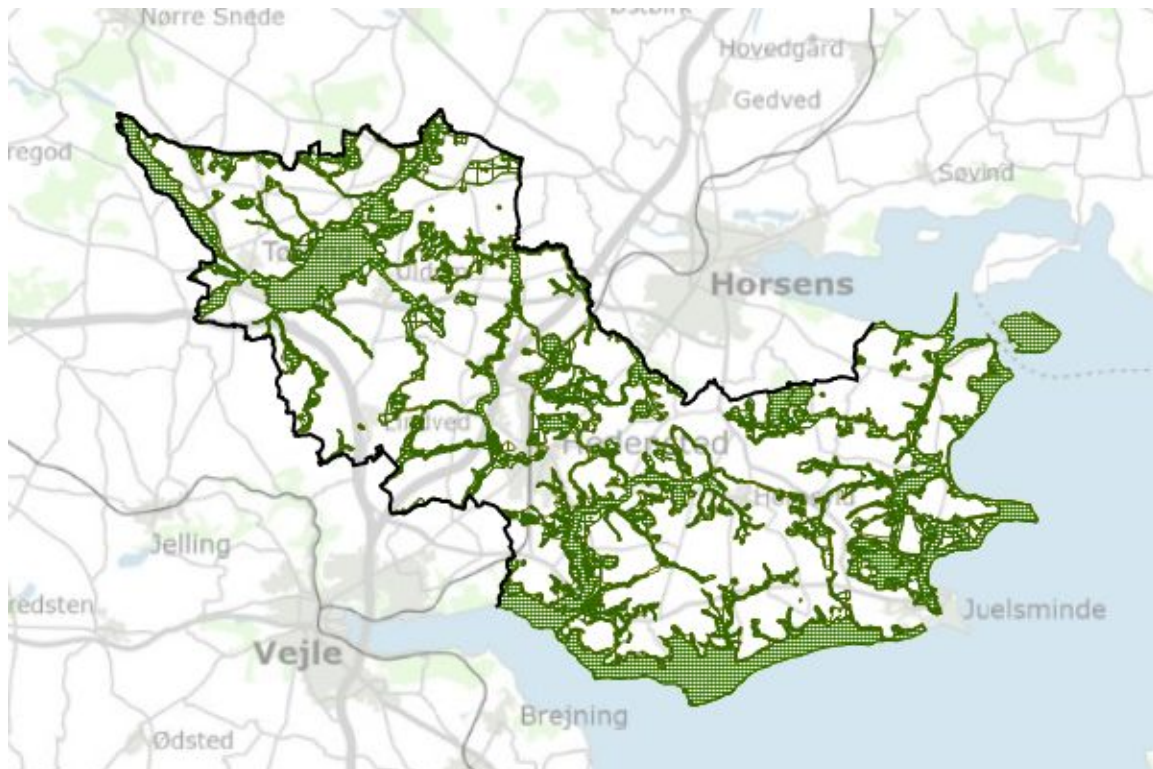
Grønt Danmarkskort er opbygget af fire udpegninger for eksisterende og potentielle naturområder og økologiske forbindelser: Særlige naturbeskyttelsesområder, Potentielle naturområder, Økologiske forbindelser, Potentielle økologiske forbindelser. Disse udpegninger udgør herved ét samlet naturnetværk – Grønt Danmarkskort.

Der er retningslinjer der gælder for hele det Grønne Danmarkskort, og der er retningslinjer, som gælder specifikt for enkelte eller flere af de fire naturudpegninger. Retningslinjerne prioriterer overordnet naturindsatsen i kommunen og varetager naturbeskyttelsesinteresserne og de rekreative interesser i forhold til byudvikling, byggeri og anlæg.

Opbygningen af de enkelte udpegninger er beskrevet i redegørelsen, som også beskriver hvordan kommunen i sin mere detaljerede planlægning og administration af lovgivningen vil vægte hensynet til Grønt Danmarkskort.

På nedenstående kort ses Grønt Danmarkskort, der består af:

- Områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser rummer naturtyper eller levesteder for det naturlige dyre-, plante- og svampeliv. Der er tale om områder af særlig betydning for vilde dyr og planter og deres levesteder, herunder især Natura 2000-områder, beskyttede naturområder, skove og fredede områder.
- Potentielle naturområder er områder, hvor det er muligt at genskabe værdifulde levesteder for vilde dyr og planter samt områder, som kan reetableres som natur for at skabe større sammenhængende naturområder eller styrke eksisterende økologiske forbindelser.
- Økologiske forbindelser tager udgangspunkt i de eksisterende naturområder med særlige beskyttelsesinteresser og naturlignende arealer, som skaber sammenhæng mellem større naturområder. Dette giver mulighed for, at plante- og dyrearter kan spredes eller vandre mellem områderne.
- Potentielle økologiske forbindelser er områder, som rummer potentielle naturområder med mulighed for, at kunne udvikle sig til en naturtype eller andet naturareal, som kan knytte eksisterende økologiske forbindelser sammen og/eller skabe forbindelse mellem eksisterende naturbeskyttelsesområder.

Retningslinjer

Generelt

8.1.1 Inden for rammerne af Det Grønne Danmarkskort skal naturværdierne og arternes spredningsveje bevares og udvikles ved at skabe større og bedre sammenhængende naturområder også hen over kommunegrænserne.

8.1.2 Inden for rammerne af Det Grønne Danmarkskort skal der sikres mulighed for et mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv (biodiversiteten).

8.1.3 Naturbeskyttelsesinteresserne skal tilgodeses, også uden for Grønt Danmarkskort.

Byudvikling og natur

8.1.4 Særlige naturbeskyttelsesområder og Økologiske forbindelser beliggende i byudviklingsområder, eller områder der indgår i byer og sommerhusområder skal bevares og styrkes som naturområde og rekreativt rum med gode adgangsforhold til natur (eksempelvis rekreative ruter eller stier), og med mulighed for et mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv.

8.1.5 Særlige naturbeskyttelsesområder skal friholdes for bebyggelse. Økologiske forbindelser skal som hovedregel fritholdes for bebyggelse og samtidig sikre grundlaget for sammenhængende natur og for at skabe rekreative udfoldelser, ro og oplevelser tæt på naturen for mennesker.

8.1.6 For byudviklingsområder eller områder der indgår i byer og sommerhusområder, der indeholder Potentielle naturområder og Potentielle økologiske forbindelser, skal lokalplaner sikre, at området til potentiel natur og potentielle økologiske forbindelser helt eller delvist friholdes for bebyggelse, at der skabes sammenhængende natur og rekreative anvendelsesmuligheder (fx stier) samt at der sikres mulighed for et

mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv.

Byggeri og anlæg

8.1.7 Der må ikke etableres byggeri og anlæg eller foretages indgreb, som forringer tilstanden for Særlige naturbeskyttelsesområder eller Økologiske forbindelser, som er eksisterende beskyttet natur.

8.1.8 Hvis der helt undtagelsesvist tillades byggeri eller arealanvendelse af samfundsmæssig interesse, som forringer Særlige naturbeskyttelsesområder eller Økologiske forbindelser, skal der stilles krav om udlægning af nye naturarealer, så naturværdierne samlet set bliver fastholdt eller forbedret. Dette gælder også for byggeri eller arealanvendelse, som finder sted uden for selve naturområdet, men som får indflydelse på naturområdet. Der skal ligeledes stilles krav om foranstaltninger, der kan sikre overlevelse og fortsat udbredelse af de arter og naturtyper, der ligger til grund for udpegingerne samt sikre hensynet til en mere sammenhængende natur.

8.1.9 Områder udpeget til Potentielle naturområder eller Potentielle økologiske forbindelser skal så vidt muligt friholdes for byggeri og anlæg, som kan forringe mulighederne for, at naturværdierne og arternes spredningsveje bevares og udbygges.

8.1.10 Hvis nye anlæg, herunder tekniske anlæg, veje med videre, nødvendigvis skal placeres inden for Økologiske forbindelser eller Potentielle økologiske forbindelser, skal det vurderes om, der er behov for at stille krav om etablering af faunapassager eller andre tiltag, for at sikre overlevelse og udbredelse af særligt beskyttede arter og naturtyper samt sikre hensynet til en mere sammenhængende natur.

Naturgenopretning

8.1.11 Ved naturgenopretning og naturpleje inden for rammerne af Det Grønne Danmarkskort skal indsatsen bidrage til at binde Natura 2000-områderne sammen, så den biologiske mangfoldighed og variation styrkes i et langsigtet perspektiv.

8.1.12 Særlige naturbeskyttelsesområder skal sikres, søges udvidet, og hvor det er relevant, gennem pleje og andre tiltag, forbedres.

8.1.13 Ved etablering af nye naturområder inden for rammerne af Det Grønne Danmarkskort skal det som hovedregel vurderes om klimatilpasning og udbygning af rekreative muligheder, kan indgå i løsningerne. Disse synergieffekter skal bidrage til menneskers mulighed for at få adgang til naturen og til håndtering af store vandmængder der følger af klimaforandringer.

8.1.14 Klimatilhåndsleringsprojekter og rekreative projekter skal som udgangspunkt berige naturtilstanden, og må ikke forringe tilstanden af eksisterende naturområder væsentligt.

8.1.15 I Natura 2000-områderne inden for Det Grønne Danmarkskort skal naturindsatser følge prioriteringen i de kommunale Natura 2000-handleplaner.

8.1.16 Naturplejeprojekter, vådområdeprojekter, klimahåndteringsprojekter og naturforbedrende indsatser i vandløb eksempelvis restaureringer ved udlæg af grus, fjernelse af faunaspærringer og plantning af træer prioriteres så vidt muligt inden for rammerne af Grønt Danmarkskort.

8.1.17 Kommunen skal fortsat foretage løbende vidensindsamling på beskyttede naturområder, som bidrager til prioriteringsgrundlag for naturplejeprojekter, der skal forbedre naturværdien og sikre at beskyttelsen af naturområderne opretholdes, med udgangspunkt i den mest værdifulde natur.

8.1.18 Med henblik på at skabe nye naturområder og levesteder, der kan fungere som forbindelse mellem eksisterende naturområder i agerlandet, arbejdes der for at udlægge væsentlige arealer til potentielle naturområder i råstofgrave uden tilførsel af muld.

8.1.19 Det skal tilstræbes, at der i forbindelse med nye naturprojekter, udarbejdes en plan for naturområdets fremtidige pleje.

Redegørelse

Overordnet beskrives baggrunden for udpegninger for eksisterende og potentielle naturområder og økologiske forbindelser, suppleret med en begrundelse for hvorfor områderne er udpeget, og hvordan kommunen i sin mere detaljerede planlægning og administration af lovgivningen vil vægte hensynet til disse områder.

Herudover beskrives hvordan lokalkendskab omkring naturværdier, økologisk funktion og afvejning af kommunens øvrige interesser samt naturrådets anbefalinger, er inddraget.

Det beskrives ligeledes hvordan der er sikret sammenhæng med nabokommuners udpegninger og hvordan kommunens naturindsats (naturgenopretning, naturpleje) prioriteres inden for Grønt Danmarkskort.

Grønt Danmarkskort rummer samlet set fire udpegninger for eksisterende og potentielle naturområder og økologiske forbindelser, og er udpeget på baggrund af statens digitale naturkort og under anvendelse af nationale kriterier.

Særlige naturbeskyttelsesområder

Kernen i udpegningen af Særlige naturbeskyttelsesområder består af kommunens Natura 2000-områder. Derudover er der, med udgangspunkt i eksisterende beskyttet natur og vandløb, strand- og åbeskyttelseslinjer, fredskov og arealfredninger, foretaget en konkret vurdering af hvilke områder, der indgår i udpegningen. Vurderingen er baseret på viden fra de digitale naturkort, anbefalinger fra Naturråd nr. 9, lokalkendskab, nærhed til anden natur, størrelse mv. Desuden er det konkret vurderet, hvorvidt udpegningen er i overensstemmelse med den øvrige kommuneplan.

De digitale naturkort indeholder kort over eksisterende naturområder og et biodiversitetskort, der angiver viden om tilstedeværelsen af en række truede og sjældne arter og deres levesteder. Fra biodiversitetskortene er anvendt oplysninger om særlig værdifulde områder (Bioscore 7-20), som bl.a. er levesteder eller potentielle levesteder for truede (rødlistede) arter.

Kortlaget giver dermed et overblik over, hvor i kommunen biodiversiteten allerede er høj eller har potentiale for at blive det, og udgør dermed et væsentligt bidrag til kommunens vurdering af hvilke arealer, som konkret udpeges, fordi de rummer særligt værdifulde levesteder.

Rygraden i Grønt Danmarkskort er Natura 2000-områderne, som er beskyttet af international lovgivning i form af EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesdirektiver. Derfor består Natura

2000-områderne af Habitat-, Ramsar- og Fuglebeskyttelsesområder, som rummer naturtyper og arter, som området er udpeget for at beskytte, det såkaldte udpegningsgrundlag. Af Hedensted Kommunes fem Natura 2000-områder ligger fire hen over kommunegrænser, og bidrager derfor til at skabe naturlig sammenhæng hen over kommunegrænser.

Til prioritering af hvad der understøtter opbygningen af Grønt Danmarkskort anvendes lokalkendskab omkring naturværdier, rekreative forbindelser og klimatilpasning samt nærhed til anden natur, størrelsen af naturområdet, viden fra digitale naturkort samt anbefalinger fra Naturråd nr. 9 og sammenhæng med nabokommuner.

Hedensted Kommune foretager løbende vidensindsamling på naturområder, for derudfra at kunne værdisætte naturområder med særlige beskyttelsesinteresser, og derved skabe et bedre administrationsgrundlag samt fremme mulighederne for at opnå økonomisk tilskud til pleje af græs- og naturarealer via landdistriktsmidler. Herved skabes incitament og et prioriteringsgrundlag til at forbedre og sikre naturområderne med udgangspunkt i den mest værdifulde natur.

Der er i Hedensted Kommune fokus på at skabe mulighed for at pleje og udbygge den bynære natur, så naturværdierne beskyttes og området samtidig giver mulighed for at udgøre et nærrekreativt naturområde.

Mindre naturområder med ringe naturværdi og dårligt potentiale for at opnå forbedring, som ligger isolerede fra anden natur eller ikke kan bidrage til at skabe mulighed for nærrekreative områder, er bortprioriteret. Dette er i tråd med anbefalingerne fra Naturråd nr. 9 om at mindre naturarealer kun bør inddrages i Grønt Danmarkskort, såfremt de ligger i umiddelbar tilknytning til større sammenhængende natur, med mindre de rummer en eller flere særligt værdifulde arter.

Der må ifølge national og international lovgivning ikke foretages aktiviteter, i eller uden for de beskyttede naturområder, der kan forringe naturværdierne, men den nuværende lovlige anvendelse, fx høslæt og afgræsning, kan fortsætte som hidtil, jf. Naturbeskyttelsesloven. Herved plejes naturarealet, og der kan opnås eller bevares en god naturværdi. Administrationen af Særlige naturbeskyttelsesområder vil ske med henblik på at bevare og forbedre naturområderne og skabe adgang hertil. Hedensted Kommune vil arbejde for, at Særlige naturbeskyttelsesområder plejes med fokus på at øge områdernes værdi som levesteder for dyre- og plantelivet og som oplevelsessteder for mennesker og derved også styrke interessen for naturen. Dette tager afsæt i Naturråd nr. 9's anbefalinger om, at kommunerne bør styrke interessen for naturen blandt mennesker i bred forstand, da indsigt og forståelse er en forudsætning for, at mennesker har lyst til at passe på den.

I de statslige planer for Natura 2000-områderne er der opstillet mål om gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. Kommunen har i overensstemmelse med Miljømålsloven udarbejdet Natura 2000-handleplaner for fem Natura 2000-områder, som skal sikre, at målene i statens planer udmøntes. Derfor prioriteres naturindsatserne inden for Natura 2000-områderne, i overensstemmelse med prioriteringen i Natura 2000-handleplanerne.

Herudover skal levevilkårene for arterne på habitatdirektivets bilag IV og på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I forbedres, og deres levesteder skal beskyttes både i og uden for Natura 2000-områderne.

Ved myndighedsbehandling af forslag til planer og projekter, skal der altid foretages en konkret vurdering af konsekvenserne, som enten i sig selv eller i forbindelse med andre planer og

projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt, og om det kan skade yngle- og rasteområder for dyrearter eller ødelægge plantearter på EF-Habitatdirektivets bilag IV, jf. Habitatbekendtgørelsen. Kun projekter, som kan afvises at skade 1) Bevaringsmålsætningerne for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder og 2) Yngle- og rasteområder for bilag IV-dyrearterne samt 3) Områder med bilag IV plantearter, vil kunne gennemføres.

Potentielle naturområder

Potentielle naturområder understøtter at etablering af ny natur sker, så der opnås bedst mulig sammenhæng og robusthed i den eksisterende natur. Potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser rummer muligheder for at bidrage til forbedret naturkvalitet og/eller til en forbedret sammenhæng inden for eller imellem eksisterende naturområder, herunder i tilknytning til, og mellem, Natura 2000-områder.

Potentielle naturområder rummer lavbundsområder og områder med mulighed for genopretning af vådområder samt klimahåndteringsområde med risiko for oversvømmelser fra søer, åer og havet. Herudover rummer Potentielle naturområder også områder, der i kommuneplanen er udpeget til at skovrejsning er ønsket og mindre skovområder samt råstofgraveområder.

Potentielle naturområder udgør også områder, som kan sikre sammenhæng med byernes grønne områder. Grønne og landskabeligt attraktive byrande og korridorer kan forbinde byen med natur og styrke muligheden for at opleve natur og landskab tæt på.

Ved planlægning af håndtering af overfladevand, herunder [klimatilpasning](#), kan der fx indarbejdes løsninger til håndtering af regnvandet i byens grønne korridorer. Hvis der er tale om et regnvandsbassin/sø, placeres og udformes denne, så der opnås både en naturværdi og en rekreativ værdi for mennesker, samtidig med at eventuelle oversvømmelser kan håndteres.

I forbindelse med lokalplanlægning skabes der nye naturområder ved at udlægge grønne kiler mellem bebyggelsen. Herved sikres grønne områder i byerne til gavn for både mennesker, dyr og planter. Ved at inddrage Potentielle naturområder i de Potentielle økologiske forbindelser, vil der være mulighed for at sikre spredningsveje for dyr og planter, men også rekreative forbindelser til gavn for mennesker og deres sundhed.

I råstofgrave, hvor mineraljord med lavt indhold af næringsstoffer blotlægges, skabes mulighed for nye næringsfattige naturtyper, hvor specialister i kolonisering af bar jord vil kunne trives. Det næringsfattige miljø i råstofgrave kan i høj grad bidrage til såvel variation i naturtyper, som biologisk mangfoldighed. Den nye natur i råstofgravene vil fungere som sprednings- og vandringsveje for planter og dyr, for at kunne binde eksisterende naturområder sammen. Behersket eller ingen efterbehandling i afsluttede råstofgrave uden tilførsel af næringsrigt muld, kan derfor bidrage til øget biodiversitet og de nye naturområder vil ligeledes give mennesker basis for lokale rekreative oplevelser.

Økologiske forbindelser

Økologiske forbindelser består primært af eksisterende natur, og sikrer forbedret sammenhæng mellem naturtyper og levesteder både i en fysisk og/eller funktionel sammenhæng. Dette giver mulighed for at dyr og planter kan spredes eller vandre mellem disse områder.

Udpegninger for Økologiske forbindelser og Potentielle økologiske forbindelser tager udgangspunkt i Områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser over 2500 m². Ved hjælp af

en buffermetode dannes bånd eller zoner, der forbinder områder, hvor der er en maksimal afstand på 500 meter, og dertil er føjet et prioriteret uddrag af Potentielle naturområder, der ligger i tilknytning til hertil. Afstanden på de 500 meter er valgt ud fra en overordnet betragtning om, at det er den maksimale afstand for mange af de dyr og planter, som har forholdsvis ringe spredningsevne, fx padder, nogle insekter og dyrespredte planter. Ligeledes er de 500 meter valgt af tekniske årsager som værende den afstand, der giver det mest retvisende billede af landskabets sammenhænge i et typisk østjysk ådalslandskab.

Den indledende bruttoversion af Økologiske forbindelser og Potentielle økologiske forbindelser, har dannet baggrund for den efterfølgende konkrete vurdering, hvor der er skelet til både digitale naturkort, konkret lokal viden, viden på baggrund af luftfotos, udpegninger i kommuneplanen, som fx klimahåndtering, lavbundsarealer, samt kendskab til rekreative stier.

Der er prioriteret således, i den manuelle gennemgang, at mindre naturområder, der ligger som øer uden sammenhæng med anden natur, bortprioriteres, medmindre fx lokalviden eller viden fra digitale naturkort gør, at de vurderes værdifulde som levesteder for dyr og planter eller skaber vigtige spredningsveje. Dette er i tråd med naturrådets anbefalinger.

For at sikre by- og borgernær natur og mulighed for planlægning af adgang hertil bevares ligeledes større isolerede naturområder i nærheden af byer, som ikke i forvejen har rekreative forbindelser (stier). Herved sikres der muligheder for at give mennesker bedre adgang til natur tæt på deres bopæl. Herved er også skelet til en af naturrådets andre anbefalinger om at udpege Grønt Danmarkskort på tværs af landzone og byzone.

Ligeledes bortprioriteres smalle områder uden høj naturværdi, der ligger isoleret i landbrugslandet med ringe potentiale for genoprettelse af natur eller forbindelsesvej. Der er også tilføjet områder enkelte steder, for at forbinde centrale smalle områder der ellers er isolerede og for at sikre forbindelse over kommunegrænser.

Mange naturområder ligger langs vandløbene, hvorved ådalene som udgangspunkt er med til at skabe sammenhængende natur, hvilket naturrådet også anbefaler kommunerne at have fokus på.

Potentielle økologiske forbindelser

Den del af de Økologiske forbindelser som ikke overlapper med eksisterende natur udgør Potentielle økologiske forbindelser.

Potentielle økologiske forbindelser er områder, der kan forbinde både potentiel natur og eksisterende natur, med eksisterende natur fx for at sikre forbindelse mellem forskellige ådalssystemer og skovområder, der ligger adskilt af dyrkede marker. Fortidsminder og diger kan være med til at danne Potentielle økologiske forbindelser for dyr og planter. Ligeledes skabes der mulighed for rekreative forbindelser mellem natur og kulturhistoriske elementer, som kan give oplevelsesværdi for mennesker.

Inden for de Potentielle økologiske forbindelser tilstræbes det at bevare og skabe en større tæthed af små naturområder, vildtremiser, hegn, lavbundsområder, skrænter eller småskove og andre levesteder. Derved øges spredningsvejene for det åbne lands planter og dyr, så eksisterende naturområder ikke bliver fysisk og genetisk isolerede. Som naturrådet anbefaler er intensivt dyrkede marker så vidt muligt blevet bortprioriteret.

Øvrige kommuneplan og nabokommuner

Udkast til Grønt Danmarkskort har været i høring hos nabokommuner. Nabokommuner havde

ingen bemærkninger til Udkast til Grønt Danmarkskort.

Grønt Danmarkskort er tilpasset udpegninger i nabokommuner, så der er sammenhæng over kommunegrænser.

Der vurderes konkret, hvorvidt udpegningen Grønt Danmarkskort er i overensstemmelse med den øvrige kommuneplan. Bortprioritering er sket ifht. kommuneplanrammer, hvis formål ikke er foreneligt med formålet med potentiel natur, fx store husdyrbrug og de fleste erhvervsområder, dog ikke vindmøller. Ligeledes vil udviklingsområder i kystnærhedszonen ikke overlappe med områder, der er udpeget til Grønt Danmarkskort.

Husdyrbrug reguleres af husdyrbrugslovgivningen, både inden for og uden for arealer, der i kommuneplanen er udpeget til store husdyrbrug.

Kommende byudviklingsområder og områder udlagt i kommuneplanen til bolig og erhverv samt sommerhusområder kan overlappe med udpegninger i Grønt Danmarkskort. Dette er for at kunne styrke de rekreative rum og adgangsforhold til natur. Grønt Danmarkskort sikres gennem konkret planlægning. Områder til offentlige formål og rekreative formål er vurderet konkret og kan delvist overlappe eller smelte sammen.

Prioritering af kommunens naturindsats (naturgenopretning, naturpleje) indenfor Grønt Danmarkskort

I de statslige Natura 2000-planer er der opstillet mål om gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne i kommunen. Kommunen har udarbejdet Natura 2000-handleplaner i overensstemmelse med Miljømålsloven. Kommunen vil arbejde for at sikre, at målene i planerne udmøntes. Derfor prioriteres naturindsatserne indenfor Natura 2000-områderne, i overensstemmelse med prioriteringen i Natura 2000-handleplanerne.

Kommunens vidensindsamling på naturområder, vil bidrage til at kunne værdisætte naturområder med særlige beskyttelsesinteresser, og derved skabe bedre muligheder for at opnå økonomisk tilskud til pleje af græs- og naturarealer via landdistriktsmidler. Herved skabes incitament og prioriteringsgrundlag til at forbedre naturværdien og sikre at beskyttelsen af naturområderne opretholdes, med udgangspunkt i den mest værdifulde natur.

I Hedensted Kommune arbejdes for at fremme sammenhænge mellem naturområderne, så dyr og planter sikres frie vandringsveje, og så der skabes mere kvalitet i den eksisterende natur, så dyr og planter kan finde nye permanente levesteder. Der arbejdes konkret med at fjerne opstemninger i vandløb og derved etablere faunapassager i det åbne land. Der planlægges også for flere skovområder, som knytter eksisterende natur bedre sammen. Se retningslinjerne for [skovrejsningsområder](#).

Vådområder, som skal fjerne kvælstof fra vandmiljøet, bidrager også til at udvide og sammenbinde eksisterende natur. I Hedensted Kommune screenes der for mulige områder, hvor der kan arbejdes med vådområdeprojekter.

Ligeledes arbejdes der for at sikre bedre adgang til naturen, herved skabes rekreative forbindelser for mennesker, som også kan fungere som økologiske forbindelser for dyr og planter. Eksempelvis arbejdes der konkret med udviklingen af et stort bynært rekreativt område i Hedensted, Hedensted Søerne, hvor den eksisterende og potentielle natur er tæt forbundet og infiltreret af rekreative stier. Ideen er, at området skal skabe rammerne for rekreative aktiviteter og naturoplevelser omkring de gamle grusgravsøer til gavn for menneskers sundhed. Hedensted Søerne skal derved bidrage til det gode liv og styrke

interessen for naturen. Området ved Hedensted er kommunalt ejet, hvilket Naturrådet anbefaler, at der lægges vægt på i udpegningen af Grønt Danmarkskort.

Et andet eksempel er bydelsplanen i Tørring, hvor der samtidig med udarbejdelsen af en helhedsplan indarbejdes nye åforløb, natur og rekreative områder samt klimahåndteringsområder. Ved at arbejde sideløbende med nye natur-, klima-, rekreative- og byudviklingsområder opnåes en merværdi i den samlede anvendelse af området.

Info

Læs mere om:

- [Bolig og nærområder.](#)
- [Retningslinjerne for klima.](#)
- [Retningslinjerne for stier.](#)
- [Retningslinjerne for skovrejsningsområder.](#)
- [Lovlig anvendelse af områder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.](#)
- [Hedensted Kommunes Natura 2000-handleplaner.](#)

8.2 Anvendelse af vandløb, søer og kystvande

Vandløb, søer og kystvande udgør en væsentlig rekreativ ressource. Det er her, der sejles, bades, fiskes og jages med mere. Det er vigtigt, at de rekreative anvendelser kan udvikle sig under gensidig hensynstagen til hinanden, og at den samlede anvendelse ikke hindrer, at natur og miljøtilstanden kan forbedres.

Erhvervsmæssigt udnyttes vandområderne til eksempelvis fiskeopdræt i dambrug og havbrug.

Kortet nedenfor viser anvendelse af vandløb, søer og kystvande.

Retningslinjer

8.2.1 Udnyttelse af vandløb, søer og kystvande må ikke forringe muligheden for en varieret rekreativ anvendelse af vandområderne - eller forringe muligheden for at opnå en god økologisk og fysisk tilstand for vandområderne samt forringe tilstanden hvor der allerede er målopfyldelse.

8.2.2 Rekreativ udnyttelse af vandløb, søer og kystvande må ikke være i væsentlig strid med de rekreative og naturmæssige interesser for området, og må ikke være til væsentlig gene for lodsejere, naboer og for anden rekreativ udfoldelse.

8.2.3 Den erhvervsmæssige anvendelse af vandområderne skal baseres på den mest miljøvenlige teknologi.

Redegørelse

De miljømæssige aspekter omkring vandløb, søer og kystvande reguleres ikke gennem kommuneplanlægningen, men gennem statens vandplanlægning. Det er vigtigt, at den erhvervsmæssige og rekreative anvendelse af vandløb, søer og kystvande spiller sammen med de nationale mål i vandområdeplanerne.

Erhvervsmæssig udnyttelse af vandløb, søer og kystvande er for eksempel ferskvandsdambrug, put and take søer, havdambrug, muslingeskrab, vandenergi og vindenergi.

Rekreativ udnyttelse af vandløb, søer og kystvande er for eksempel badning, hundetræning, lystfiskeri, sejlads og jagt.

Muligheden for en mere varieret rekreativ anvendelse af vandløb, søer og kystvande skal styrkes. Anlæg, der udnytter eller lokaliseres i vandområderne, skal medvirke hertil og til at opnå en god fysisk og kemisk tilstand for vandområderne. Der vil blive lagt vægt på en bedre adgang til at benytte vandområderne rekreativt. Benyttelsen skal dog afvejes, så beskyttelsen af vandområdernes landskabelige, rekreative, naturmæssige og miljømæssige værdier ikke reduceres. Rekreative søer til for eksempel put and take fiskeri og til vådtræning af jagthunde skal enten nygraves eller indrettes i søer, der er opstået som følge af erhvervsmæssig udnyttelse, for eksempel i nedlagte dambrugsdamme eller i nydannede råstofsøer uden et naturligt plante- og dyreliv. Søerne skal være fysisk adskilt fra andre søer eller vandløb.

Hedensted Kommune vil arbejde for at opnå et dynamisk samspil mellem vandløb og de vandløbsnære arealer, blandt andet for at kunne håndtere større vandmængder. Hedensted Kommune vil tilrettelægge vedligeholdelsen af vandløbene, så der sikres et varieret dyre- og planteliv, som er grundlaget for at styrke den rekreative anvendelse, for eksempel så der kommer flere og bedre fiskevande.

Egentlige regnvandsbassiner kan ikke indrettes i eksisterende søer og skal anlægges, så de er fysisk adskilt fra eksisterende søer og vandløb. Permanent vandholdige regnvandsbassiner skal udformes, således at de får karakter af naturlige søer med flade brinker og giver mulighed for et varieret plante- og dyreliv. Anlæg, der lokaliseres i eller udnytter vandområderne, skal være i overensstemmelse med målene i de nationale vandområdeplaner.

Hedensted Kommune vil gennemføre projekter, der både øger antallet af vandområder, sikrer gode fysiske og økologiske forhold i vandområderne - og samtidigt håndterer den øgede nedbør, som klimaforandringerne forventes at medføre.

Hedensted Kommune vil sikre "blå flag" på de mest besøgte badestrande.

Havets sammenhængende lavvandede områder er udpeget som særligt værdifulde havområder. Områderne er vigtige yngle- og opvækstområder for blandt andet fladfisk, sild og ål. Her findes desuden en række specielle plante- og dyrearter, som udgør et vigtigt fødegrundlag for en lang række vandfugle. Livet i de lavvandede områder er et vigtigt grundlag for befolkningens oplevelsesmuligheder ved havet, for eksempel for lystfiskere og jægere.

Stenrevne udgør en helt særlig del af de lavvandede områder på havet. Her findes et helt anderledes og meget varieret dyre- og planteliv med en række arter af tangplanter, af hvilke flere er blevet sjældne.

Dyre- og plantelivet i havet påvirkes i betydeligt omfang af menneskelige handlinger. Havets tilstand er i høj grad et resultat af nationale politikker som for eksempel vandområdeplaner, handleplaner og forvaltning af havets ressourcer. Målet skal derfor i høj grad forfølges ved fortsatte statslige initiativer.

I forhold til etablering af anlæg og aktiviteter på søterritoriet er det staten, der træffer afgørelse om etablering af anlæg indenfor gældende lovgivning.

Kommunen har imidlertid indflydelse på aktiviteter på land, der har afgørende indflydelse på havets tilstand - for eksempel fra udledning af miljøfremmede stoffer og næringsstoffer.

Vandområdeplanerne, herunder for havet, sikrer, at målsætningerne for vandområderne opfyldes. Staten udarbejder målsætningerne.

Info

Læs mere om:

- [Turismeerhverv.](#)
- [Retningslinjerne for klima.](#)
- [Retningslinjerne for lystbådehavne.](#)

8.3 Lavbundsarealer og vådområder

Lavbundsarealer er lavtliggende arealer såsom ådale eller tidligere havbund, der er indvundet til landbrugsarealer, samt tilgrænsende arealer påvirket af vandstandssænkning. Lavbundsarealer danner overgang mellem vandområderne og de tørre landområder, og de kan derfor være vigtige levesteder for karakteristiske planter og dyr. Genoprettes lavbundsarealerne til vådområder, kan de tilbageholde kvælstof til gavn for kystvandene og reducere tilfælde, hvor okker ledes til vandløb og søer. Endvidere kan vådområderne tilbageholde overfladevand og hindre akutte oversvømmelser i tilfælde af kraftige nedbørshændelser samt nedsætte udledningen af drivhusgasser til atmosfæren.

Kortet nedenfor viser lavbundsarealer og de lavbundsarealer, der kan genoprettes til vådområder.

Retningslinjer

8.3.1 Lavbundsarealer skal så vidt muligt friholdes for byggeri og anlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes, eller som kan forringe muligheden for at styrke det vilde dyre- og planteliv.

8.3.2 Lavbundsareal, der kan genoprettet skal friholdes for byggeri og anlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes.

8.3.3 Nye anlæg, herunder tekniske anlæg, veje med videre, der nødvendigvis skal placeres på lavbundsarealer, skal udformes, så muligheden for naturgenopretning på lavbundsarealet i øvrigt ikke går tabt. Anlægget skal udformes, så det kan tåle en forøget vandstand.

Redegørelse

Lavbundsarealer er lavtliggende jorder, oftest med et stort indhold af humus. Områderne ligger fortrinsvis i ådale og omkring vandløb. Mange lavbundsarealer er enge og moser, der er beskyttet via naturbeskyttelseslovens §3.

De fleste lavbundsarealer udenfor byzone er samtidig udpeget som lavbundsarealer, der kan genoprettes og det naturlige vandstands niveau kan genskabes og blive til vådområder.

Genopretning af vådområder i lavbundsarealer har vist sig at være en effektiv og økonomisk fordelagtig metode, når udvaskningen af kvælstof og fosfor fra landbrugsarealer til vandmiljøet skal reduceres. Samtidig nedbringes iltning af eventuelle jernholdige forbindelser, så disse ikke ledes til vandløb og søer som okker. I tilgift kommer der flere og bedre naturarealer, og ofte er der mulighed for at etablere offentlig adgang i området.

I fremtiden kan genopretning af lavbundsarealer blive et væsentligt element til at imødegå konsekvenserne af klimaforandringer. Risikoen for sommerudtørring af de små vandløb nedsættes, og fisk og smådyr sikres overlevelse.

Vådområder medvirker til at nedsætte afstrømnings hastigheden, så sliddet på vandløbene bliver mindre. Det afhjælper problemer med vandstuvning og oversvømmelser. Oversvømmelserne kommer med andre ord der, hvor det er mest hensigtsmæssigt. Samtidig nedsættes udvaskningen af fosfor til søer, fjorde og havet.

Lavbundsarealer har ofte et stort bidrag af drivhusgasser til atmosfæren i form af lattergas og CO₂. Det kan også imødegås ved at etablere vådområder, hvorved omsætningen af tørvejorden reduceres betragteligt. Endvidere kan vådområder binde og fastholde yderligere CO₂ fra atmosfæren i jorden.

Landbrugsdrift kan som hovedregel fortsætte i klimahåndteringsområderne, indtil det ikke længere er fysisk eller økonomisk muligt, medmindre der af anden årsag er behov for at kunne håndtere følgerne af klimaforandringerne. Når området herefter ændrer anvendelse, skal denne anvendelse være målrettet, så den afhjælper konsekvenserne af klimaændringerne. Hedensted Kommune vil derfor søge projekter gennemført, hvor der er lokal interesse for at etablere vådområder, og hvor der samtidig er væsentlige klima-, natur- og miljøgevinster at hente.

Info

[Læs mere om retningslinjerne for klima.](#)

9. Klima

Klimaforandringerne består i første led af en stigning i den globale temperatur. I Danmark forventes varmere vintre med mere nedbør, men mindre sne. Somrene forventes at blive mere tørre, men med kortvarige, meget kraftige regnskyl. Samlet set vil årsnedbøren stige. Vandstanden i havet vil stige, og ekstreme vejsituationer vil optræde hyppigere og med større voldsomhed.

Dyrkningssæsonen i landbruget vil blive længere, med stigende temperatur og flere solskinstimer, mens dyrkningssikkerheden vil blive forringet med faldende sommernedbør og stigende vinternedbør. Indvandringen af fremmede plantearter vil fortsætte samtidig med, at livsgrundlaget for hjemmehørende plantearter forringes. Derved vil nogle arter helt forsvinde.

Det ændrede nedbørsmønster vil øge risikoen for erosion i vandløbene og øget transport af næringsstoffer til havet med ændring af den økologiske kvalitet til følge. Stigende vandstand i havet og flere storme giver et større slid på kystlandet.

De mest synlige påvirkninger fra et ændret klima relaterer sig til vand. Det er først og fremmest vand i forskellige udgaver dette afsnit har fokus på.

Hvorfor planlægge for klimaet?

Klimaet ændrer sig, derfor er der behov for at forebygge og tilpasse ændringerne lokalt, samt afværge skader, forårsaget af hverdagsregn og ekstreme regn - klimaregn. Dette er en proces, der kommer til at strække sig over mange årtier. Derfor må dagens løsninger hele tiden vurderes i et langsigtet perspektiv.

- For at forebygge skal der planlægges, hvordan arealerne anvendes i Hedensted Kommune, så den tekniske levetid for investeringer i bygninger og infrastruktur ikke reduceres af klimaforandringerne. Derved undgås at tilpasse bygningsværker senere, og at skulle afværge skader.
- For at tilpasse kommunen til et ændret klima skal byerne, infrastrukturen og arealanvendelsen tilpasses de udfordringer, der kommer med mere ekstremt vejr og øget nedbør, hedeølger og stigende vandstand i havet.
- For at afværge skader på mennesker og materielle værdier, skal kommunen hele tiden være opmærksom på de udsatte områder for derved at kunne sætte ind med hjælp.

Nøgletal om klimaændringer i Danmark

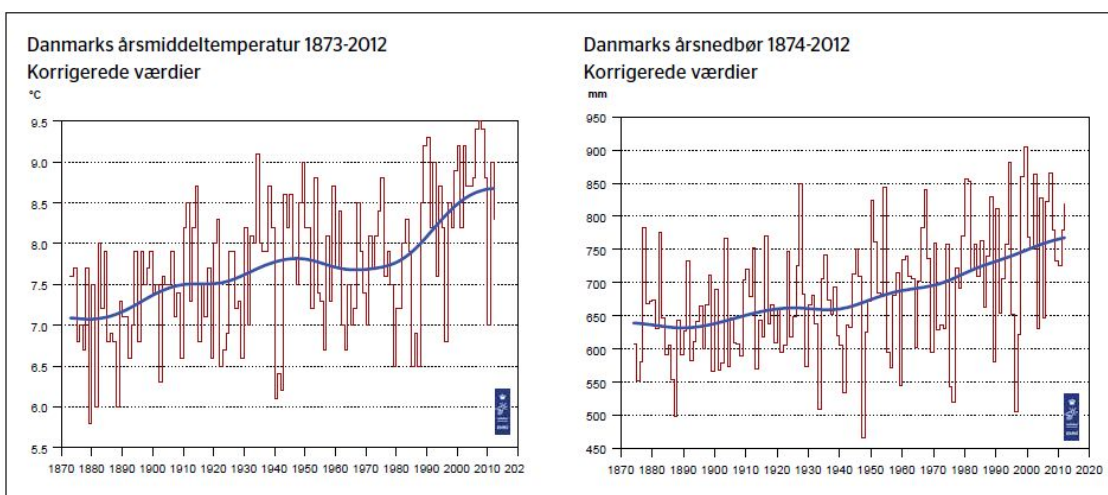
Nøgletal om klimaændringerne i Danmark

	1990	2050	2100
Frostdøgn	85 d/år (± 8 d/år)	61 d/år (± 7 d/år)	29 d/år (± 5,3 d/år)
Vækstsæson	230 d/år (± 11 d/år)	270 d/år (± 12 d/år)	300 d/år (± 11 d/år)
Varme sommernætter	8 d/år (± 4 d/år)	13 d/år (± 4 d/år)	44 d/år (± 13 d/år)
Nedbørshændelser > 10 mm	19 d/år (± 2 d/år)	22 d/år (± 2 d/år)	26 d/år (± 3 d/år)
Nedbørshændelser > 20 mm	2 d/år (± 0,3 d/år)	3 d/år (± 0,5 d/år)	5 d/år (± 0,7 d/år)
Årets største døgnsum	70 mm (± 8 mm)	75 mm (± 8 mm)	81 mm (± 10 mm)
Årets største 5-døgnssum	94 mm (± 6 mm)	100 mm (± 5 mm)	108 mm (± 7 mm)
Middelintensitet af nedbør	5,0 mm/d (± 0,2 mm/d)	5,2 mm/d (± 0,2 mm/d)	5,6 mm/d (± 0,2 mm/d)
Hedebølgedage	1,5 d/år (± 0,6 d/år)	2,8 d/år (± 1,0 d/år)	5,0 d/år (± 2,6 d/år)
Længste hedebølge	3,2 d (± 0,7 d)	4,2 d (± 0,9 d)	5,6 d (± 1,9 d)
Varmebølgedage	5,8 d (± 1,4 d)	8,7 d (± 2,2 d)	13,9 d (± 4,7 d)
Længste varmebølge	6,9 d/år (± 1,1 d/år)	8,2 d/år (± 1,4 d/år)	10,1 d/år (± 3,3 d/år)

Tallene i de tre kolonner repræsenterer midler over perioderne: 1961-1990, 2021-2050 og 2071-2100. Til fremskrivningerne er benyttet A1B-scenariet. Yderligere informationer om skemaet findes i "Kortlægning af klimaforandringer - muligheder og barrierer for handling", Task force for Klimatilpasning. Kilde: DMI

Miljøministeriets, Naturstyrelsen 2013, vejledning i klimatilpasningsplaner og klimalokalplaner

Udvikling i årstemperatur og årsnedbør i Danmark:

Den årlige middeltemperatur siden 1873 og årsnedbøren siden 1874. Værdierne er beregnede landsgennemsnit på basis af et antal udvalgte målestationer. Den blå kurve repræsenterer gennemsnittet over 9 år. Kilde: Cappelen, J. (ed) (2013): Denmark - DMI historical Climate Data Collection 1768-2012 - with Danish Abstracts. DMI Technical Report 13-02. Danish Meteorological Institute. Copenhagen.

Miljøministeriets, Naturstyrelsen 2013, vejledning i klimatilpasningsplaner og klimalokalplaner

Infoboks

Kommunens overordnede strategi for bæredygtig udvikling, hvori klima indgår - [Agenda 21 kan ses her.](#)

Hedensted Kommune har udarbejdet en risikostyringsplan 2015 for Juelsminde. [Planen kan ses her.](#)

9.1 Oversvømmelse og erosion

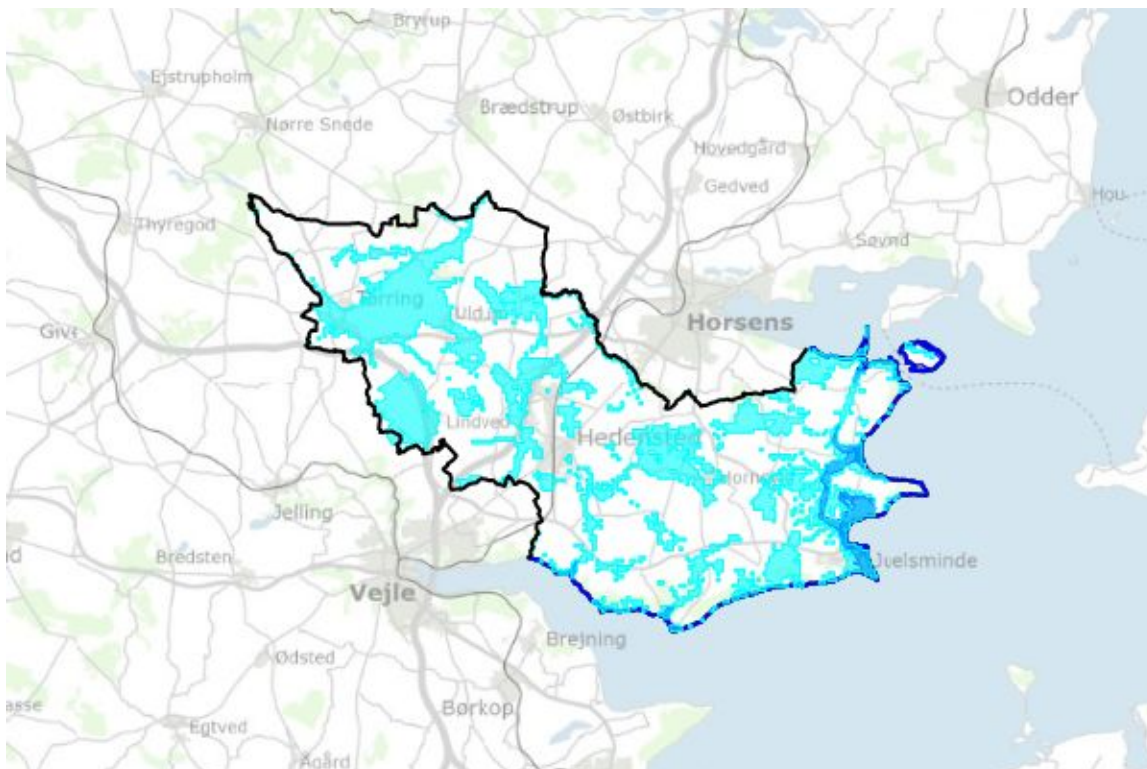
I fremtiden forventes der mere voldsomt vejr for eksempel ekstremnedbør og stormflod, der kan betyde flere oversvømmelser med betydelige skader til følge, hvilket i nogle tilfælde kan have store samfundsmæssige omkostninger. Det er en særlig udfordring at sikre mod oversvømmelse og erosion, og samtidig bevare områdets kvaliteter som kulturmiljø, havudsigt, havnefront, bybillede med mere, hvilket kræver helhedsorienteret og velovervejet afværgeforanstaltninger. Ekstremhændelser kan være svære at sikre sig helt imod, men de kan blandt andet forebygges igennem langsigtet og målrettet fysisk planlægning.

I vinterhalvåret opleves der øget og mere kraftige storme, som medfører en risiko for stormflod i de kystnære områder, der giver erosion af kysterne og oversvømmelse i kystnære byer og sommerhusområder. Erosion af kysten er en naturlig udvikling af de danske kyster, som eroderes af bølger og vind, hvor naturens kræfter som hovedregel bør have frit spil. Det er med til at give kommunens kyster deres unikke og foranderlige særpræg. Det betyder, at der som udgangspunkt kun udføres kystsikring, hvor væsentlig samfundsmæssige værdier står på spil. Klimaforandringerne medfører en stigende havvandstand, som øger erosionen af kysterne. Hvilket ses ved at havet æder af skrænter og forstrand, hvorefter havet transporterer og aflejre sedimentmaterialet et andet sted. Derfor ses det, at der nogle steder forsvinder sediment, og andre steder aflejres sediment.

Der forventes forøgede regnmængder, især om vinteren, som vil medføre en forhøjet grundvandsstand i de øvre jordlag, hvilket kan bevirke opstuvning af vand på overfladen og problemer med at lede vandet væk. Derudover resulterer det i en øget udledning af overfladevand til vandløbene, hvor den øget vandmængde kan forårsage oversvømmelse i de lavtliggende områder omkring vandløbene. De seneste år har sommervejret budt på ekstremnedbør og store mængder regn, hvilket sætter kloaksystemerne og vandløbene under pres. Det er af den årsag vigtig at overfladevandet håndteres således, at det har en afværgende effekt. I byerne er kloakkernes kapacitet udfordret af de øget regnmængder, da de mange steder har svært ved at følge med. Det får regnvandsledningerne til at løbe over, og færre tilfælde overløb af fælleskloakken, hvorfra en oversvømmelse kan være sundhedsskadeligt. Lokalplanlægningen skal derfor minimere risikoen for, at der opstår en markant sundhedsrisiko fra spildevandssystemet.

Der er med den baggrund udarbejdet en kortlægning, der viser de områder, der kan blive udsat for oversvømmelse og erosion. Udpegningen medfører, at der inden for de udpegede områder, skal vurderes om der er behov for afværgeforanstaltninger mod oversvømmelse eller erosion, når der lokalplanlægges for byudvikling, tekniske anlæg, ændret anvendelse med videre.

Kortet herunder viser de områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion.

Retningslinjer for oversvømmelse og erosion

9.1.1 Ved lokalplanlægning for byudvikling, tekniske anlæg, ændret anvendelse med videre inden for et udpegede område, skal det vurderes om der er behov for afværgeforanstaltninger mod oversvømmelse og erosion, og hvor der på baggrund af foreliggende viden og data laves en vurdering af hvilke afværgeforanstaltninger, der er mest hensigtsmæssige i det konkrete område.

9.1.2 Erosion af kysten er en naturlig udvikling af kysterne, hvor naturens kræfter som hovedregel bør have frit spil. Kystsikring kan dog etableres i henhold til kystbeskyttelseslovens formålsbestemmelser.

9.1.3 Det skal vurderes, om afværgeforanstaltninger inden for lokalplanområdet kan forårsage utilsigtet oversvømmelse i andre områder, herunder andre kommuner.

9.1.4 Før der lokalplanlægges i de udpegede områder, anbefales det at undersøge konkret, om området er påvirket eller risikerer at blive påvirket af forhøjet sekundært grundvandsstand eller erosion.

9.1.5 Ved lokalplanlægning i et udpegede område, hvor der er risiko for oversvømmelse fra kloakken, og hvor der er sket ændringer i det pågældende kloakopland siden 2012, bør der laves en detailberegning i tæt samarbejde med spildevandselskabet.

9.1.6 Ved behov for etablering af afværgeforanstaltninger inden for et udpegede kulturmiljø, skal der redegøres for om den konkrete afværgeforanstaltning påvirker det specifikke kulturmiljø væsentligt.

Redegørelse

De følgende afsnit beskriver baggrunden for udpegningen for oversvømmelse og erosion, samt

datagrundlaget til kortlægningen. Hvilket efterfølges af et afsnit om hvad der ligger til grund for retningslinjerne om afværgeforanstaltninger, og hvordan kommunen i en fremtidig lokalplanlægning vil vægte behovet for afværgeforanstaltninger.

Herudover beskrives det hvordan der kan sikres sammenhæng med kommuneplanlægningen i andre kommuner.

Udpegningsgrundlaget

Hedensted Kommune har i udpegningen sammenfattet kommunens eksisterende udpegninger, og kombineret dem med data fra Kystatlas og SCALGO Live samt IPCC's femte hovedrapport omkring klimascenarie A2. Staten anbefaler at valget af klimascenarie baseres på IPCC's femte hovedrapport og DMI's nedskalering til danske forhold.

IPCC er FN's klimapanel, som løbende udgiver/reviderer hovedrapporter omkring fremtidens klima. Klimamodellen er valgt ud fra IPCC's klimascenarier (RCP-scenarier). Scenarierne tager udgangspunkt i den fremtidige udledning af drivhusgasser, som påvirker klimaudviklingen, og indeholder både globale og regionale datasæt. Det anvendes af blandt andet DMI, som har lavet en nedskalering af IPCC's A2-scenarie til et 12,5 kilometer gitter, frem for den globale models skala på 200-300 kilometer. På det lange sigte har scenarierne enkeltvist en større usikkerhed med større variation. Det anbefales derfor at tage flere scenarier i betragtning, såfremt der er behov for at se længere frem end til 2050, for eksempel ved at kombinere A1B, A2 og B2. Kommuneplanen bliver revideret hvert 4. år, det er derfor Hedensted Kommunes intention at opdatere kommuneplanens tema omkring oversvømmelse og erosion løbende i takt med at ny viden opstår. Hedensted Kommune har i kommuneplan 2021-2033 og risikostyringsplanen for Juelsminde anvendt klimascenarie A2, som dækker frem til år 2100. Klimascenarie A2 er forbundet med større usikkerhed end for eksempel klimascenarie A1B, der kun går til år 2050, da det er svært at forudsige hvordan klimaet udvikler sig. Det vurderes, at hvis et udpegede risikoområde, jævnfør klimascenarie A2, er sikret mod en 100-årshændelse, så vil det bebyggede også være beskyttet mod en 20- og 50-årshændelse. Der er på den baggrund alene taget udgangspunkt i et A2-klimascenarie, som er et middelhøjt scenarie.

Retningslinjekortet viser de områder, der kan blive udsat for oversvømmelse og erosion, herunder forklares hvad udpegningen er sket på baggrund af.

Oversvømmelse

Udpegningen for oversvømmelse tager udgangspunkt i følgende oversvømmelseskilder:

- Terrænnært grundvand
- Hav
- Vandløb
- Regnvandskloak
- Spildevandskloak

Datagrundlaget til kortlægningen af oversvømmelse tager afsæt i Hedensted Kommune og Hedensted Spildevands aktuelle kortlægninger, der vurderes at være tidssvarende.

Havstigning

Der er valgt en 100-årshændelse, som på nuværende tidspunkt er en vandstand på 1,8 meter over DVR90. Det nuværende sikringsniveau er tilsvarende risikostyringsplanen for Juelsminde, hvor målet for handlingsplanen er at oversvømmelser fra havet begrænses frem til 2026.

Juelsminde beskyttes mod hændelser, der er vurderet til en middel sandsynlighed, hvilket svarer til en beskyttelse op til kote 1,8. Der er af den grund valgt samme beskyttelsesniveau, således nærværende kortlægning stemmer overens med risikostyringsplanen for Juelsminde.

Vandløb

Kortlægningen af oversvømmelse fra vandløb tager udgangspunkt i en 100 årshændelse for både by og natur, hvilket svarer til det aktuelle beskyttelsesbehov. Der vil altid være forskel på beskyttelsesbehovet alt efter om konteksten er natur eller by, både i forhold til anvendelse, jordbundsforhold og befæstningsgrad. Det er alle ukendte faktorer, der påvirker beskyttelsesbehovet. Det skal derfor vurderes i den konkrete planlægning i henhold til den angivende placering. Kortlægningen er udtrukket fra Kommuneplan 2013, som er et A2 klimascenarie. Kortet er anvendt da det falder 98-99% sammen med den kortlægning, der er lavet via Hedensted Kommune 3Di-model for Tørring og Hedensted. Det resulter i et samlet kort for hele kommunen, der er lavet ud fra den samme beregning.

Kloak

Kloakudpegningen er dannet på baggrund af data fra Kommuneplan 2013, hvor forsyningsselskabet fik lavet beregninger af kloakken, som viser hvilke områder der sandsynligvis vil overløbe ved en 100 års hændelse. For at give et realistisk billede af forholdene er kortlægningen opdelt i regnvandskloak og spildevandskloak.

Grundvand

I kortlægningen af terrænnært grundvand er data hentet i SCALGO Live, hvor Region Midt har lavet et tilpasset lag. Det viser udviklingen i det terrænnære grundvand, alt efter om det er et tørt scenarie eller et vådt median*, hvilket giver et billede af hvordan vandet opfører sig på terrænet. Udtrækket tager udgangspunkt et median scenarie, hvor grundvandet er under 1 meter fra jordoverfladen.

**Medianen er den midterste værdi i et sorteret datasæt.*

Erosion

Udpegningen for erosion tager udgangspunkt i følgende former for erosion:

- Lille akut erosion
- Moderat akut erosion
- Lille kronisk erosion
- Moderat kronisk erosion
- Stor kronisk erosion
- Aflejring kronisk erosion

Det eksisterende datagrundlag er hentet fra Kystatlasset, og inddelt i erosionskategorierne lille, moderat og stor erosion. Der er i Hedensted Kommune kun registreret to steder med stor kronisk erosion. Det ene sted har kystbeskyttelse og det andet drejer sig om cirka 150 meter i det åbne land. Der er ikke udpegede kommuneplanrammer, som er omfattet af stor kronisk erosion. Dertil er der ikke registreret stor akut erosion i Hedensted Kommune, det er derfor ikke medtaget i den nærværende kortlægning.

Valget af klimascenariet tager udgangspunkt i en levetidshorisont på 100 år, hvorfor der er

valgt et A2 klimascenarie, med afsæt i IPCC's femte hovedrapport. På baggrund af levetidshorizonten og klimascenariet er der fastlagt estimater af forøgelse af erosionsrater, som tilsammen danner erosionskortlægningen. Erosionskortlægningen viser den nuværende erosion langs Hedensted Kommunes kyster, samt et estimat for den fremtidige erosion, som viser den forventet kysttilbagerykning.

Når havvandspejlet stiger, øges kystens tilbagerykning. En stigning i havvandspejlet på 0,35 meter frem til år 2065, svarer til 0,7 m/år, hvilket medfører kysttilbagerykninger på de indre danske kyster, jævnfør kystanalysen (2016). Erosionsraten langs de indre kyster er 1 m/år og vil sammen med havspejlsstigningen medføre en stigning af den naturlige erosion på 70 procent frem til 2065.

Der skelnes imellem kronisk erosion og akut erosion samt graden af erosion. Kronisk erosion sker hvis transporten af havbundsmaterialet langs med kysten varierer, så der bliver fjernet eller aflejret sand på det pågældende område. Erosion sker når transporten vokser i transportretningen, da der bliver transportere mere sediment væk end der tilføres. Selvom det varierer år for år, så vil tendensen til erosion være kronisk. Akut erosion sker når bølger medfører en transport af sediment på tværs af kysten. Typisk forårsaget af stormvejr, hvor kombinationen af højvande og en kraftig bølgepåvirkning af brydende stormbølger, som fører sand væk fra kysten. Under akut erosion, når vandet står højt, eroderes den øverste del af kystprofilen. Det eroderet sediment lægger sig ude i de dybere dele af kystprofilen.

Erosion forekommer i større eller mindre grad, og siger noget om erosionspresset på den pågældende kyststrækning. Kortlægningen af erosionspresset, skal dog ses i sammenhæng med eksisterende forebyggende foranstaltninger mod erosion. Erosionspresset som fremgår af kortlægningen vil ikke være tilsvarende de aktuelle forhold på de kyststrækninger, der allerede har afværgeforanstaltninger, da erosionspresset her ikke får lov til at virke på kysten. Kortet herunder viser et sted i kommunen, hvor der er en større kysttilbagerykning.

Kortudsnit af den forventet kysttilbagerykning på grund af moderat kronisk erosion.

I forbindelse med levetidshorizonten på 100 år, er der taget højde for den gennemsnitlige årlige tilbagerykning, som vil blive forøget med tiden som følge af havvandsspejlsstigningen, og ændringer i stormmønstre. Den årlige erosion for lille erosion er 0,05 meter, moderat erosion 0,3 meter og stor erosion 0,75 meter.

Forudsætninger for etablering af afværgeforanstaltninger

Hedensted Kommune stiller følgende forudsætninger for etablering af afværgeforanstaltninger, når der ønskes at sikre mod oversvømmelse eller erosion, såfremt der planlægges for byudvikling, særlig tekniske anlæg eller ændret arealanvendelse med videre i de udpegede områder.

Følgerne af klimaforandringerne forebygges ved at nye byområder, hvis muligt lokaliseres uden for de udpegede områder, og at nye byområder placeres og indrettes så afværgeforanstaltningerne kan integreres i byudviklingen.

Hedensted Kommune vil bruge retningslinjerne som et værktøj internt og i dialogen med bygherre og rådgivere omkring forebyggelse af skader ved oversvømmelse eller erosion i relation til det konkrete område.

Der skal ved en fremtidig lokalplanlægning inden for et udpegede område vurderes, om der er behov for afværgeforanstaltninger, herunder hvilken afværgeforanstaltning, der er nødvendig og mest hensigtsmæssig at etablere, i forhold til det konkrete område og den planlagte anvendelse. Vurderingen skal bero på en faglig vurdering af behovet for en indsats. Såfremt det vurderes, at der ikke er behov for afværgeforanstaltninger i forhold til den konkrete arealanvendelse, skal det nævnes i lokalplanens redegørelse. Hvis der er behov for afværgeforanstaltninger, skal der i lokalplanen tages stilling til hvilken slags afværgeforanstaltning, til hvilket niveau, og om der i lokalplanen skal stilles krav om, at afværgeforanstaltningerne etableres før ibrugtagning af det, der planlægges for. Alle beslutningerne skal indarbejdes i lokalplanens bestemmelser. I vurderingen skal der skelnes imellem områdets omfang og anvendelse, for eksempel er risikoen større ved anvendelse til et plejehjem frem for en golfbane. Det er derfor nødvendigt, at man forholder sig til, hvad der bygges, dets levetidshorizont og hvilken risiko man er villige til at løbe. For lokalplanlægning, der kræver særlig robusthed, er worstcase-scenarier vigtige, således anlæg og byggerier designes til en lang levetidshorizont. Ved fremtidig lokalplanlægning af et område inden for en udpeget ramme, skal risikoen for oversvømmelse vurderes nærmere af bygherre, blandt andet ved undersøgelse af lokal hydrologi og jordbundsforhold, samt om der er tale om at området udleder mere overfladevand end naturlig afstrømning. Deraf kan følge, om der kan opføres byggeri på de udsatte dele af arealet, og i så fald ud fra hvilke krav.

Når det vurderes hvilken afværgeforanstaltning, der er mest hensigtsmæssig, beror det ligeledes på en vurdering af om den konkrete afværgeforanstaltning eller den foreslåede løsning, kan forårsage utilsigtet oversvømmelse i andre områder. Bygherre skal redegøre for vandet, både i forhold til håndtering, afværge med mere samt hvilken konsekvens det har nedstrøms, hvilket anvendes af Hedensted Kommune til vurdering af de mulige konsekvenser.

Klimatilpasning skal ske efter to forskellige principper afhængig af de samfundsmæssige værdier, der er på spil, og de samfundsmæssige omkostninger ved klimasikring. Hvor der er store samfundsmæssige værdier på spil, for eksempel infrastruktur, byer og landsbyer, kan det komme på tale at sikre værdierne gennem tekniske løsninger, som diger og afvandingsanlæg med videre.

En særlig konsekvens af den forhøjede grundvandsstand er, at vandet om vinteren ofte kun kan strømme af på overfladen, fordi jorden ikke kan rumme mere vand. Det bevirker, at der meget pludseligt kan komme store mængder vand på overfladen og i vandløbene med voldsomme oversvømmelser til følge, selv ved et mindre regnskyl. Denne type oversvømmelser kan ikke forudberegnes, og er derfor svære at sikre i mod. Men de kan være ganske betydelige.

Ved byggeri i det åbne land bør bygherrer være opmærksom på risikoen for afstrømning af vand på jordoverfladen. I områder, der er potentielt vandlidende, bør bygherre også være opmærksom på risikoen for forhøjet sekundært grundvandstand.

Hedensted Kommune har adskillige udpegede kulturmiljøer, der dækker en bred palet af kulturarv, som blandt andet er sårbare over for ændringer i omgivelser, veje, diger, hegn, terrænændringer, grøfter, vandstandsændringer med mere. Kulturmiljø er historie, som kan aflæses i landskabet og det bebyggede miljø. En ændring af for eksempel vejbredde og belægning, højere sokler på boliger eller grøfter kan have forskellige former for indflydelse på de enkelte kulturmiljøer, herunder kulturmiljøets betydning i landskabet. Kulturmiljøerne har derfor forskellige sårbarheder. Eventuelle afværgeforanstaltninger skal vurderes i forhold til det konkrete kulturmiljø. Afværgeforanstaltningen skal indtænkes i forhold til det specifikke kulturmiljø, hvor foranstaltningerne er nødvendige for at sikre kulturmiljøet bedst muligt.

Sammenhæng til øvrige kommuner

Der skal i kommuneplanen redegøres for sammenhængen med kommuneplanlægningen i andre kommuner, for så vidt angår afværgeforanstaltninger. Vand kender ingen grænser, og etablering af afværgeforanstaltninger i Hedensted Kommune kan risikere at forårsage utilsigtet oversvømmelse i såvel nabokommuner som i andre kommuner.

Etablering af afværgeforanstaltninger skal ses i sammenhæng med nabokommunernes udpegninger, da jordforhold, terræn, kyster, vandløbsoplande og lignede kan påvirke naboområder og oplande. Der bør derfor på tværs af kommunerne redegøres for konsekvensen af nye kystbeskyttelses anlæg, samt afledning af overfladevand ud over det naturlige, eller hvis nye anlægsprojekter medfører en betydelig øget udledning til et vandløb.

Vejle Kommune har i kommuneplan 2017-2029, sat krav om at alle nye lokalplaner skal redegøre for hvordan lokalplanområdet tilpasses klimaændringerne. Konkret skal der redegøres for, hvordan de forventede konsekvenser af en langsigtet klimaændring imødegås. Ved planlægning i oplandsområderne vil det være relevant at indgå i en dialog om håndteringen af oversvømmelseskilderne samt eventuelle afværgeforanstaltninger. For derved at se udfordringerne i et større perspektiv med henblik på helhedsorienteret løsninger.

Horsens Kommune har i kommuneplan 2017-2029 udarbejdet en kortlægning, der viser oversvømmelsestruede områder samt eventuelle værditab. Kortlægning viser blandt andet oversvømmelse fra havet ud mod Horsens Fjord nær Øster Bisholt samt oversvømmelse fra Ølsted Å, Gesager Å og Gudenåen, hvilket stemmer overens med Hedensted Kommunes kortlægning for oversvømmelse. Når der planlægges i disse områder, vil det være relevant at indgå i en dialog, og eventuelt kigge på en fælles løsning i forhold til de konkrete afværgeforanstaltninger.

Ikast-brande Kommune har i kommuneplan 2017-2019 gennemført, og planlagt at gennemføre klimatiltag efter nærmere planlægning i de 29 udpegede fokusområder, jævnfør klimatilpasningsplanen. Kommunen vil i perioden 2017-2050 gennemføre klimatiltag efter nærmere planlægning i yderligere fokusområder. I den forbindelse er det relevant at undersøge om der skulle være fælles fokusområder hvis påvirkning går på tværs af

kommunegrænsen.

Hedensted Kommune har fælles kommunalt samarbejde omkring klimatilpasning, blandt andet Coast2Coast i forskellige delprojekter og en fælles vision for Gudenåen via Gudenå Komitéen.

Hedensted Kommune vil foreslå, at der kigges nærmere på et fælles kommunalt samarbejde omkring afværgeforanstaltninger mod oversvømmelse og erosion, for det vand der overskrider kommunegrænserne. Der kan blandt andet arbejdes med følgende:

- Oplæg/idé til ny vandløbslov, hvor man ser i helheder.
- Fælles regulativ for Gudenåen (Gudenå Komitéen) og Gesager Å (Vejle og Horsens Kommune), eller hvis der er øvrige områder, der går på tværs af fælles udpegning.

9.2 Klimatilpasningsområder

Klimatilpasningsområder er arealer, som risikerer at blive udsat for periodevis oversvømmelser som følge af klimaforandringerne frem til år 2100. Kortet viser to mulige oversvømmelsesscenerier; oversvømmelse fra søer, åer og havet og oversvømmelse af kloaknettet kortlagt af Hedensted Spildevand A/S.

Hedensted kommune fokuserer på at tilpasse udviklingen til de nye klimatiske forhold. De konkrete løsninger skal findes i et samspil mellem at sikre de fysiske værdier og at udvikle de naturmæssige og rekreative værdier.

Kortet nedenfor viser klimahåndteringsområder.

Retningslinjer

9.2.1 Ved byudvikling og omdannelse af de eksisterende byer inden for klimatilpasningsområderne skal der redegøres for hvordan de langsigtede klimaændringer med ændre nedbørs- og vandstandsforhold imødegås.

9.2.2 Arealer i eksisterende byområder, der i fremtiden bliver påvirket af øget vandstand - grundvand, overfladevand og havvand, skal ved omdannelse udformes, så eksisterende kulturværdi og bymæssig værdi, særligt helårsbeboelse og erhvervsbyggeri, så vidt muligt sikres på en måde, så der tilføres nye bymæssige kvaliteter.

9.2.3 Hensigtsmæssig håndtering af overfladevand skal fremtidssikre byudviklingsområder og landzonebebyggelser mod ødelæggelser og værditab på en måde, som ikke væsentligt påvirker lavbunds- og vådområders biologiske værdi, og muligheden for at genoprette lavbundsarealer til vådområder. Naturområder i byudviklingsområder skal bevares med et mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv.

9.2.4 Tekniske anlæg kan normalt ikke tillades lokaliseret i klimatilpasningsområder.

Hvor et anlæg nødvendigvis skal placeres i klimatilpasningsområder, skal anlægget udformes, så det ikke hindrer eller begrænser området funktion til håndtering af store vandmængder. Anlægget skal i så fald indrettes, så det kan tåle periodevise oversvømmelser.

9.2.5 Ved byggeri og anlæg, der lokaliseres i oplandet til klimatilpasningsområder, skal afledning af overfladevand nedsives så tæt ved kilden som muligt.

9.2.6 Klimasikring af byggeri og tekniske anlæg skal fortrinsvis ske ved fælles anlæg og efter en samlet planlægning.

9.2.7 I det åbne land kan klimatilpasningsområderne kun ændre anvendelse til naturområder, vådområder og rekreative områder. Ved omdannelsen skal det sikres, at områdets naturmæssige værdier styrkes, at vandmiljøplanens målsætninger overholdes, og at der bliver mulighed for at fjerne næringsstoffer.

Redegørelse

Byrådet har den 26. marts 2008 vedtaget en strategi for håndtering af klimaforandringerne på baggrund af FN's klimapanel (IPPC)'s fremskrivning i en række scenarier.

I Plan09 projektet "Den klimatilpassede kommuneplan" er der foretaget modelberegninger for de forskellige oversvømmelsesscenarier, som følger af mere nedbør og havvandsstigninger. I byerne er der udført beregninger for klimapanelets A2 scenarie, uden for byerne for A1 scenariet (jævnfør klimastrategien).

Ud fra disse beregninger er der udpeget klimatilpasningsområder. Disse områder vil ifølge beregningerne være omfattet af risiko for periodevise oversvømmelser som følge af klimaforandringerne frem til år 2100.

Hedensted Spildevand A/S har kortlagt serviceniveauet på spildevandssystemet i spildevandsplanen. På baggrund heraf er klimatilpasningsområderne i kommuneplanen suppleret med risikoområder for Hedensted Spildevands forsyningsområde.

Hedensted Kommune vil indarbejde ændringen af planloven vedrørende klimatilpasning, som trådte i kraft den 1. februar 2018, og vil have et forslag til kommuneplantillæg om klimatilpasning inden november 2019.

Klimatilpasning i Hedensted Kommune

I kommuneplanen fokuseres der på at tilpasse udviklingen af kommunen til de nye klimatiske forhold. De konkrete løsninger skal findes i et samspil mellem at sikre de fysiske værdier og at udvikle de naturmæssige og rekreative værdier.

Følgerne af klimaforandringerne forebygges ved at nye byområder lokaliseres uden for klimatilpasningsområderne, der er omfattet af risiko for periodevise oversvømmelser fra søer, åer og havet. Nye boligområder placeres og indrettes, så overfladevand kan integreres i byudviklingen og forsinke regnvandets tilløb til områderne med risiko for periodevise oversvømmelser.

Klimatilpasning skal ske efter to forskellige principper afhængig af de samfundsmæssige

værdier, der er på spil, og afhængigt af de samfundsmæssige omkostninger ved klimasikring. Hvor der er store samfundsmæssige værdier på spil, for eksempel infrastruktur, byer og landsbyer, kan det komme på tale at sikre værdierne gennem tekniske løsninger, som diger og afvandingsanlæg med videre. Ofte vil en kombination mellem tekniske anlæg og en ændret arealanvendelse være optimal. Derfor skal sådanne sikringsarbejder planlægges i større helheder og gennemføres som fælles anlæg. Det betyder også, at ikke alle eksisterende værdier kan sikres. Hvor der ikke er større samfundsmæssige værdier, skal der normalt ikke foretages nogen klimasikring, men klimatilpasningen skal ske ved at arealanvendelsen tilpasser sig naturens kræfter. Teknisk sikring vil sådanne steder normalt ikke blive accepteret.

Følgerne af klimaforandringerne i klimatilpasningsområderne afværges gennem indsatser afvejet mellem omkostningerne ved indsatsen, omfanget af de forventede skader, og den skønnede udvikling af klimaforandringerne, ved at ændre arealanvendelse, og ved at etablere vådområder til at håndtere store vandmængder.

Hedensted Kommune vil skabe helhedsorienterede og optimale løsninger for klimatilpasningsområderne ved at integrere projekter for klimahåndtering med løsninger for byernes og jordbrugets udvikling med natur- og vandmiljøindsatsen.

For at undgå, at vandet kommer til at stå lige i terrænhøjde ved ny bebyggelse er klimatilpasningsområderne uden for byerne tillagt 1 meter i højden.

Stigende havvand

Som hovedregel skal naturens kræfter have frit spil. Det betyder, at der kun udføres kystsikring, hvor store samfundsmæssige værdier står på spil.

Den stigende vandstand i havene kan udsætte nogle af landets kystnære områder for oversvømmelse. En særlig udfordring i at sikre mod stigende havvand er samtidig at bevare områdets kvaliteter som havudsigt, havnefront, bybillede med mere.

Større mængder overfladevand

Klimaforandringerne må forventes at medføre så store mængder vand, at det ikke vil kunne håndteres på samme måde som hidtil. Derfor skal der findes nye måder at tilbageholde vandet på så tæt ved "kilden", som muligt. Dette kan for eksempel ske ved nedsivning af regnvand og forsinkelse af regnvandsafledning. Stigende nedbørsmængder og især meget kraftige regnskyl kan fremover forventes at udfordre de eksisterende systemer til afledning af overfladevand. Med fremtidens større nedbørsmængder er det ikke en hensigtsmæssig løsning alene at fokusere på en hurtig og sikker afledning af vand. Der skal suppleres med andre løsninger, som tilbageholder vandet længst muligt så tæt på kilden som muligt. De bedste løsninger neddrøler vandtransport og skaber større natur- og rekreative værdier samtidig med, at udvaskningen af næringsstoffer begrænses. Samtidig sikres mindre udtørring i jorden og i vandløbene i tørre perioder.

I byområder kan dette ske ved etablering af regnvandsbassiner og ved at indrette eksempelvis sportspladser, parkeringspladser og lignende, så det kan tåle oversvømmelser. I nogle byer vil der kunne etableres nye vådområder, der kan tjene som forsinkelsesbassin opstrøms byen.

I det åbne land skal naturens kræfter som hovedregel have frit spil. Det betyder, at oversvømmelser langs vore vandløb som hovedregel ikke medfører en ændret vedligeholdelsespraksis eller et regulerings- eller uddybningsprojekt. I afvejningen af, hvornår der skal ske ændringer af gældende vedligeholdelsespraksis, skal der både ses på de samfundsmæssige værdier, der står på spil, hensynet til vandløbets målsætning og omkostningerne ved ændringen.

Klima og tekniske anlæg

Placering af større tekniske anlæg kræver en langsigtet planlægning, der giver et troværdigt grundlag for investeringerne. Derfor er det vigtigt, at klimaforandringernes konsekvenser er taget i betragtning, når anlæg lokaliseres og i anlæggenes indretning. Samtidig er det vigtigt, at planlægningen er så fleksibel, at den kan rumme nye tiltag indenfor de forskellige sektorer.

Der er et stort sammenfald mellem de overordnede naturstrøg og klimatilpasningsområderne i det åbne land. Det er hensigten, at håndteringen af klimaændringerne i det åbne land skal medvirke til at styrke de økologiske sammenhænge og til at skabe nye rekreative muligheder. Derfor kan tekniske anlæg normalt ikke lokaliseres i klimatilpasningsområderne. Hvor et anlæg nødvendigvis skal placeres i klimatilpasningsområder, må anlægget ikke hindre eller begrænse disse muligheder.

Info

Læs mere om:

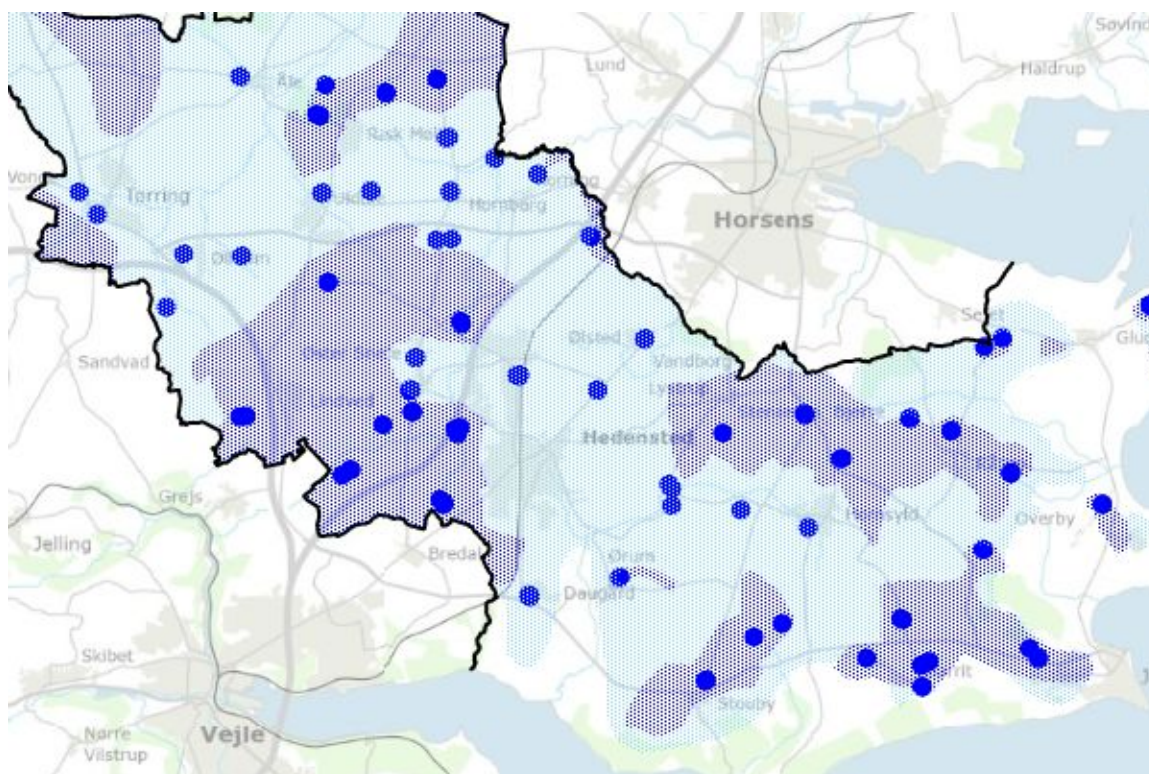
- [Klima.](#)
- [Retningslinjerne for byudvikling.](#)
- [Retningslinjerne for natur.](#)

10. Drikkevand

Rent drikkevand er en forudsætning for liv og gode levevilkår. Det sikres gennem robuste kildepladser til vandværkerne, hvor grundvandet bliver indvundet skånsomt. De mest sårbare kildepladser kan flyttes til mindre sårbare lokaliteter, og kommunen fastholder en decentral indvinding af grundvand til drikkevand. Derved bliver indvindingen af drikkevand mere robust over for uheld og forureninger, og motiverer den enkelte til at gøre en indsats for drikkevandet. Motivationen er størst, når borgerne bor og arbejder oven på det grundvand, der forsyner det vandværk, der leverer det vand, der kommer ud af hanen.

Der er grundvand nok i kommunen til at dække kommunens behov for drikkevand, men ressourcerne er ulige fordelt. På Juelsminde-halvøen er der det vand, der er behov for, men overskuddet er meget begrænset. Omkring Hedensted er der rigtig meget grundvand, men der er et tilsvarende stort forbrug til forsyning af både Hedensted, Løsning og Vejle. Vest for Hedensted er der relativt store, uudnyttede grundvandsforekomster.

Kortet nedenfor viser område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), vandværkernes indvindingsboringer, indvindingsoplande (IOL) og boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Retningslinjer

10.1 Områder med særlig drikkevandsinteresse (OSD) og indvindingsoplande for almene vandforsyninger skal i kommuneplanlægning friholdes for virksomhedstyper eller anlæg, der medfører en væsentlig fare for forurening. Forbuddet gælder ikke arealer, som allerede er udlagt i kommuneplanen for disse virksomhedstyper og anlæg. Forbuddet kan dog fraviges, såfremt der i en grundvandsreddegørelse er redegjort for, at faren for forurening af grundvandet kan forebygges, samt at der er en særlig planmæssig begrundelse for placeringen, og at alternative placeringer er undersøgt, men ikke fundet mulig.

10.2 Områder med boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) skal friholdes for udlæg til en arealanvendelse, der medfører en øget fare for forurening af grundvandet. Områderne

skal ligeledes friholdes for ny byudvikling.

10.3 Der kan normalt ikke gives tilladelse til nye indvindinger af grundvand indenfor OSD til andre formål end drikkevand.

Redegørelse

Prioritering af drikkevandsressourcens anvendelse

I områder, hvor grundvandsressourcerne ikke er tilstrækkelig til at dække alle behov for vandindvinding og alle behov for vand til naturen og til andre formål, bør der som udgangspunkt prioriteres således:

1. Befolkningens almindelige vandforsyning, der omfatter bl.a. husholdning og institutioner, samt andre vandindvindinger, hvortil der stilles krav om drikkevandskvalitet og regelmæssig kontrol.
2. Opretholdelse af en miljømæssig acceptabel vandføring og vandstand i vandløb, samt vandudskiftning og vandstand i søer og vandafhængige naturtyper i overensstemmelse med vandområdeplanens målsætninger.
3. Andre formål, hvortil der ikke stilles krav om drikkevandskvalitet og regelmæssig kontrol, og som omfatter indvinding til mere vandforbrugende industrier, landbrug med dyrehold, vanding i jordbrugserhvervene bortset fra vanding af spiselige gartneriafgrøder, vanding af golfbaner og andre vandforbrugende fritidsaktiviteter samt virkninger af råstofindvinding under grundvandsspejlet, prioriteret efter en samfundsmæssig helhedsvurdering.

Grundvandsressourcerne

I Hedensted-området er indvindingen af grundvand stor. Det giver tilsyneladende ingen problemer med vandkvaliteten eller med naturområderne. Muligheden for yderligere grundvandsindvinding skal vurderes i hvert enkelt tilfælde. Et igangsat samarbejde mellem Hedensted og Løsning Vandværk om kildepladsen nord for Løsning vil give plads til den nødvendige vækst her.

Juelsminde har med sin placering på en halvø færre muligheder for at finde grundvand end de fleste andre byer. Da ressourcerne på hele Juelsminde-halvøen er små og spredte, har Juelsminde-halvøen en begrænset mulighed for vækst.

Den vestlige del af kommunen, herunder Tørring-området er kendetegnet ved rigelige grundvandsressourcer af god kvalitet.

Vandkvalitet

Flere vandværker er udfordret med påviste pesticider i drikkevandet. Dette er især udbredt på Juelsminde-halvøen, hvor ressourcen i forvejen er begrænset. Udviklingen holdes under observation.

Områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD)

Borgere i Hedensted Kommune og i nabokommunerne skal sikres rent drikkevand nu og i

fremtiden. Derfor har staten udpeget områder med særlige drikkevandsinteresser, som omfatter de bevaringsværdige eller vigtige indvindingsområder samt grundvandsforekomster, der i kvalitet og i mængde udgør en ressource, det kan være værd at udnytte nu og i fremtiden for områdets vandværker.

Byudvikling

Byudvikling befæster store arealer, og begrænser dermed grundvandsdannelsen, samtidig med, at den samme byudvikling øger efterspørgslen på grundvand til drikkevand.

Den særlige indsats på drikkevandsområdet kommer til at ske inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), indvindingsoplande (IOL), sårbare områder (NFI + SFI) og områder med målrettet grundvandsbeskyttelse. Det betyder, at der gennemføres en indsats for at beskytte alle bevaringsværdige og sårbare vandindvindinger og kendte grundvandsforekomster af god drikkevandskvalitet.

Beskyttelsen af grundvandsressourcerne i områder med målrettet grundvandsbeskyttelse varetages gennem de kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse (se infoboks for mere uddybelse).

Placering af vandforbrugende virksomheder

Virksomheder med et stort vandforbrug skal derfor søges placeret i kommunens vestlige del, og i tilknytning til grundvandsområdet nord for Løsning. Placeres denne type virksomheder i for eksempel Hornsyld eller Juelsminde, vil det medføre betydelige begrænsninger i disse byers muligheder for byudvikling.

Info

[Her kan planer for grundvandsbeskyttelses ses.](#)

Landskaber og kulturarv

Hedensted Kommune vil bevare de værdifulde landskaber og kulturarv, så disse fortsat og fremtidigt kan benyttes og nydes i fuldt omfang.

Med baggrund i Kommuneplanen skal der tages hensyn til det åbne lands landskaber, således at de friholdes for spredt bebyggelse. Desuden skal områder af specifik geologisk interesse og betydning bevares således, at de ikke går tabt for eftertiden.

Hedensted Kommune rummer særlige landskabskvaliteter, der er af særlig betydning for turismen og for borgernes rekreation og friluftsliv. Det er således i Hedensted Kommunes interesse at friholde kysterne for spredt bebyggelse.

Hedensted Kommune rummer en rig kulturarv, som skal bibeholdes. Det drejer sig for eksempel om bevaringsværdige fortidsminder, kulturmiljøer og bygninger. Kommuneplanen understøtter den fortsatte opretholdelse af fortidsminder, områder og bygninger ved at undgå at planlægge for tilstandsændringer i umiddelbar nærhed af disse. Herved sikres Hedensteds kulturarv i fremtiden.

11. Landskaber

12. Kulturarv

11. Landskaber

Landskabet er en grundlæggende ressource, hvor der blandt andet skal være plads til befolkningens muligheder for rekreativ udfoldelse. Landskabet er resultatet af den geologiske dannelsesproces. Måden landskabet udnyttes på er afgørende for, hvordan landskabet opleves. Landbrug, skove, byer og vindmøller præger landskabet på hver deres måde, og giver landskabet karakter.

De nære landskaber er særligt vigtige for livskvaliteterne. Det er her, der til dagligt stresses af, motioneres og lades op sammen med andre. De nære landskaber skal derfor være let tilgængelige fra byer og landsbyer og rumme oplevelsesmuligheder af stor kvalitet.

De store og markante landskaber skal forvaltes, ikke bare af Hedensted Kommune, men i en større regional eller national sammenhæng. Disse landskaber binder kommunen landskabeligt sammen med nabokommunerne.

Info

[Læs mere om bosætning.](#)

[Læs mere om retningslinjerne for byudvikling.](#)

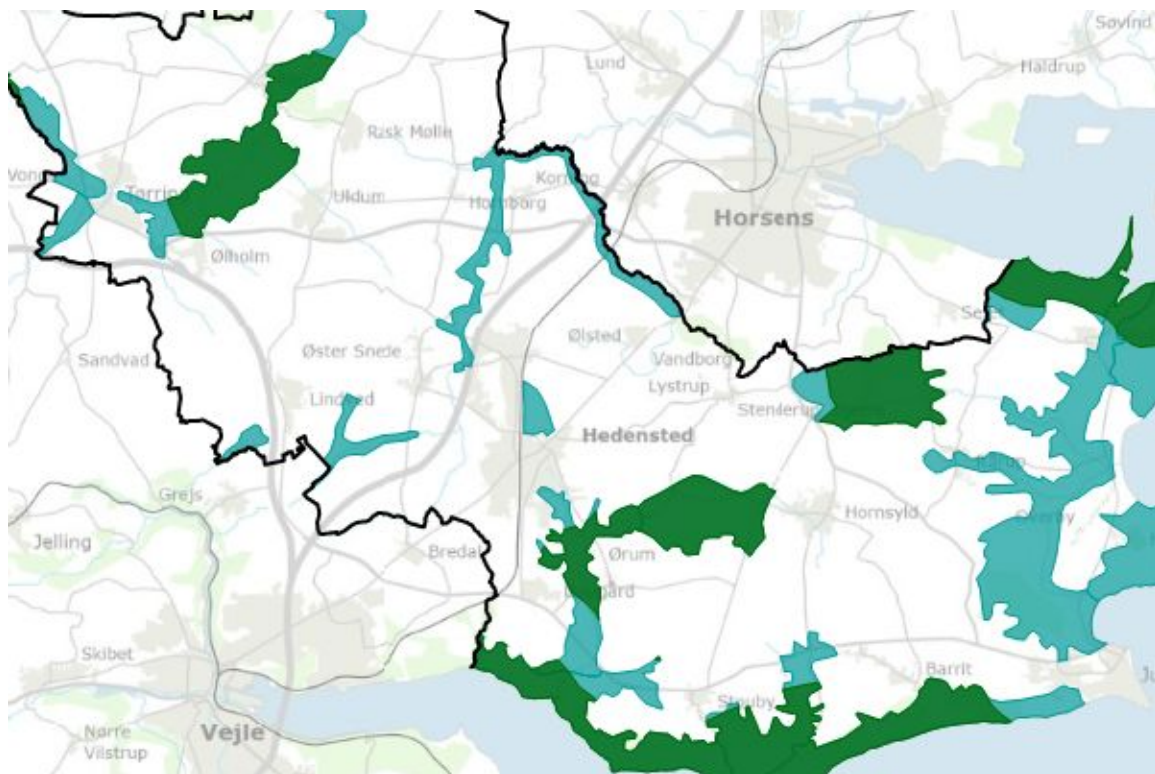
11.1 Landskab

Bevaringsværdige landskaber er landskaber, der er særligt karakteristiske på baggrund af deres naturgrundlag (terræn, jordtype med flere), kulturgrundlag (byggeri, skov, landbrug med flere) og/eller rumlige og visuelle fremtoning.

Større sammenhængende landskaber er landskaber, der er behov for at beskytte på grund af de fysiske og visuelle sammenhænge mellem de bevaringsværdige landskaber, fordi de er potentielt værdifulde og/eller fordi de er eller ønskes uberørt af byudvikling og tekniske anlæg.

Landskaberne ønskes sikret, fordi de i kraft af dramatik, mangfoldighed eller ensartethed, besidder en særlig fortællerværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi. Der er ofte et nært samspil med særlige geologiske forhold eller der er en særlig kulturhistorisk fortællerværdi knyttet til områderne. De større, sammenhængende landskaber er primært knyttede til kysten og til de markante ådales landskaber.

Kortet nedenfor viser de bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber.

Retningslinjer

11.1.1 De større sammenhængende landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri, anlæg, støj og menneskeskabt lys. Hvor byggeri eller anlæg tillades, skal byggeriet besidde en høj arkitektonisk kvalitet og samspillet med landskabet prioriteres højt.

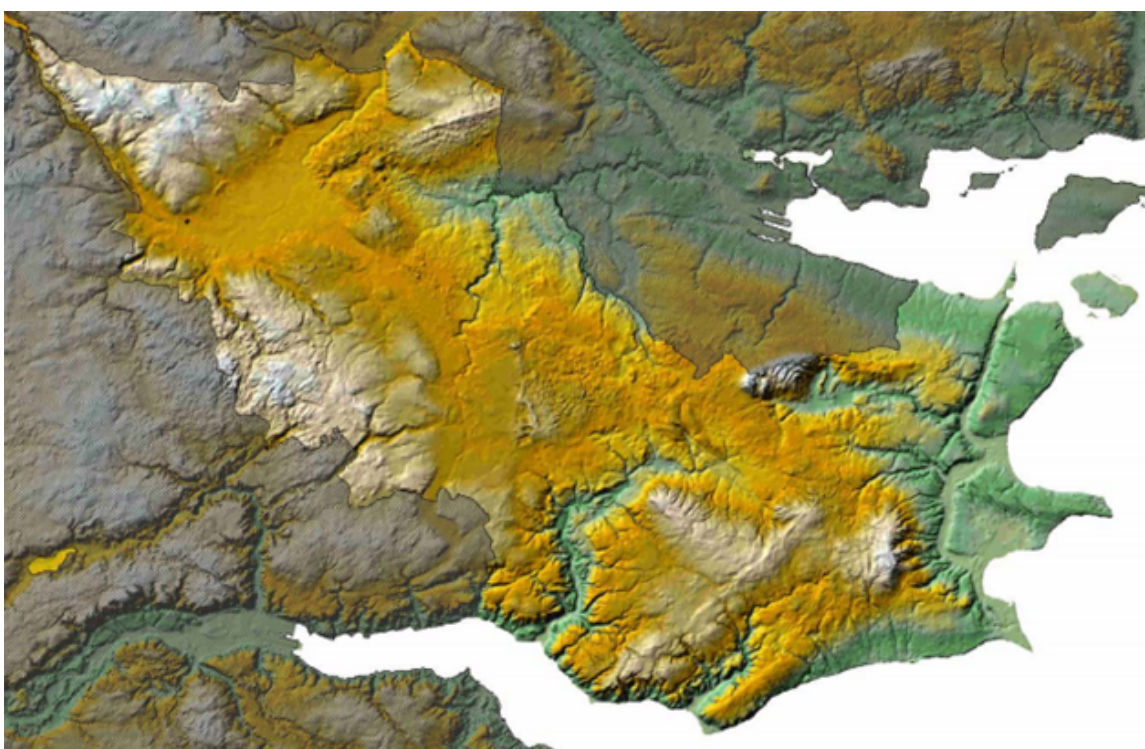
11.1.2 Dette gælder også for byggeri og anlæg med videre, som etableres uden for selve de større sammenhængende landskaber, men som får indflydelse herpå.

11.1.3 Uden for bymæssig bebyggelse skal de bevaringsværdige landskaber friholdes for støj, menneskeskabt lys samt større byggeri og tekniske anlæg.

11.1.4 Hvor der er sammenfald mellem udpegninger af større sammenhængende landskaber og råstofgraveområder, skal råstofindvinding, herunder efterbehandling, ske på en sådan måde, at landskabets karakter nok ændres, men ikke væsentligt forringes.

Redegørelse

De overordnede landskabstræk danner afsæt for kommuneplanens udviklingsstrategi. På Juelsmindehalvøen baseres udviklingen på kystlandskabet med potentiale for turisme, bosætning og rekreation i kystlandskabet og byerne. I det flade landskab ved Hedensted udvikles byerne i forhold til den gode infrastruktur og med henblik på at bevare det vide udsyn og fastholde byerne i en grøn akse i Det Østjyske Bybånd. Vestområdet på grænsen til Hedensted-Løsning hedeslette og Gudenådalens vidtstrakte naturområder danner baggrund for at udvikle attraktiv bosætning tæt på rekreative naturområder.

Landskabet i Hedensted Kommune er formet sent i sidste istid. Dets form og tilblivelse følger isens bevægelser og afsmeltning, som i den øvrige del af det østjyske landskab.

De nære landskaber

I forbindelse med planlægningen af de enkelte byer og landsbyers udvikling er landskabet indgået som en gennemgående faktor for valg og fravalg af byernes vækstretninger. Herved kan eksisterende og ny natur udvikles til bynære rekreative områder og oplevelsen af landskabet styrkes.

Når vi skaber bedre oplevelsesmuligheder og større natur- og rekreative værdier, skal vi samtidig løse nogle af de udfordringer, vi står overfor. I fremtiden må overfladevand ikke ledes så hurtigt til vandløbene, som det sker nu. I den nærmere planlægning og administration skal vi finde løsninger, som tilbageholder vandet længst muligt - så tæt på kilden som muligt og som kombinerer neddrøsing af vandtransporten med øget fjernelse af næringsstoffer.

Lokalrådene arbejder sammen med kommunen for bedre adgang ad stier fra lokalområderne

til de nære landskaber. Der er allerede udgivet foldere om stier ved nogle byer og landsbyer. For at optimere værdien af de nære landskaber, er det vigtigt, at planlægning og konkrete projekter forbedrer adgangsmulighederne og udvikler naturens og landskabets kvaliteter. Målet er et sammenhængende stisystem.

De store markante landskaber

Landskabet i Hedensted kommune er et typisk østjysk landskab med fjorde og ådale, der giver egnen identitet. Terrænformer er fremkommet, hvor erosion har skabt randmoræner, dødislandskaber eller smeltevandssletter. Horsens Fjord er ikke udelukkende dannet af isen, men også ved aflejring af sediment. Den er forholdsvis lavvandet og kysterne har flere steder marskpræg. Ved Vejle Fjord derimod giver kystklinerne landskabet en anderledes markant karakter. Den store variation giver mange muligheder for rige landskabsoplevelser, både lokalt og regionalt.

Som grundlag for den videre planlægning er Hedensted Kommune inddelt i 14 landskabskarakterområder. På den baggrund er der mulighed for at foretage nærmere vurderinger af de enkelte landskabsområders tilstand og sårbarhed som grundlag for planlægning, administration og projektering i det åbne land.

Kommunens inddeling i landskabskarakterområder.

Områdernes inddeling tager udgangspunkt i naturgrundlaget samt den aktuelle arealanvendelse. Det enkelte landskabsområde har således en tilnærmelsesvis ensartet landskabelig struktur. For hvert landskabsområde er der en beskrivelse af områdets landskabelige karaktertræk.

Inde i landet ved Hedensted og Løsning udgør hedeslettens åbne landbrugslandskab et markant landskabselement. Området skal bevares som et grønt strøg langs den østjyske motorvej. Det skal medvirke til, at byerne i Det Østjyske Bybånd ikke vokser sammen, men tværtimod er med til at sikre udviklingen af den åbne, grønne storby.

Hedensted Kommune er præget af et bølget morænelandskab med mange markante tunneldale. Omkring Uldum Kær bryder det lavtliggende område - tidligere issø - morænelandskabets dominans.

Andre af de markante landskaber strækker sig ud over kommunegrænsen, og binder kommunen landskabeligt sammen med nabokommunerne. Vi vil udvikle samarbejdet med nabokommunerne om planlægning og forvaltning af de værdifulde landskabstræk og økologiske sammenhænge.

Gudenåkomiteen er et eksempel på et eksisterende samarbejde, hvor Hedensted Kommune og de øvrige 6 Gudenå-kommuner er gået sammen om planlægning og forvaltning af Gudenåen og dens opland. Udviklingen af de rekreative muligheder i kystlandskabet er et eksempel på opgaver, som søges løst i et tværkommunalt samarbejde.

Klintkysterne udgør det dramatiske terræn ved Vejle Fjord. Ved Glud er tunneldalen med marint forland et markant træk i det kystnære landskab.

Forvaltning af landskabet

Landbrugsdriften præger landskabets karakter i særlig grad, idet en overvejende del af kommunen består af landbrugsarealer.

De forventede globale klimaforandringer er indarbejdet i planlægningen. Udvikling af de potentielle oversvømmelsesområder, så vi får mere vand i vores nære landskaber, vil gøre landskabet mere markant, og skabe en rigere natur og flere oplevelsesmuligheder. Det er tidligere sket ved Urlev, hvor der er taget forskud på forventede oversvømmelser ved at etablere et cirka 40 hektar stort vådområde. Bjerre Engsø, som er kommunens eneste større sø, er resultatet af et vandmiljøprojekt mellem Bjerre og Møgelkær. Etablering af mere natur i kommunen søges bl.a. fremmet gennem kommuneplanens udpegninger af areal til skovrejsning og ny natur.

Skovene udgør kun 8 % af kommunens areal. Det nationale mål for skovens udbredelse er, at op mod en fjerdedel af Danmark skal være dækket af skov om 75 år. Som konsekvens heraf er kommuneplanens udpegning af skovrejsningsområder fastholdt. Der er behov for målrettet indsats og væsentlig større arealer til skovrejsning, gerne tæt ved byerne. Det skal der arbejdes videre med.

Planlægningen skal danne grundlag for en velovervejede balance mellem landbrugets udviklingsmuligheder, forbedring af natur -og miljøforholdene og samtidig sikre arealer til byvækst, tekniske anlæg, skovrejsning og rekreation mm.

Større, sammenhængende landskaber friholdes som hovedregel for større byggeri og anlæg, der ikke er lokalt nødvendige, og de bevaringsværdige dele af de større, sammenhængende landskaber ønskes særligt friholdt for anlæg og aktiviteter. Hvor anlæg og byggeri nødvendigvis skal tillades i større sammenhængende landskaber, skal der i hvert enkelt tilfælde tilvejebringes den bedst mulige løsning, arkitektonisk og i anlæggets samspil med landskabet.

Truslerne mod de større, sammenhængende landskaber kommer primært fra større tekniske linje-anlæg som veje og elledninger. Desuden i nogen grad fra enkeltstående byggerier, tekniske anlæg og arealanvendelser som gylletanke, siloer, master, vindmøller, meget store produktionsbygninger og for eksempel affaldsanlæg og lignende.

De større, sammenhængende landskaber besidder værdier, som er af stor betydning for alle. Hvor et byggeri planlægges eller tillades i nærheden af de større, sammenhængende landskaber, skal det gennemføres uden, at de almene værdier forulempes. Det er derfor afgørende, at byggeriet har en høj kvalitet og besidder et formsprog, der spiller sammen med landskabet.

En del af de større, sammenhængende landskaber er endvidere udpeget som bevaringsværdige. Det vil sige, at de ikke visuelt og støjmæssigt er påvirkede af tekniske anlæg som større elledninger, veje, store produktionsanlæg med mere. De bevaringsværdige landskaber vil fortsat skulle friholdes for større anlæg og byggeri.

De nævnte trusler mod de større, sammenhængende landskaber kan nok være mere eller mindre permanente, men dog ikke så indgribende som råstofindvinding. Her er det selve landskabet, der forsvinder og det kan aldrig genskabes. Derfor er det væsentligt, at arealerne efter endt indvinding efterlades som områder, der også er værdifulde.

Info

[Læs mere om bosætning.](#)

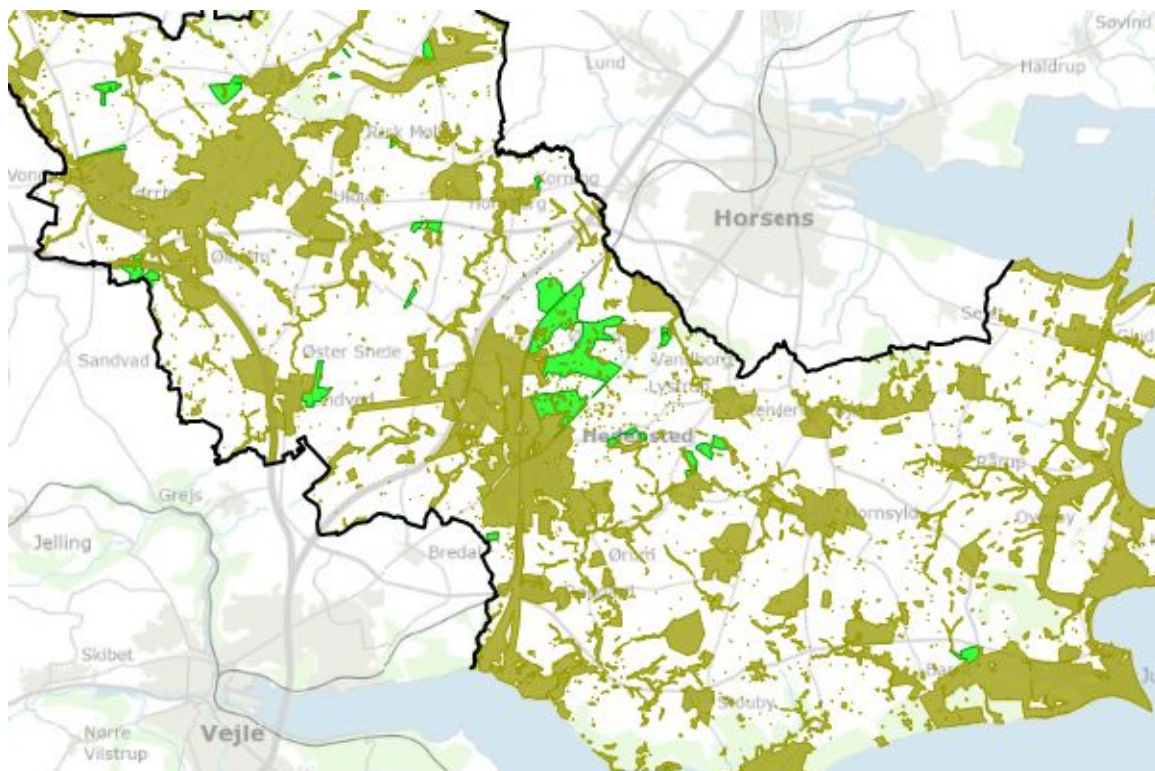
[Læs mere om retningslinjerne for byudvikling.](#)

11.2 Skovrejsning

Hedensted Kommune er fattig på skov. Bynære skove er attraktive og vigtige for befolkningens friluftsliv. Skovene er vigtige levesteder for dyr og planter. De er med til at beskytte drikkevandet og skaber gode friluftsmuligheder for borgerne og de besøgende. Derfor betragtes skovene som en vigtig ressource for både dyr og mennesker, hvor især de bynære skove og natur betyder meget for bosætning.

Mange skovrejsningsprojekter integreres med andre naturforbedringer for eksempel ved, at der etableres nye vådområder, enge, søer og vandløb. Kommunen arbejder på at få mere natur, og en mere varieret natur, hvor skovbeplantning veksler mellem tæt skov og lysåbne naturarealer med muligheder for at etablere levesteder for forskellige dyr og planter.

Kortet nedenfor viser ønsket og uønsket skovrejsning.

Retningslinjer

11.2.1 Skovrejsningsområder skal beskyttes mod arealanvendelser og anlæg, der kan virke hindrende for skovtilplantning.

11.2.2 I områder hvor skov er uønsket, må der ikke ske skovtilplantning.

11.2.3 I skovrejsningsområder nær byerne skal der i skovrejsningsområdet være en sammensmeltning af by og skov.

11.2.4 Der skal så vidt muligt være gode adgangsforhold og færdselsmuligheder i de nye skove.

Redegørelse

Det nationale mål er, at Danmarks skovareal skal forøges fra 12 procent i 1990'erne til 25 procent i løbet af en trægeneration (80-100 år). Den samlede udpegning af skovrejsningsområder skal derfor som minimum fastholdes, og helst udvides. Bynær skov og skov til grundvandsbeskyttelse har en særlig prioritet.

Skovarealet udgør cirka 8 procent af kommunens samlede areal. Hovedparten af skovene i kommunen vokser kystnært, forholdsvis langt fra de fleste byer og landsbyer, og hvor der ikke er væsentlige drikkevandsinteresser. For at komme op på de 20 procent, betyder det, at der skal rejses 6.500 hektar skov. Der er udpeget områder for skovrejsning, hvor der hidtil har fundet en væsentlig offentlig skovrejsning sted, og der er samtidig udpeget skovrejsningsområder på baggrund af ønsker fra private om at rejse skov. Hedensted Kommune vil med disse udpegninger fremme den offentlige og private skovrejsning. Den offentlige skovrejsning skal først og fremmest skabe nærrekreative arealer i tilknytning til større og mindre bysamfund, samt medvirke til at sikre rent drikkevand og forbedre strategisk vigtige økologiske forbindelseslinjer. Den private skovrejsning skal fremmes; hvor der er et lokalt ønske, hvor der skabes offentlig adgang og hvor naturmæssige, landskabelige og kulturhistoriske interesser ikke taler imod skovrejsning. Der, hvor der er udpeget skovrejsning op af byen, skal der etableres et overgangsareal, sammensmeltning af skov og by eller på anden måde laves en blød grænse mellem byen og skoven. Eksempelvis kan skoven fortsætte ind mellem husene, der kunne laves lysåbninger med huse i klynger, etableres fælles friarealer i skovkanten, stier der varierende løber ud og ind mellem skov og by eller lignende tiltag.

Områder, hvor skovrejsning er uønsket, udpeges på steder, hvor skovrejsning som udgangspunkt er uforeneligt med andre planlægnings- og beskyttelseshensyn, for eksempel langs fremtidige infrastrukturanlæg, herunder langs fremtidige vejanlæg, i større landskabsfredninger, lavbundsarealer i forbindelse med de store ådale og de værdifulde udsigtslandskaber ved kysten og ådalene. Bevarelsen af de beskyttede naturtyper (heder, overdrev, moser, enge, strandenge med mere) samt bevarelsen af særlige kulturhistoriske værdier med mere forudsætter også, at der ikke rejses skov disse steder. Områder, der ikke er udpeget, er såkaldte neutralområder.

Info

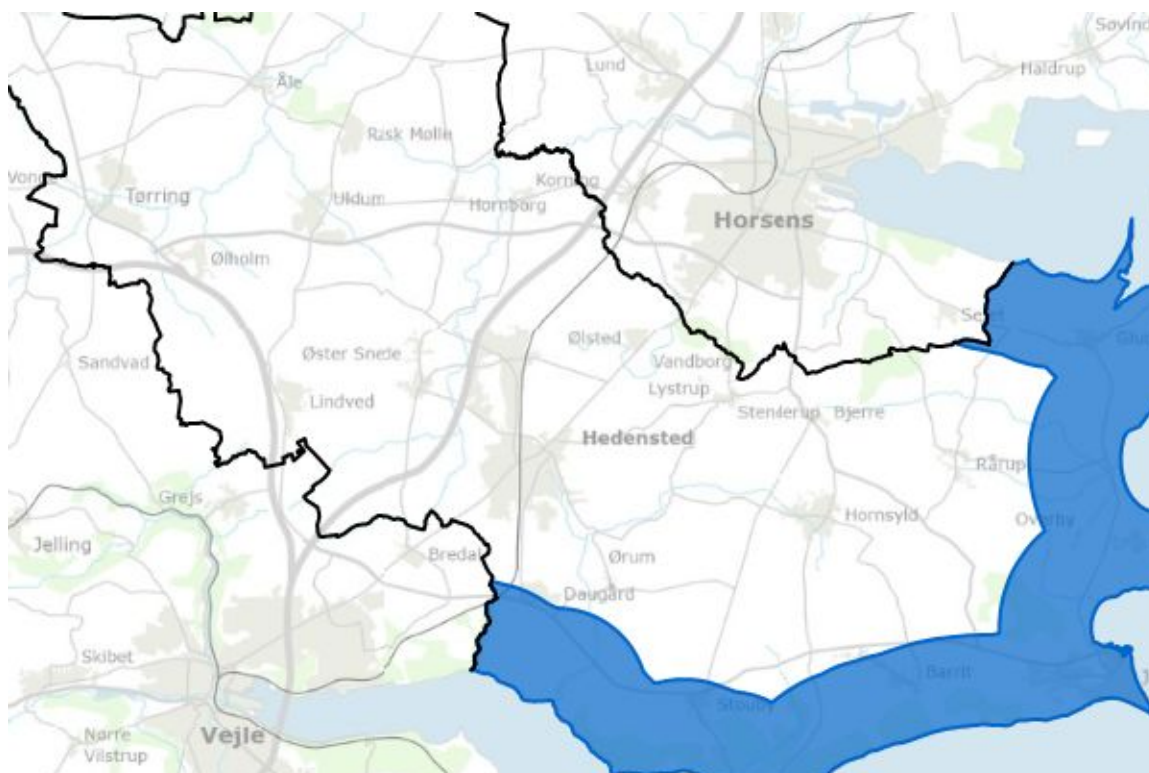
Læs mere om:

- [Bosætning.](#)
- [Retningslinjerne for byudvikling.](#)
- [Retningslinjerne for stier.](#)

11.3 Kystnærhedszonen

Det åbne kystlandskab er en begrænset ressource og presset på kysterne er stigende. Kystnærhedszonen er en tre kilometer bred planlægningszone, som rummer en mangfoldighed af værdier – herunder geologiske, landskabelige og naturmæssige. Særligt de rekreative værdier og muligheder er vigtige i fremtiden. Derfor skal udviklingen af byer, sommerhusområder samt placering af enkeltanlæg og byggeri planlægges nøje og i en helhed, så de overordnede værdier bevares.

Kortet nedenfor viser arealanvendelsen i kystnærhedszonen.

Retningslinjer

11.3.1 I forbindelse med byudvikling inden for kystnærhedszonen skal den mere detaljerede planlægning sikre en harmonisk og rolig byprofil mod kysten. Samtidig bør der skabes udvidet adgang til kysten for offentligheden.

11.3.2 Etablering af nye campingpladser og større udvidelser af eksisterende, godkendte campingpladser i kystnærhedszonen kræver udarbejdelse af kommuneplantillæg.

Redegørelse

Kystnærhedszonen dækker som udgangspunkt kyststrækningen fra strandkanten og ca. tre kilometer ind i landet. Der er dog lokale variationer. Den dækker de dele af kysten, der ligger i sommerhusområder og i landzone, det vil sige ikke områder, der udlagt som byzone, som har andre regler.

I kystnærhedszonen må der ikke inddrages nye arealer i byzone eller planlægges for anlæg i landzone, med mindre der er særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for det.

Kystlandet er overvejende et herregårdslandskab præget af store kystskove, der stedvist brydes af markante markflader. Der er sommerhusområder ved As Vig, Juelsminde, Snaptun og Pøt. Langs Horsens Fjord er kystlandskabet et åbent marklandskab med fritliggende ejendomme og mindre samlinger af huse.

Baglandet er præget af fritliggende landbrug og mindre landsbyer. Her ligger også byerne Daugård, Stouby og Barrit. Juelsminde by ligger helt ud til kysten med by, havn og sommerhusområder. I Snaptun er der havnefaciliteter for lystbåde, erhverv og færge til Hjarnø.

[Redegørelse for byudvikling i kystnærhedszonen ses her.](#)

Info

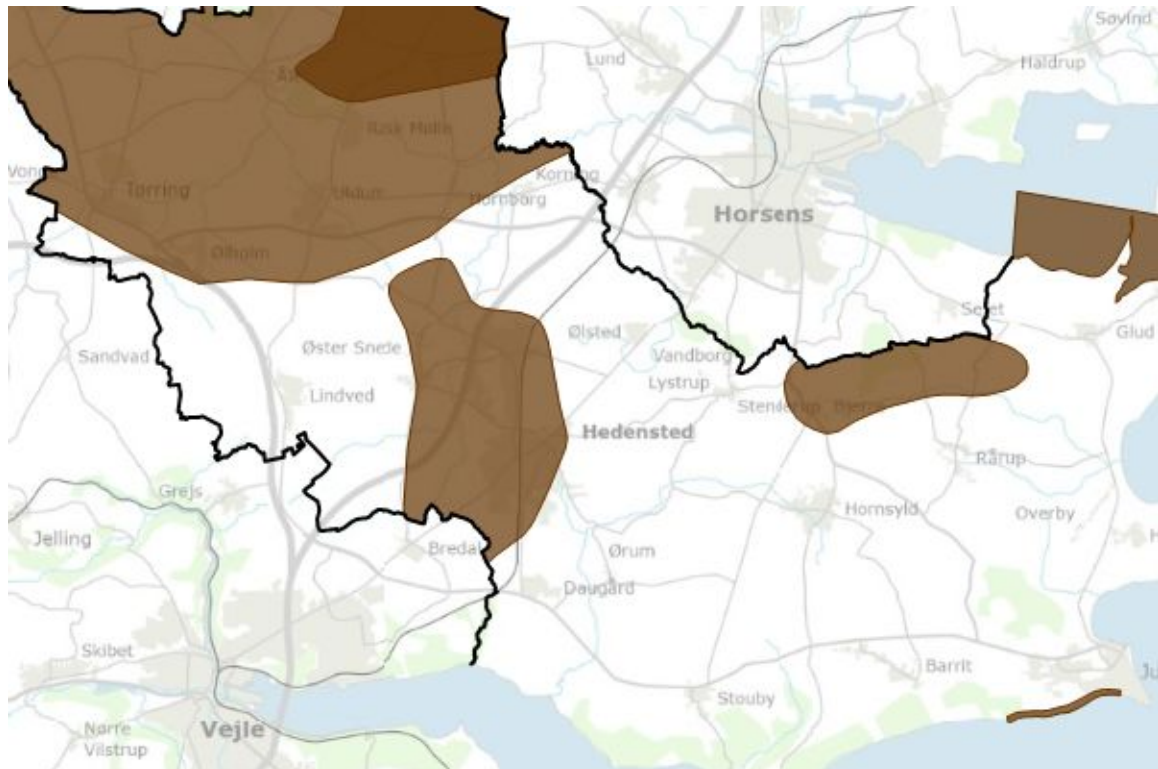
[Læs mere om retningslinjerne for byudvikling og byzone.](#)

[Læs mere om retningslinjerne for sommerhuse.](#)

11.4 Geologi

Geologien spiller en vigtig rolle i hverdagen, selvom de fleste sjældent tænker over det. Udformningen af landskaber og jordbund er afgørende for plante- og dyrelivet, for menneskets bosætning gennem tiderne og for udnyttelsen af sand og grus med mere. De geologiske lag afspejler desuden udviklingen i naturforholdene, herunder klimaet, op gennem Jordens historie. Det er derfor vigtigt, at man kan opleve, undersøge og formidle den geologiske historie, som landskabet er et resultat af.

Kortet nedenfor viser områder med specifik geologisk bevaring.

Retningslinjer for geologiske bevaringsværdier

11.4.1 Værdifulde geologiske landskabstræk, deres indbyrdes overgange og sammenhænge, skal sikres.

11.4.2 Værdifulde geologiske kystprofiler skal bevares. Ligeledes skal værdifulde profiler, der afdækkes ved råstofgravning, søges bevaret.

11.4.3 Eksempler på værdifulde geologiske profiler skal bevares i udtjente råstofgrave.

Redegørelse

Hedensted Kommune strækker sig fra Lillebælt og Kattegat til isens hovedopholdslinje under sidste istid – "fra hav til højderyg". Isen, og afsmeltningen fra isen, har haft stor påvirkning på området, og har skabt de geologiske landskabstræk i Hedensted Kommune. Der er således mange geologisk bevaringsværdige landskabstræk i kommunen.

Geologiske bevaringsværdier kan defineres som landskaber, herunder kystlandskaber, og natur- eller menneskeskabte profiler, hvis geologiske opbygning og fremtræden dokumenteres

væsentlige træk af landets geologiske dannelse og de geologiske processer, der fortsat omformer landskabet. Bevaringsværdierne kan for eksempel være landskaber skabt af istidens gletsjere, eller kysterne, der er under stadig omformning. Det kan også være blotlagte profiler gennem nogle af de mange sedimentter, der sammen med grundfjeldet opbygger Danmarks undergrund. Geologiske profiler findes i råstofgrave og i naturlige kystkliner, hvor havet får lov at erodere frit.

Nogle lokaliteter er af national interesse og betydning. Løsning Hedeslette, kystskrænter ved Juelsminde og As Hoved og hele Horsens fjord er eksempler på områder med nationale geologiske interesser. Nationale geologiske interesseområder er udpeget af Staten.

I Hedensted Kommune lægges der vægt på en bedre adgang til de geologisk værdifulde områder. Der skal dog ske en afvejning, så beskyttelsen af områdernes geologiske, landskabelige, naturmæssige og miljømæssige værdier ikke reduceres. I administrationen vil der blive lagt vægt på, at de værdifulde geologiske landskabstræk og de værdifulde geologiske kystprofiler, samt deres indbyrdes overgange og sammenhænge, ikke sløres eller ødelægges af gravning, bebyggelse, tekniske anlæg, skovbeplantning eller kystsikring.

Hedensted Kommune vil arbejde for at opnå et dynamisk samspil mellem de værdifulde kystprofiler og kystens øvrige elementer, først og fremmest havet og fjordene. Kystkliner under erosion giver vigtige oplysninger om de geologiske forhold. Kystsikring bremser erosionen, og klinten bliver dækket af vegetation. Samtidigt bremses aflejringen af materiale andre steder langs kysten. Set fra et geologisk synspunkt bør der derfor kun gennemføres kystsikring, hvor det er absolut nødvendigt. Ved kystsikring af bymæssig bebyggelse vil Hedensted Kommune stille krav om mindst mulig indgreb i og påvirkning af de geologiske kystprofiler.

Ved bygninger og anlæg, der lokaliseres i eller ved geologisk værdifulde områder, vil Hedensted Kommune kræve dokumentation for, at de geologiske værdier kan bevares, og at deres synlighed og tilgængelighed ikke lider skade.

Råstofkortlægning og planlægning for udnyttelse af råstoffer varetages af Region Midtjylland. Regionen har i 2020 vedtaget en råstofplan. De udpegede områder bør udnyttes, så der sikres en god og stabil forsyning med sand og grus med videre. Hedensted Kommune vil hjælpe med at sikre, at planlægningen medvirker til en god og stabil forsyning med råstoffer på et bæredygtigt grundlag, så for eksempel de landskabelige interesser samtidig tilgodeses og miljømæssige gener minimeres. Hedensted Kommune vil arbejde for, at der forud for en udpegningsgrundlaget for udpegningsen, og som en del af grundlaget for en plan for efterbehandling af området efter en eventuel udnyttelse af området.

Infoboks

Miljøministeriet har i samarbejde med De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland udarbejdet et kort, som viser de mest værdifulde geologiske områder. [Der kan læses mere om geologiske interesser her.](#)

[Læs om Region Midtjyllands Råstofplan 2020.](#)

12. Kulturarv

Det danske landskab er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt findes der historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og vidner om menneskets påvirkning af omgivelserne.

Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet, som derfor altid vil være inde i en dynamisk proces. Det betyder i mange tilfælde, at værdifulde spor udviskes eller ødelægges. I takt med ændringerne af såvel byerne som det åbne land, er det vigtigt at være opmærksom på landskabets kulturhistoriske fortælle værdi for at kunne beskytte kulturlandskabets mange værdier og sikre den historiske kontinuitet. Denne kontinuitet skal indarbejdes i den fremtidige udvikling for de steder og elementer, der fortæller om den hidtidige udvikling, og derfor udgør en vigtig brik i menneskers identitetsdannelse og selvforståelse.

Info

[Læs mere om retningslinjerne for byudvikling.](#)

[Læs mere om kulturarv i forbindelse med turismeerhvervet.](#)

12.1 Kulturmiljøer

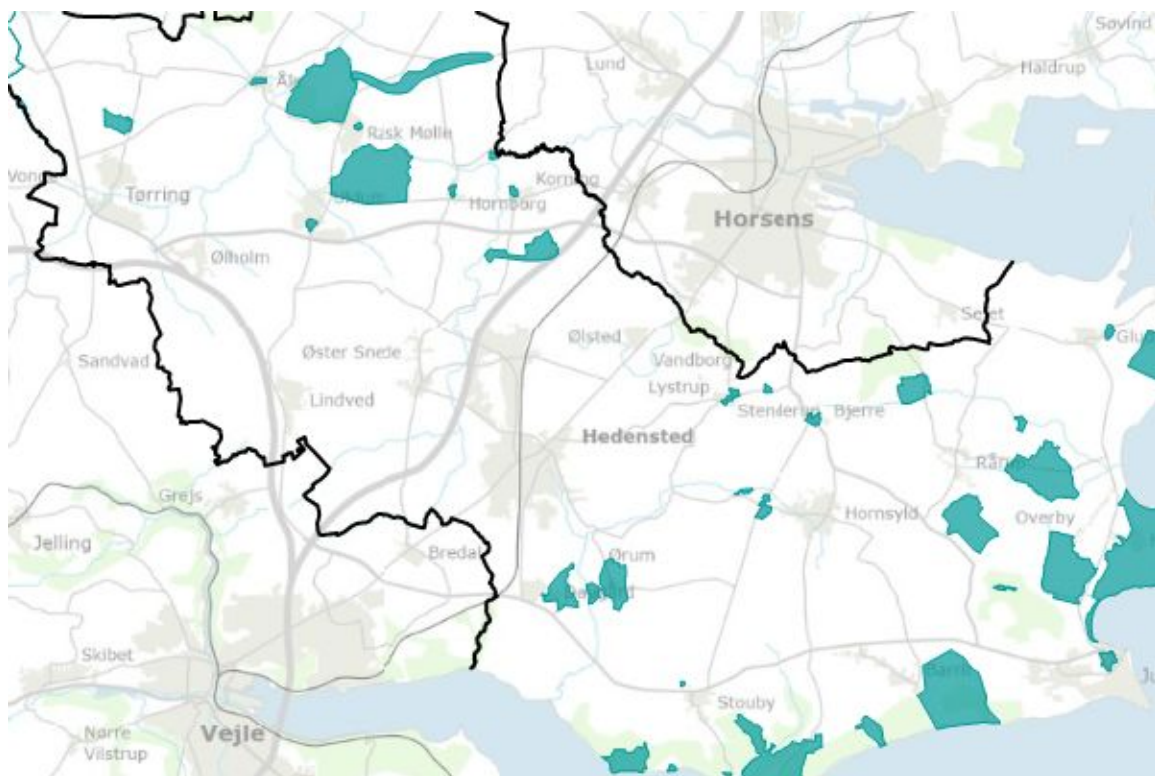
Et kulturmiljø er et geografisk afgrænset område, som ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling.

Formålet med udpegningen af kulturmiljøer i Hedensted Kommune er:

- At de kulturhistoriske særpræg, helheder og sammenhænge bevares.
- At en øget bevidsthed om forfædres liv og levemåder vil styrke borgernes interesse for kommunen og gøre kommunen mere tiltrækkende at besøge og bosætte sig i.
- At borgere og turister har mulighed for at opleve kulturmiljøerne og få fortalt de mange interessante historier, der knytter sig til dem.

Kulturmiljøer vurderes bl.a. i forbindelse med byggeansøgning eller landzoneansøgning, samt i skovrejsnings- og naturgenopretningsprojekter.

Kortet nedenfor viser kulturmiljøer.

Retningslinje

12.1.1 Nybyggeri, udvidelse eller ændring af eksisterende bygninger, tekniske anlæg og større terrænændringer inden for et kulturmiljø kan kun ske under hensyntagen til, at enkelte elementer eller sammenhænge mellem de kulturhistoriske elementer ikke herved forringes eller går tabt.

Redegørelse

En række af kommunens værdifulde kulturmiljøer og kulturspor fortjener en særlig beskyttelse. Der er lagt vægt på bevaringsværdige kulturmiljøer med egnskarakteristiske eller

særlige kulturhistoriske træk samt koncentrationer af kulturspor, som i sammenhæng beskriver en historisk periode eller forløb. Endvidere er der ved udpegningen af kulturmiljøer lagt vægt på at kunne aflæse samspillet mellem landskab, bebyggelse og menneskers udnyttelse heraf.

Dele af kulturmiljøerne eller kulturhistoriske enkeltelementer er allerede omfattet af fredning, eller er beskyttet gennem anden lovgivning – Naturbeskyttelsesloven, Bygningsfredningsloven, Museumsloven med videre. Det gælder blandt andet sten- og jorddiger, fredede fortidsminder samt fredede bygninger.

Beskyttelsen er her begrænset til det enkelte dige, fortidsminde eller den enkelte bygning. Den større landskabelige sammenhæng, et enestående gaderum eller sammenhængen mellem flere spredt beliggende fortidsminder varetages således ikke gennem henholdsvis bygningsfredningen eller fortidsmindefredningen. Det er ønsket om at beskytte sådanne sammenhænge, der ligger bag udpegningen af kulturmiljøer.

Hedensted Kommune er en landkommune, hvor bebyggelsesstrukturen er forholdsvis tæt med mange stations- og landsbyer og få større byer, som alle er relativt nye. Udviklingstendenserne i kommunen har sat sine spor i omgivelserne i form af enkeltelementer og hele miljøer - disse karakteriseres som kulturmiljøer.

De kulturhistoriske temaer er gennemgående hovedtræk, som har spillet en væsentlig rolle for egnens udvikling. Temaerne er karakteristiske for flere af de screenede kulturmiljøer, der i kraft af deres fysiske fremtræden afspejler bærende fortællinger i kommunen.

KYST OG VIG

Hedensted Kommune er en kystrig egn, hvor adgangen til hav, fjord og vig har haft stor betydning for bosætning og erhverv, herunder fiskeri, færgefart og handel, samt for udviklingen af feriekulturen fra omkring 1900.

Langs kysten findes Vejlefjord Sanatorium, Danmarks første behandlingssted for brystsyge, der i 1895 beskrives som et område af "smilende og af enestående skønhed" af læge Christian Saugman. Kysten og vigen er et yndet udflugtsmål for både turister og lokale som fx ved Sandbjerg Vig, hvor Bugten med små badehuse og to feriekolonier fortæller om dengang almindelige danskere tog kysten til sig.

Færgefarten og udskibning af korn har været et centralt element i kommunen, hvor Snaptun grundlægges som ladeplads for landbrugsprodukter fra Hjarnø og Endelave, fra Fakkegrav udskibede Vejle købmænd korn m.m. og Juelsminde havde færgefart til Bogense og Kalundborg. I dag er kulturmiljøerne omkring kysten nogle af kommunens yndede turistmål.

LAND- OG SKOVBRUG

Herregårdene har præget kommunens udvikling, hvor sammenhængen mellem herregårdene, landsbyerne og landskabet er tydelig. Særligt for egnen er det tydelige, sociale spring, der ses i forholdet mellem herregårde, bøndergårde og de bevarede beskedne arbejder- og skovhuse med meget lidt og ringe jord.

Strukturen ved Åstrup Kær, Klejs Skov, Stouby Skovvej og gadehusene i Nørby med små stråttækte bindingsværkshuse er enestående eksempler på den fattige kulturhistorie, som står i stor kontrast til de store gårde og herregårde.

Herregårdenes indflydelse er særligt tydelig ved Palsgaard, hvor kulturmiljøet omfatter

hovedgård, avlsbygninger, landskab, arbejderboliger og landsby samt en moderne industrihistorie i ét samlet kulturmiljø af høj lokal og national værdi.

Palsgaards fine arkitektoniske kvaliteter har også sat sine spor i Juelsminde Svanedamskvarter. Gennemgående for mange af egnens gårdbebyggelser er en egnsspecifik byggeskik, hvor bindingsværk og særligt kampestensbygninger er karakteristisk for Hedensted Kommune. Eksempler på den særlige byggeskik med kampesten findes blandt andet på Hjarnø, Tønballegård, Snaptun og i landsbyen Åstrup.

JERNBANE OG INDUSTRI

I kommunen er der flere eksempler på vand og vindmøller, der vidner om den tidlige industri. Møllerne vidner ligeledes om industrialiseringens indtog, hvor blandt andet Skævlund Mølle og Klaks Mølle efter en brand genopføres som turbinedrevne vandmøller.

Jernbanens anlæggelse har sat et tydeligt præg på hele kommunen. Stationsbyerne har udviklet sig omkring Horsens-Juelsmindebanen (nedlagt i 1957), der blev anvendt af mange badegæster om sommeren fra Horsens og opland, samt Horsens-Tørringbanen, der undergik flere omdannelser og senere tog navneforandring til Horsens Vestbaner (endeligt nedlagt i 1962).

Stationsbyerne er tidstypiske med karakteristiske byhuse og funktionsbygninger, som fortsat er tydeligt aflæselige i særligt stationsbyerne Uldum, Rask Mølle og Bråskov.

INSTITUTIONELLE MILJØER

I kommunen findes flere institutionelle miljøer, som på hver deres måde fortæller om hvordan myndigheder og lægfolk har påvirket, håndteret og reguleret samfundslivet. I Bjerre har herredsretten og arresten spillet en væsentlig rolle i reguleringen af samfundslivet, og arresthusfangerne har kunnet sidde i sin celle og drømme sig over på Bjerre Kro.

Bråskovgård blev oprettet som opdragelsesanstalt i 1907 af P.A. Alberti med henblik på at "afkriminalisere" de unge og på den gamle hovedgård Møgelkær oprettede staten fra 1939 en ungdomslejr, i 1945 husede Møgelkær befriede norske og danske fanger, der kom fra Tyskland med Folke Bernadottes hvide busser hvorefter gården overdrages til fængselsvæsenet.

I dag er Møgelkær uddannelsescenter for fængselsbetjente i Vestdanmark. Også i forhold til det religiøse liv har kommunen været med til at præge den nationale historie gennem Danmarks første vækkelsesbevægelse 'De Stærke Jyder', der havde sit udspring i flere sogne i kommunen, herunder Korning, og som de første almindelige danskere opnåede at kunne oprette egne skoler.

Info

[Samlet oversigt med Hedensted Kommunes kulturmiljøer.](#)

[1. Hjarnø](#)

[2. Åstrup](#)

[3. Aale](#)

[4. Kalhøve](#)

[5. Ørum og Højvang](#)

[6. Hornborg](#)

[7. Nørby](#)

[8. Klejs Skov](#)

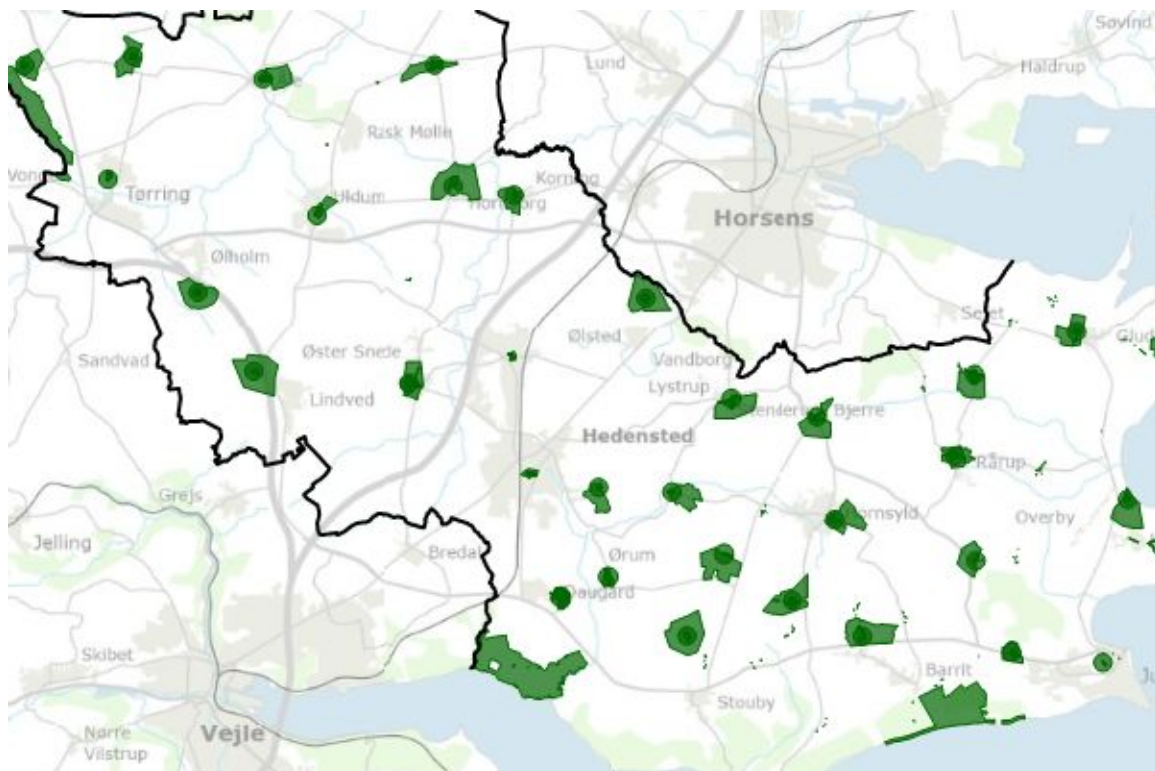
9. Asløkke
10. Klejs Vestermark
11. Pyttenshede
12. Rosenvold og Stouby Skovvej
13. Ussinggård og Merringgård
14. Jensgård og Tønballegård
15. Rask Hovedgård og husmandskolonier
16. Barritskov Hovedgård
17. Bråskov og Bråskovgård
18. Williamsborg og Daugård
19. Palsgård, Hosby og Håbet
20. Rand Enestegård
21. Tvillingegård ved Stouby
22. Hærvejen og Vandskellet
23. Klaks Mølle
24. Hammer Mølle
25. Skævlund Mølle
26. Brå Mølle
27. Svends Mølle og Møgelkilde Andelsmejeri
28. Bjerre Mølle
29. Guldbjerg høje
30. Snaptun
31. Bademiljø i Sandbjerg Vig
32. Vejlefjord Sanatorium og Træskohage Fyr
33. Fakkegrav
34. Svanedamskvarteret i Juelsminde
35. Rask Mølle stationsby
36. Uldum
37. Stenderup
38. Møgelkær
39. Korning
40. Bjerre

12.2 Kulturhistoriske bevaringsværdier

Hedensted Kommune har en række kulturhistoriske bevaringsværdier som omfatter både bevaringsværdige bygninger, fredede bygninger, kirkeomgivelser, arealfredninger og kirkefredninger.

Hedensted Kommune betragter de kulturhistoriske bevaringsværdier som væsentlige elementer i bymiljøer, landsbyer og landskabet. Bevaringsværdierne giver karakter og kvalitet til omgivelserne. Disse kvaliteter er en ressource for historiefortælling og oplevelse af det konkrete sted og er dermed et udviklingspotentiale for bosætning, erhvervsudvikling og turisme, som skal indgå i overvejelserne i forbindelse med ny planlægning eller omdannelse af det enkelte område.

Kortet nedenfor viser kulturhistoriske bevaringsværdier.

Retningslinje

12.2.1 Bevaringsværdige bygninger skal som udgangspunkt bevares og beskyttes gennem formidling, planlægning og administration.

12.2.2 Kirkernes nærmiljø skal tilpasses samspillet med kirken og de kirkelige anlæg. Kirkernes ofte markante synlighed i omgivelserne skal bevares.

12.2.3 Inden for beskyttelseszonerne omkring kirkerne kan der kun opføres bebyggelse hvis det kan ske uden, at hensynet til kirkernes landskabelige beliggenhed eller samspil med bymæssigt miljø herved tilsidesættes.

Redegørelse

Bevaringsværdige bygninger

Ud over udpegningen af kulturmiljøer er der ikke foretaget nogen systematisk registrering af øvrige kulturhistoriske bevaringsværdier i Hedensted Kommune som helhed. Men det betyder ikke, at de ikke er der. Kommunen rummer for eksempel en række bevaringsværdige bygninger, som bør bevares for eftertiden og vedligeholdes i overensstemmelse med deres historie. Derfor er det vigtigt at skabe opmærksomhed omkring og styrke kendskabet til denne del af kulturarven. Ellers forsvinder den. I den tidligere Juelsminde Kommune er der udført en registrering af de bevaringsværdige bygninger i de mindre landsbyer.

Hvad betyder det, at en bygning er udpeget som bevaringsværdig?

Udpegningen som bevaringsværdig bygning er ikke en fredning af bygningen. Der skal kunne ske udvikling og omdannelse af en bevaringsværdig bygning, men forandringerne skal ske i respekt for byggetraditionen og den arkitektoniske kvalitet. Hedensted Kommune vurderer, at det generelt kun er realistisk, at bygninger bevares, hvis de kan anvendes til aktuelle og tidssvarende formål. En bevaringsværdig bygning uden anvendelse vil ofte forfalde.

I henhold til Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer (Jævnfør lovbek. nr. 219 af 6. marts 2018) §18 må en bevaringsværdig bygning ikke nedrives, før nedrivningsanmeldelsen har været offentligt bekendtgjort, og Byrådet har meddelt ejeren, om Byrådet efter planlovens §14 vil nedlægge forbud mod nedrivningen.

Fredede bygninger

Det er Slots- og Kulturstyrelsen, der er fredningsmyndighed på fredede bygninger. Ejere af fredede bygninger skal søge om tilladelse i Slots- og Kulturstyrelsen, inden bygningsændringer, der rækker ud over almindeligt vedligehold.

[Man kan se om ens bygning er fredet her.](#)

Kirkerne

Kirkerne udgør en vigtig kulturhistorisk arv. De er opført over en periode på 850 år og udgør derfor nogle af landets ældste bygninger, hvis variationer i udformning og udsmykning afspejler den tid, kirkerne er blevet opført eller ombygget i. Forskellene kan også afspejle det lokale landskabs muligheder og begrænsninger og dermed fortælle om de vilkår, forfædrene var underlagt. Til trods for ombygninger fremstår hovedparten af kirkerne i dag som klare arkitektoniske bygningsværker, hvis karakter skal sikres.

Ved mange kirker er der tinglyst fredninger for at friholde kirkernes nærmeste omgivelser for nybyggeri med mere. Omgivelserne er inddelt i tre kategorier; fjernomgivelse, næromgivelse og særligt kirkeområde. De udgør tilsammen en beskyttelseszone omkring kirken, jævnfør registreringen 'Kirkernes omgivelser i Vejle Amt, 1989'.

Kirkens nær og fjernomgivelser

Kirkens fjernomgivelse er det åbne agerlandskab, hvori kirken opfattes som en markant bygning. Her vil nye fritliggende bygninger samt særlig store eller høje driftsbygninger være generende. Store tekniske anlæg, som eksempelvis højspændingsmaster og vejanlæg, vil ligeledes kunne virke uheldigt dominerende eller ødelæggende for et fint samspil mellem kirke og landskab.

Kirkens næromgivelse er bebygget område, hvori kirkebygningen opfattes som det dominerende bygningselement. Bebyggelse og tekniske anlæg inden for bebyggelsen, der udformes eller placeres på en meget dominerende måde, vil kunne ødelægge et ellers harmonisk helhedsbillede.

Særligt kirkeområde består af kirkeanlægget med kirkeomgivelsesfredning samt mindre

arealer i umiddelbar tilknytning hertil. Byggeri og anlæg, som ikke har kirkelige formål, søges her undgået, og områdets anvendelse søges reguleret på grundlag af nærmere planlægning. Kirkefredninger er tinglyst med en deklaration på de ejendomme, som er omfattet af fredningen.

Kirkebyggelinje

Kirkebyggelinjen udlægges i henhold til naturbeskyttelseslovens § 19. Kirkebyggelinjen har til formål at beskytte kirker, der ligger mere eller mindre åbent i landskabet, mod at der opføres bebyggelse, som virker skæmmende på kirkerne eller hindrer, at kirkerne er synlige i landskabet. Efter bestemmelsen er det inden for 300 meter fra en kirke forbudt at opføre bebyggelse, som er over 8,5 meter højt.

I tilfælde, hvor kirken er omgivet af bymæssig bebyggelse i hele beskyttelseszonen, gælder forbuddet dog ikke. Beskyttelseslinjen regnes fra kirkebygningen og ikke eksempelvis fra kirkemuren. Bestemmelsen omfatter alt byggeri, herunder også placering af siloer, elmastere og vindmøller.

Byrådet kan dispensere fra kirkebyggelinjen, jævnfør naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2. Byrådets afgørelse om dispensation kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Fredninger

Arealfredninger og kirkefredninger er fredninger tinglyst på den enkelte ejendom. De enkelte fredninger kan være meget forskellige og kan varetage flere hensyn på en gang. Fredningsdeklarationerne indeholder bestemmelser om, hvad der er tilladt inden for det fredede område. Det kan for eksempel være bestemmelser om byggeri, forbedring og pleje af naturen og bestemmelser om offentlighedens adgang.

Hvis man ønsker at vide mere om arealfredningerne og mulighederne for at søge om dispensation, kan man henvende sig hos fredningsnævnene i Danmark via fredningsnaevn.dk.

Info

Læs mere om:

- [Beskrivelse af kirkeomgivelser i Hedensted Kommune.](#)
- [Arealfredninger og kirkefredninger.](#)
- [Fredede bygninger.](#)
- [Retningslinjerne for byudvikling.](#)
- [Kulturarv i forbindelse med turismeerhvervet.](#)

Infrastruktur og tekniske anlæg

Kommuneplanen er med til at sikre, at der er en sammenhængende overordnet transportstruktur og arealer til fremtidige infrastrukturanlæg. Det omfatter de hidtidige arealreservationer i kommuneplanen og de vej- og baneprojekter i gældende politiske aftaler på området. Planlægningen skal samtidig sikre, at anlæg af national betydning ikke påvirkes.

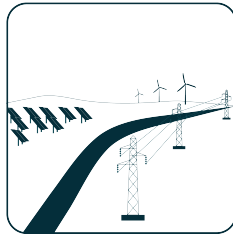
Udover transportstrukturen og arealer til fremtidige infrastrukturanlæg skal kommuneplanen tage hensyn til arealudlæg og eksisterende anlæg som affalds-, deponerings- og biogasanlæg, vindmøller, naturgasledninger og højspændingsledninger.

Når der planlægges for nye trafik anlæg og tekniske anlæg skal det ske under hensyn til naturbeskyttelsesområder, samt natur-, kultur- og landskabsinteresser.

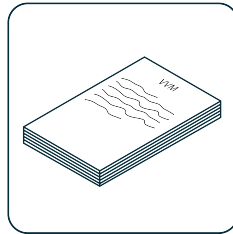
Den fysiske planlægning bidrager til at sikre, at byerne udvikler sig, hvor den kollektive trafik eller transportinvesteringer i øvrigt kan understøtte udviklingen. Byarealer, der er nabo til motor- og motortrafikveje, skal planlægges og udformes under hensyn til byens samspil med vejanlægget.

13. Trafikanlæg, stier og parkering

14. Tekniske anlæg og forsyning

15. VVM pligtige anlæg

13. Trafikanlæg, stier og parkering

Hedensted Kommune har fokus på mobilitet, herunder at sikre et vej- og stinet, som lever op til behovet for både fremkommelighed og trafiksikkerhed.

Et vejnet - og øvrig infrastruktur – af høj kvalitet er en forudsætning for udvikling af erhvervslivet og er af afgørende betydning for bosætningen. Derfor arbejdes der kontinuerligt med optimering og udbygning af vejnettet både i forhold til fremkommelighed og trafiksikkerhed. Stinettet skal understøtte transporten til de nære mål samt sikre adgang til de rekreative kvaliteter i kommunen.

Info

[Læs mere om mobilitet.](#)

[Læs mere om retningslinjerne for støj.](#)

13.1 Trafikanlæg

I Hedensted Kommune er der ca. 1.000 kilometer offentlige veje, det vil sige veje som kommunen administrerer og vedligeholder. Dertil kommer private fællesveje og private veje, som vedligeholdes af dem, der bor ud til vejen og/eller bruger vejen.

De offentlige veje er inddelt i 4 klasser, hvor klasse 1 er de mest overordnede, og klasse 4 er mindre lokale veje. Vejklassificeringen bruges i administrationen i forhold til trafikikkerhed og til prioritering af ressourcer til for eksempel snerydning.

Kortet nedenfor viser eksisterende og reserverede arealer til fremtidige trafikanlæg.

Retningslinjer

13.1.1 Til planlagte trafikanlæg reserveres arealer til anlæg, der svarer til de viste linjeføringer på kortet.

13.1.2 I byer og landsbyer skal afvejningen mellem fremkommelighed og trafikikkerhed ske, så hensynet til byens eller landsbyens borgere og trafikikkerheden har størst prioritet.

13.1.3 Af trafikikkerhedsgrunde tillades kun undtagelsesvis etableret nye adgange til de højest prioriterede veje, klasse 1 vejene. Alle nye adgange vurderes individuelt ud fra trafikikkerheden på stedet.

Redegørelse

Mobilitet er af afgørende betydning for borgere og virksomheder i Hedensted Kommune og vejnettet skal underbygge behovene.

Hedensted Kommune søger at skabe størst mulig samfundsværdi og nytte for kommunens borgere. Det sker ved et bredt spekter af projekter til nyanlæg samt projekter og kampagner, der øger trafikikkerheden. Drift og vedligeholdelse af trafikanlæg, og sammenhængen mellem privat og offentlig transport er væsentlige dele af denne sammenhæng.

Kommunen tilstræber at forbedre trafikikkerheden, så kommunen efterlever Færdselssikkerhedskommissionens målsætninger. Der er fokus på at øge trafikikkerheden i form af færre færdselsuheld og øge trygheden ved færdsel på veje og stier. Initiativerne spænder fra fysiske ombygninger af veje og stier til kampagnearbejde og forbedring af driftsrutiner.

En meget stor del af transporten med bil foregår som små, korte ture, og der er meget store samfundsmæssige gevinster ved at omlægge denne transport til gang eller cykel. Sundheden øges, og de ekstraordinært store energi- og miljømæssige effekter af korte ture elimineres. Derfor arbejdes der hen imod et stinet, som understøtter dette, se retningslinjer for stier.

Administrationen af vej- og trafikområdet vil ske med størst mulig hensyntagen til trafikikkerheden.

Afgørelser vil blive truffet i overensstemmelse med vejreglerne og godkendte politikker efter en konkret vurdering.

Hedensted Kommune vil gennemføre løbende trafiktællinger og hastighedsmålinger for primærvejnettet med en maksimal turnus på 5 år for at følge udviklingen i belastningen af vejnettet og ændringer i trafikmønstrene. Samtidig vil kommunen gennemføre en årlig udpegnings af "sorte pletter", så der skabes et overblik over de mest uheldsbelastede lokaliteter på kommunens vejnet.

Kommunen vil etablere hastighedsdæmpning eller anden form for regulering, hvor hastighedsmålinger påviser et reelt behov. Fysiske hastighedsdæmpende foranstaltninger vil blive planlagt og projekteret som anbefalet i Vejreglerne.

Hedensted Kommune vil skabe gode fremkommelige klasse 1 veje fra erhvervscentrene til statsvejene, herunder motorvejsnettet, så uvedkommende trafik holdes ude af bycentre og boligområder, således at den tunge trafik fastholdes på det overordnede vejnet.

Info

[Læs mere om mobilitet.](#)

[Læs mere om retningslinjerne for støj.](#)

[Læs mere om retningslinjerne for stier.](#)

13.2 Stier

Stiforbindelserne er en integreret del af infrastrukturen i Hedensted Kommune. Stinettet skal fremme trafikssikkerheden og sundheden for de bløde trafikanter, samt gøre kommunen mere attraktiv i forhold til bosætning og turisme.

Afsnittet for stier omfatter alle stier til gang og cykling.

Overordnet set kan stier i Hedensted Kommune inddeles i to typer: Transportstier og rekreative stier.

Transportstier sikrer bløde trafikanter i den daglige transport, for eksempel til skole eller arbejdsplads, mens rekreative stier sikre adgangen til og i naturen. Målet er, at stier skal kunne opfylde flere forskellige behov og tjene flere forskellige formål på en gang. Stiernes primære formål har dog betydning for udformning og vedligeholdelse.

Retningslinjer

13.2.1 I alle lokalplaner skal behovet for stiforbindelser afklares og redegøre for forholdet til det omkringliggende stinet med særligt fokus på at skabe sammenhænge.

13.2.2 De rekreative muligheder skal udbygges med stier og ny natur omkring byer og landsbyer, samt ved et sammenhængende rekreativt stinet, der forbinder kommunens byer.

13.2.3 De rekreative sti- og ruters omgivelser skal sikres mod etablering af landskabs- og miljøforringende anlæg og mod, at der sker ændringer i trafikken, der kan forringe ruternes rekreative værdi.

13.2.4 Der skal i samarbejde mellem statskovdistrikter, kommuner og private lodsejere tilvejebringes de fornødne arealer til rekreativt ophold i tilknytning til stisystemer og væsentlige rekreative områder.

13.2.5 Tilgængelighed til fritids-, natur- og landskabsoplevelser skal fremmes. Det lokale engagement skal understøttes med inspiration og vejledning. Der skal samarbejdes på tværs i administrationen med lokale stønser for at optimere stiforslagene.

Redegørelse

For rigtig mange borgere er bilen første valg, selv når der er tale om små, korte ture. Der er meget store samfundsmæssige gevinster ved at omlægge disse småture til gang eller cykel. Sundheden øges, og de ekstraordinært store energi- og miljømæssige effekter af korte ture elimineres.

Ved at sikre et velfungerende og sammenhængende stinet bliver cykel og gang et reelt alternativ, og letter samtidig presset på vejnet og parkeringspladser.

Gode og trygge muligheder for at bevæge sig til fods er særligt i bymidten med til at skabe liv i byen, og gode stiforbindelser mellem byens funktioner sikrer de bløde trafikanter og giver et alternativ til privatbilisme.

Gode, trygge og sikre forhold for de bløde trafikanter er en forudsætning for at flytte en del af

persontransporten fra bil til cykel og gang. Dette er grundlaget for at øge fysisk aktivitet og velvære hos borgerne og nedbringe udslip af CO₂ og miljøfremmede stoffer fra transport.

Rekreative stier vil i nogle tilfælde med fordel kunne målrettes særlige grupper, for eksempel mountainbikere eller gangbesværede/kørestolsbrugere. Mountainbikere kan med den relative høje fart virke skræmmende på de øvrige brugere, hvorfor særskilte stier til disse brugere er ideelt. Kørestolsbrugere og gangbesværede har særlige behov i forhold til belægning og udformning, og det skal sikres, at sådanne stier også findes og giver adgang til naturen i Hedensted Kommune. Det lokale engagement er en vigtig drivkraft for udvikling af rekreative stier i Hedensted Kommune.

Info

Læs mere om:

- [Rekreative faciliteter og vandrestier.](#)
- [Bosætning.](#)
- [Centerbyerne.](#)
- [Retningslinjerne for natur.](#)
- [Retningslinjerne for byudvikling.](#)

13.3 Parkering

Parkering kan ske på private arealer eller på færdselsarealer. Parkering på færdselsarealer, herunder veje, er reguleret i færdselsloven. I bycentre og andre steder, hvor der er begrænsede parkeringspladser, kan der fastsættes parkeringsrestriktioner.

Retningslinjer

13.3.1 Retningslinjer for hvilke krav til parkering, der vil kunne forventes at kommunalbestyrelsen vil fastsætte krav om ved nybyggeri, tilbygning og ændret anvendelse af eksisterende bebyggelse, kan findes på kommunens hjemmeside.

13.3.2 Ud over parkeringspladser til biler kan der stilles krav om etablering af parkering til cykler, knallerter, motorcykler og lignende.

13.3.3 Kravet vurderes og fastlægges endeligt i forbindelse med udstedelse af byggetilladelse, med mindre en lokalplan, byplanvedtægt eller en reguleringsplan efter tidligere gældende byggelove fastsætter andre bestemmelser om parkering.

13.3.4 Ved blandet byggeri fastsættes parkeringskravet som summen af kravene til de enkelte funktioner. Arealer beregnes efter bygningsreglementets beregningsregler for etageareal.

Når der etableres parkeringspladser til for eksempel detailhandel, skal bakkende lastbiler og andre trafikanter holdes adskilte.

Indretning af parkeringsarealer skal ske i henhold til gældende vejregler.

Redegørelse

I forbindelse med nybyggeri skal der på den enkelte ejendom anlægges tilstrækkelige parkeringsarealer til at bebyggelsens beboere, de beskæftigede i bebyggelsen, besøgende, kunder, leverandører med videre kan parkere biler, motorcykler, knallerter, scootere, cykler med videre på ejendommens eget areal.

Parkeringsarealer kan eventuelt tillades anlagt på anden grund, når disponering, anlæg og anvendelse sikres ved tinglysning.

Kravene om parkeringsareal vil ofte blive en del af en byggetilladelse i forbindelse med nybyggerier.

Info

I Hedensted Kommune er der med politiets godkendelse vedtaget et parkeringsregulativ, som fastsætter regler for parkering af lastbiler, trailere og campingvogne på offentlige vejarealer. [Regulativet findes på kommunens hjemmeside.](#)

14. Tekniske anlæg og forsyning

Som vækstområde har Hedensted Kommune en særlig forpligtelse til at arbejde for den overordnede nationale målsætning om at bryde sammenhængen mellem vækst og miljøpåvirkning.

Placering af større tekniske anlæg kræver en langsigtet planlægning, der giver et troværdigt grundlag for investeringerne. Derfor er det vigtigt, at planlægningen er så fleksibel, at den kan rumme nye tiltag inden for de forskellige sektorer.

De tekniske anlæg er vigtige i dagligdagen for både borgere og erhvervsliv, og derfor skal de helst være velfungerende og have nærhed uden at være generende. De skal medvirke til at udvikle kommunen med en hurtig, sikker og stabil forsyning af grundlæggende velfærdsgoder som for eksempel drikkevand og kommunikation. Samtidig skal de tekniske anlæg ved deres lokalisering og indretning så vidt muligt medvirke til, at miljø-, kultur-, natur- og landskabsværdierne i kommunen kan udvikles og formidles.

Info

[Læs mere om kommunens Strategiske Energiplan.](#)

[Læs mere om kommunens Strategi for fjernvarme.](#)

14.1 Vindmøller

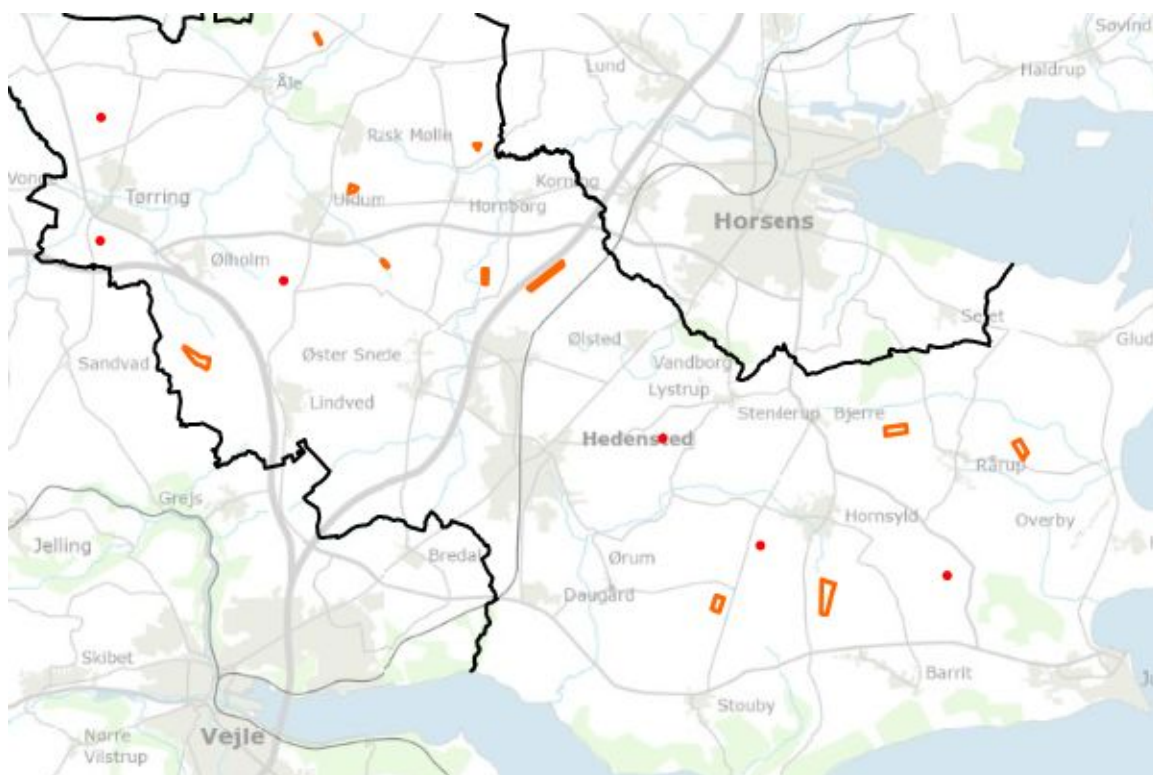
Som vækstområde har Hedensted Kommune en særlig forpligtelse til at arbejde for den overordnede nationale målsætning om at bryde sammenhængen mellem vækst og miljøpåvirkning. Øget vedvarende energiproduktion og energibesparelser er nogle af de væsentlige nøgler hertil. Placering af større tekniske anlæg som vindmøller kræver en langsigtet planlægning, der giver et troværdigt grundlag for investeringerne.

Energi er nødvendig for det moderne samfund. Med et langsigtet nationalt mål om 100 procent omlægning til vedvarende energiforsyning, er der brug for en drastisk omlægning af energiproduktionen og –distributionen. Der må forventes mange nye tekniske løsninger i de kommende år, såvel kendte som helt nye anlægstyper. Vindmøller på land er et vigtigt redskab særligt i den tidlige omstillingsfase.

Udbygningen af vindmølle anlæg på land skal fortrinsvis finde sted, så der samtidig sker en sanering og udskiftning af de eksisterende ældre og mindre vindmøller.

Vindenergi er en betydelig ressource ved overgangen fra fossile brændsler til vedvarende energi i forsyningen og alt tyder på, at der i fremtiden kommer til at blive anvendt mere strøm i energiforsyningen end hidtil.

Kortet nedenfor viser udpegede vindmølleområder og enkeltstående vindmøller.

Retningslinjer

14.1.1 Vindmøller skal opstilles indenfor udpegede vindmølleområder. Enkeltstående vindmøller med totalhøjde op til 80 m kan opstilles på placeringerne vist på retningslinjekort.

14.1.2 Inden for udpegede områder til vindmøller, kan der planlægges for vindmøller med en maksimal totalhøjde på 100 meter medmindre andet fremgår af rammerne for

det enkelte vindmølleområde.

14.1.3 Den nærmere afgrænsning af områderne samt opstillingsmønster for møllerne fastlægges efterfølgende i en lokalplan og eventuelt et kommuneplantillæg for det enkelte område på baggrund af en VVM redegørelse. Ved afgrænsningen skal det sikres, at der iagttages skærpede støjkrav ved støjfølsomme arealer. Desuden skal der iagttages skærpede støjkrav ved kirker og kirkegårde.

14.1.4 Planlægningen af et vindmølleområde kan forudsætte, at en eller flere eksisterende vindmøller nedtages. Dette fremgår af rammen for det enkelte område.

14.1.5 Alle møller indenfor et vindmølleområde skal have samme rotordiameter. Det skal tilstræbes, at møllerne opstilles med samme indbyrdes afstand, og at møllernes nav ligger på linje.

14.1.6 Ved opstilling af møller langs de overordnede veje, skal møllerne placeres, så de ikke er til gene for trafiksikkerheden.

14.1.7 Belysning og reklamer er ikke tilladt. Et mindre firmalogo på den enkelte vindmølles kabine accepteres.

14.1.8 En mølle skal nedtages inden et år, efter den er holdt op med at producere.

14.1.9 For vindmøller med påbudt lysafmærkning skal afmærkningens blinkfrekvens være koordineret inden for et mølleområde. Lysafmærkningen må højst have en lysstyrke som foreskrevet af luftfartsmyndigheden og lyset skal have retning opad.

14.1.10 Alle horisontale vindmøller skal have 3 vinger, rørtårn og omløbsretning med uret set med vinden i ryggen. Forholdet mellem møllernes navhøjde og rotordiameter skal være mellem 1:1 og 1:1,35. Møllernes farve skal være lys grå med maximal glansværdi på 30 for alle dele af vindmøllen. Indenfor samme område skal alle møllerne have samme udseende. Mindre forskelle kan accepteres, når det kan dokumenteres, at møllernes udseende opleves som ens.

Redegørelse

Planlægningen for vindmøller tager udgangspunkt i kommuneplanens mål om, at tekniske anlæg skal medvirke til at udvikle samfundet med en hurtig, sikker og stabil forsyning af grundlæggende velfærdsgoder som eksempelvis energi. Samtidig skal vindmøller ved deres lokalisering og indretning så vidt muligt medvirke til, at kultur- natur- og landskabsværdierne kan udvikles og formidles.

Formålet med retningslinjerne er, at vindmøllerne i Hedensted Kommune opstilles hensigtsmæssigt i forhold til beboerne i områder, hvor der allerede er opstillet vindmøller.

I Hedensted Kommune er der i dag installeret en kapacitet på 28 MW vindmøllestrøm fra møller over 25 meter totalhøjde. Disse møller udgør et bidrag til Hedensted Kommunes andel af vedvarende energi og i fremtiden vil denne andel øges. I nærværende vindmølleplan er der et energipotential på ca 32 MW altså en forøgelse af andelen af vedvarende energi fra vindmøller på 4 MW.

Gener for borgerne minimeres

I Hedensted Kommune placeres tre områder til vindmøller op til 100 meter totalhøjde langs motorvejene. Den motorvejsnære beliggenhed har også tidligere været et ønske fra forskellige borgere og foreninger. I dag kan vindmøller som udgangspunkt placeres med en afstand til vejen på 1 X møllens totalhøjde. Dog skal afstande mellem 1,7 og 1 X møllens totalhøjde vurderes i forhold til trafiksikkerheden.

I alle øvrige områder, hvor der kan placeres mere end en mølle, kan der placeres møller op til 80 meter totalhøjde.

De seks steder, hvor der kan genopstilles en enkelt mølle, er maksimumshøjden øget til 80 meter.

Påvirkningen af borgerne vil blive yderligere belyst i den efterfølgende planlægning og eventuel VVM procedure.

Detaljerne fastlægges senere

Opstilling af vindmøller med en totalhøjde på over 25 meter vil efter de nugældende regler kun kunne ske efter en VVM planlægning, eller i særlige tilfælde på baggrund af en VVM screening. Nærværende planforslag stiller som hovedregel ikke krav til møllehøjde, opstillingsmønster og lignende, ligesom der ikke er gennemført en visualisering af mølleområderne. Det vurderes, at disse detaljer bedst bearbejdes i en VVM procedure på baggrund af konkrete vindmølleprojekter. Det betyder, at opstillerne af møllerne skal varetage overordnede interesser, men det giver samtidig opstillerne bevægelsesfrihed til at afsøge de optimale løsninger.

Indbyrdes afstand mellem vindmølleområder

Den indbyrdes afstand mellem vindmøllerne, og det mønster møllerne opstilles i, er af stor betydning for møllernes produktion og for oplevelsen af møllerne i landskabet. Den indbyrdes afstand mellem vindmølleområderne har også betydning for oplevelsen af møllerne i landskabet.

Som hovedregel bør afstanden mellem vindmølleområderne være mindst 28 x møllehøjden, hvilket svarer til 2800 meter for 100 meter høje møller. Enkelte steder er afstanden mindre. Her skal de indbyrdes forhold mellem vindmølleområderne belyses i den efterfølgende VVM procedure.

Undtagelser med kortere indbyrdes afstand mellem vindmølleområder

Med henblik på at opnå en optimal udnyttelse af vindens energiresource og for at understrege kulturlandskabet, er der udlagt vindmølleområder omkring motorvejene med en kortere indbyrdes afstand mellem vindmølleområderne end hovedreglen:

Vindmølleområderne:

Merringgård og Eriknauer omkring motorvej E45 nord for Løsning. Afstanden mellem vindmølleområderne er ca. 1500 meter. Områderne er placeret henholdsvis vest og øst for motorvejen. Områderne vil opleves af rigtig mange mennesker fra E45 og Merringvej, der forløber parallelt med E45. Herfra vil mølleområderne opleves som klart adskilte. Trafikken fra nord vil opleve mølleområderne som en tragt, hvor landskabet indsnævres ned mod bebyggelsen tæt omkring motorvejen ved Løsning og Hedensted. Sydfra vil mølleområderne markere, at landskabet åbner sig. Dermed understreges overgangen mellem det åbne land og den bymæssige struktur. Fra Vestvejen vil vindmølleområderne opleves som tæt forbundne på afstand, men forstås som klart adskilte når områderne passerer i en afstand af 12 – 1300 meter. Også fra de nærmest liggende bysamfund, Løsning og Korning vil områderne fremstå som klart adskilte.

I den efterfølgende planlægning og eventuel VVM procedure vil indvirkningen på kirker, landskabet og vindmølleområdernes indbyrdes påvirkning blive yderligere belyst for hvert enkelt område.

Temaplanen for vindmøller omfatter ikke

Vindmøller på havet:

Vindmølleplanen omfatter ikke planlægning af vindmøller på havet, idet det alene er staten, der varetager denne opgave.

Møller med en totalhøjde over 100 meter:

Planen omhandler ikke opstilling af møller med en totalhøjde over 100 meter. Der kan kun med Miljøministerens særlige godkendelse opstilles møller med en totalhøjde over 150 meter på land. I Hedensted Kommune ønskes møller op til 80-100 meter, som er en velkendt skala i forhold til det, der accepteres i dag.

Husstandsmøller:

Planen omhandler ikke husstandsmøller, idet opstilling af husstandsmøller sker i henhold til bestemmelserne i planloven om landzoneadministration.

Info

[Læs mere om retningslinjerne for støj.](#)

14.2 Biogas

Hedensted Kommune har fokus på, at biogas skal bidrage til omstillingen til vedvarende energi og vil arbejde for, at landbruget optimerer driften, så miljøproblemerne reduceres. Konkrete projekter for biogasanlæg og andre CO₂-neutrale energianlæg vil blive understøttet med den nødvendige planlægning.

Kortet nedenfor viser det udpegede område til biogas.

Retningslinjer

14.2.1 Det vil være det konkrete projekt, herunder de visuelle og tekniske forhold, der vil være afgørende for, om der kan gives tilladelse til opførelse af et fælles biogasanlæg indenfor det udpegede område.

14.2.2 Gårdbiogasanlæg kan efter en konkret vurdering placeres uden for det udpegede område.

14.2.3 Der kan som hovedregel ikke ske direkte tilslutning til det overordnede vejnet for eksempel ved nye eller eksisterende gård- eller beboelsestilslutninger.

14.2.4 Ved lokalisering af fælles biogasanlæg skal det sikres, at byggefeltet placeres mindst 50 meter fra offentlig vej og at der sikres klare grænser til det åbne land i øvrigt.

Redegørelse

Kommuneplanen omfatter kun fælles biogasanlæg, som er anlæg, der modtager husdyrgødning fra flere bedrifter, og anlæggene er typisk ikke placeret ved en gård.

Biogasudbygningen med fælles biogasanlæg skal ske inden for specifikt udpegede område til

placering af biogasanlæg. I Hedensted Kommune er der udpeget et område, rammeområde 5.E.06, for mulige placeringer af kommende fælles biogasanlæg. Det udpegede område forventes at kunne imødekomme behovet frem til næste kommuneplanrevision i 2033, og vil kunne håndtere restprodukter fra landbrugsproduktion med videre fra den centrale og sydvestlige del af kommunen.

Indenfor området vil der altid skulle foretages en konkret vurdering af det aktuelle projekt, gennem udarbejdelse af en lokalplan og eventuel VVM-redegørelse. Derudover vil etablering af et biogasanlæg forudsætte en miljøgodkendelse.

I Hedensted Kommune er der et stort potentiale for biogasproduktion baseret på husdyrgødning. Det må derfor forventes, at der bliver behov for yderligere placeringsmuligheder for biogasanlæg med henblik på at opnå en høj udnyttelsesgrad af landbrugets restprodukter til energiformål. Som en del af sagsbehandlingen vil der stilles krav om privat medfinansiering af nødvendige investeringer i for eksempel infrastruktur ved etablering af biogasanlæg.

De udpegede områder til store husdyrbrug udgør særligt velegnede placeringer og er overvejende møntet på nyetableringer af større anlæg, herunder på længere sigt også fælles biogasanlæg. Læs mere om ["Store husdyrbrug"](#).

Gårdbiogasanlæg kan etableres uden særlig planlægning, forudsat at anlægget kan godkendes efter miljølovgivningen, de almindelige landzonebestemmelser og beskyttelseshensyn. Et gårdbiogasanlæg er et biogasanlæg, der er placeret i tilknytning til et eksisterende landbrug og med mulighed for at få gylle og anden biomasse fra op til fem nabogårde.

Info

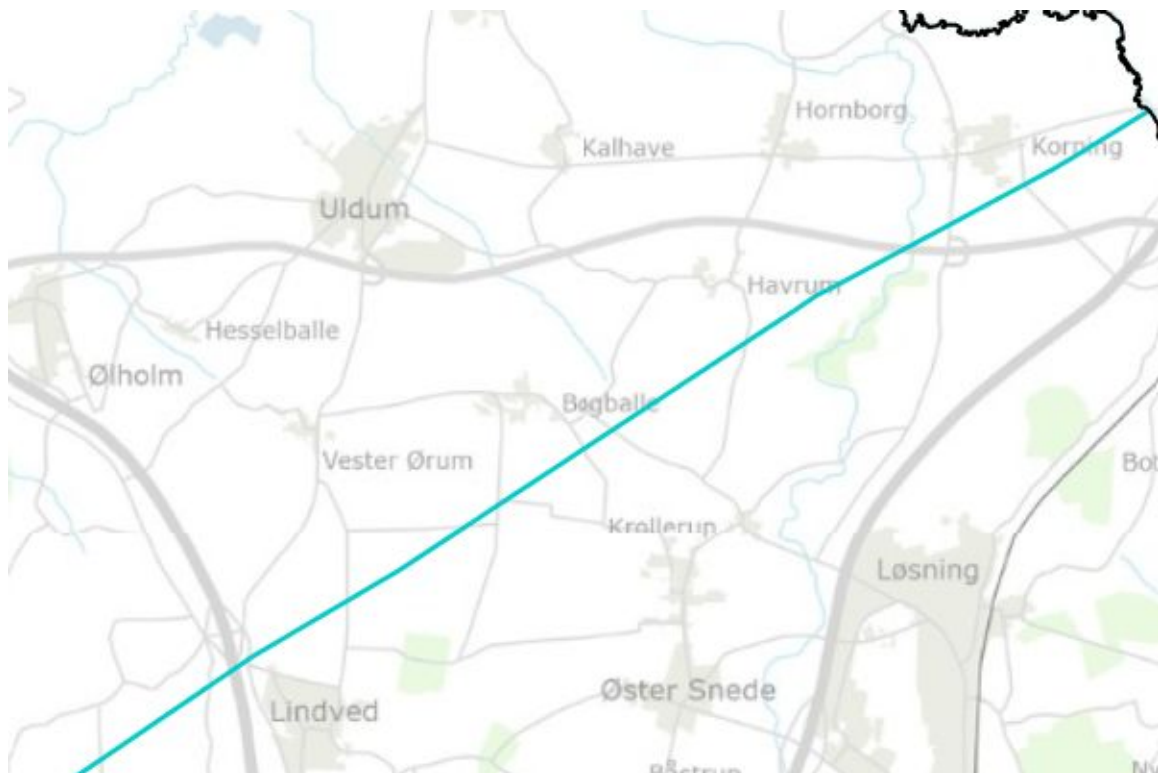
[Læs mere om retningslinjerne for landbrug.](#)

14.3 Højspænding

Det overordnede eltransmissionsnet drives og udbygges af Energinet, som er en selvstændig offentlig virksomhed under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Energinet ejer således eltransmissionsnettet på mere end 100 kV. Eltransmissionsnettet består af såvel luftledninger som kabler, der er lagt i jorden, og stationsanlæg.

Indenfor Hedensted Kommune er der en 400 kV luftledning. Energinet har udarbejdet en Reinvesterings-, Udbygnings- og Saneringsplan (RUS-plan), der beskriver således en sammenhængende planlægning af forventede reinvesteringer, udbygninger og saneringer i eltransmissionsnettet for de kommende ti år. Det fremgår af planen, at der ikke forventes ændringer indenfor Hedensted Kommune.

Kortet nedenfor viser det reserverede areal til højspændingsledninger.

Retningslinje

14.3.1 Der reserveres areal til eksisterende højspændingsledninger, som angivet på kort.

14.3.2 Høje genstande som for eksempel vindmøller antenner med videre, nær luftledningsanlæg, bør som minimum placeres i en afstand på genstandens total-højde fra respektafstanden langs luftledningsanlægget.

Redegørelse

Der er ikke aktuelle planer om ændringer i højspændingsnettet i Hedensted Kommune.

Højspændingsledninger føres normalt gennem åbent land, hvor de i kraft af masternes størrelse og ledningernes længde er meget iøjnefaldende og dominerende i landskabsbilledet. Af hensyn til de landskabelige interesser bør mulighederne for kabellægning af

højspændingsledninger udnyttes, så vidt det er teknisk og økonomisk forsvarligt. Information om det overordnede transmissionssystem for el med tilhørende planer (bl.a. Reinvesterings-, Udbygnings- og Saneringsplan (RUS-plan)) kan findes på Energinets hjemmeside.

De anbefalede sikkerhedsafstande skal sikre, at placering af høje genstande ikke medfører en risiko for kollision med Energinets luftledningsanlæg, hvis f.eks. en vindmølle skulle vælte eller en vinge falde af, da det kan få store følger for højspændingsanlægget og ikke mindst påvirke forsynings sikkerheden.

Overalt, hvor der bruges, produceres eller transporteres elektrisk strøm, vil der være magnetfelter. Det betyder, at der vil være magnetfelter tæt på alle elforsyningsanlæg og el-apparater, uanset om det er transformere, luftledninger eller jordkabler. Felternes størrelse afhænger af, hvor megen strøm, der går i ledningen eller apparatet, og de aftager kraftigt med afstanden.

I Danmark er der ingen minimumsafstand eller grænseværdi, der angår eventuelle langtidsvirkninger af magnetfelter fra højspændingsledningsanlæg. I stedet er der et forsigtighedsprincip, som er en anbefaling fra sundhedsmyndighederne.

Forsigtighedsprincippet omfatter eksponering fra magnetfeltet og er formuleret således: "Nye boliger og institutioner, hvor børn opholder sig, bør ikke opføres tæt på eksisterende højspændingsanlæg. Nye højspændingsanlæg bør ikke opføres tæt på eksisterende boliger og børneinstitutioner. Begrebet "tæt på" kan ikke defineres generelt, men må afgøres i den konkrete situation ud fra en vurdering af den konkrete eksponering."

Forsigtighedsprincippet henvender sig således både til plan- og byggemyndigheder og til ejere af højspændingsanlæg. Der kan læses mere i "Vejledning i forvaltning af forsigtighedsprincippet ved miljøscreening, planlægning og byggesagsbehandling."

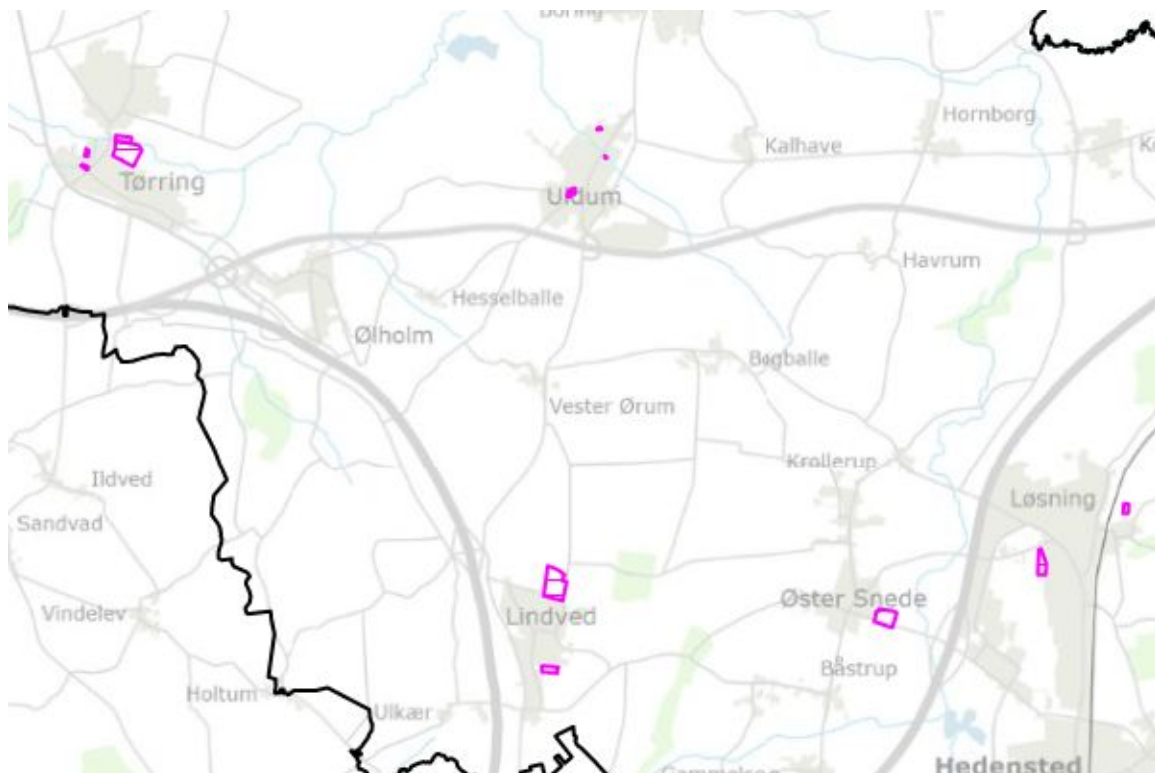
14.4 Regnvand

Hedensted Kommune står i de kommende år over for en række udfordringer, som vil sætte sit præg på planlægningen og på den fortsatte byudvikling. Klimaet ændrer sig, hvilket stiller nye krav til planlægningen.

I forbindelse med kloakreovering i byerne ønskes regnvand og spildevand adskilt. Dette sker for at kunne reducere overløb af spildevand fra kloaksystemet til vandløbene, hvilket vil give en miljøforbedring i de berørte vandløb.

Når regnvandet fra byområderne skal udledes til vandløbene, er det nødvendigt at forsinke vandet for at undgå at overbelaste vandløbene. Denne forsinkelse skal ske i regnvandsbassiner, hvor der samtidig sker en rensning af vandet, inden det udledes.

Kortet nedenfor viser interesseområder for regnvandsbassiner.

Retningslinjer

14.4.1 Regnvandsbassiner skal tilpasses omgivelserne og regnvandsbassiner i forbindelse med boligområder og byer skal søges udformet, så de kan indgå som et rekreativt element.

14.4.2 Den del af området, som ikke anvendes til regnvandshåndtering, skal anlægges som grønt areal.

14.4.3 Overfladevand skal, hvor det er muligt, indgå som et rekreativt element i byens rum samt øge naturindholdet i byområderne.

Redegørelse

Hedensted Spildevand foretager løbende kloakreovering i byerne og i den forbindelse ønskes

regnvand og spildevand adskilt. For at kunne adskille regnvand og spildevand er der behov for arealer til regnvandsbassiner, hvor det er muligt at forsinke vandet inden det udledes til vandløbene. Dette er nødvendigt for ikke at overbelaste vandløbene og for at kunne håndtere regnvandet fra de aktuelle byer. Arealerne er beliggende i forskellige typer bymiljøer, og det er derfor vigtigt, at de bliver tilpasset de omgivelser, de befinder sig i. Dette skal gøres for ikke at begrænse de omkringliggende omgivelser.

I nye byområder skal regnvandet håndteres lokalt. Såfremt regnvandet skal udledes til vandløb og søer, er det nødvendigt, at vandstrømmen forsinkes og vandet renses for partikler, næringsstoffer og miljøfremmede stoffer inden udledningen. Dette kan for eksempel ske ved etablering af våde bassiner.

I hvert enkelte tilfælde bliver der foretaget en vurdering af recipientens sårbarhed i forhold til den hydrauliske belastning. Hvis det er muligt, og det vurderes hensigtsmæssigt, kan regnvandet med fordel nedsives lokalt eller i større nedsivningsbassiner.

Regnvand skal, hvor det er muligt, indgå som et rekreativt element i byens rum samt øge naturindholdet i byområderne. Hvor regnvandsbassiner etableres i naturområder, bør de have en organisk udformning, så de passer naturligt ind i landskabet, for eksempel ved at udnytte landskabets naturlige lavninger. For at højne naturværdien bør det fremmes, at vandstanden i vådområderne varierer således, at de på nogle tidspunkter af året er våde og andre tider er mere tørre. Der bør etableres stisystemer til og omkring vådområderne.

Info

Læs mere om:

- [Spildevandsforholdene, der er beskrevet og reguleret af kommunens spildevandsplan.](#)
- [Der er særlige bestemmelser for håndtering af regnvand i kommuneplanens rammebestemmelser.](#)
- [Retningslinjerne for klima.](#)
- [Bosætning og klima.](#)

14.5 Transportkorridor

Transportkorridorer skal sikre den fremtidige placering af nationale og regionale strækningsanlæg, samtidigt med at byudvikling holdes på afstand af hensyn til eksempelvis støj.

Strækningsanlæg er anlæg, som har regional og national betydning, det vil sige i almindelighed anlæg, som forløber igennem flere kommuner. Det er for eksempel højspændingsledninger, naturgasledninger, spildevandsledninger, fjernvarmeledninger, olieforsyningsledninger og så videre.

Kortet nedenfor viser transportkorridoren.

Retningslinje

14.5.1 For fremføring af nationale og regionale strækningsanlæg udlægges der en transportkorridor, der har en bredde på ca 150 meter. Strækningsanlæg skal søges placeret inden for korridoren. Inden for korridoren må der ikke ske foranstaltninger, der kan hindre senere etablering af strækningsanlæg.

Redegørelse

Med henblik på at nedsætte det samlede arealforbrug til fremføring af nationale og regionale strækningsanlæg, skal disse anlæg søges placeret i transportkorridorerne. Korridorbredden på 150 meter er valgt som et kompromis mellem den nødvendige plads til fremtidige strækningsanlæg og ønsker om yderligere byudvikling. Det er derfor vigtigt, at strækningsanlæg placeres således, at de giver størst muligt råderum til eventuelle senere anlæg.

Inden for korridorerne må der ikke ske foranstaltninger, der kan hindre senere etablering af

strækingsanlæg. Dette administreres således, at der kun under særlige omstændigheder kan tillades byggeri i korridoren.

Det kan for eksempel være byggeri placeret i "skyggen" af eksisterende permanente anlæg, således at de ikke yderligere blokerer korridoren. Endvidere kan byggeri af lettere karakter eller helt i udkanten af korridoren eventuel være en mulighed samt, hvor det er nødvendigt for en i øvrigt ønskelig og acceptabel udnyttelse af eksisterende bygningsværdier.

Der kan også blive tale om tilladelse til byggeri, som klart er af midlertidig karakter, og i tilfælde af, at et nybyggeri ledsages af en nedrivning eller en fjernelsesdeklaration for eksisterende byggeri således, at den samlede "skyggevirksomhed" er uændret.

En tilladelse efter de nævnte kriterier kan ledsages af vilkår om, at det pågældende anlæg ikke må være til hinder for en eventuel nødvendig ledningsføring i korridoren eller føre til merudgift ved sådanne ledningsanlægs etablering.

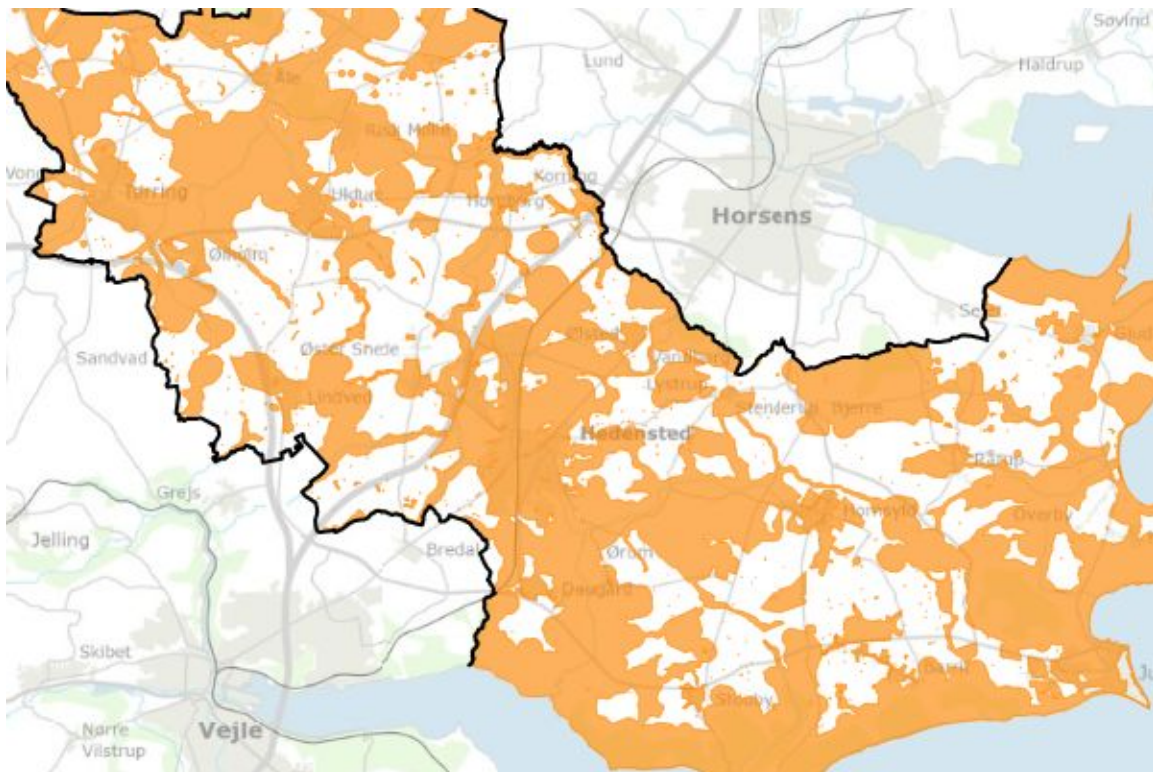
14.6 Større solcelleanlæg i det åbne land

Større solcelleanlæg i det åbne land er opbygget af 2 udpegninger: negative og neutrale områder.

Retningslinjerne fokuserer på kollektive anlæg som er solcelleparker. Konkrete projekter for solcelleanlæg vil blive understøttet med den nødvendige planlægning.

Store solcelleanlæg anses som et tekniske anlæg, når man ser på parkernes udseende og funktion. Men i modsætning til andre tekniske anlæg, støjer eller lugter solcelleanlæggene ikke.

Kortet nedenfor viser de negative områder til større solcelleanlæg.

Retningslinjer

14.6.1 Solcelleanlæg kan ikke placeres inden for de negativt udpegede områder som vist på retningslinjekortet. Inden for de neutrale områder vil en placering afhænge af en konkret vurdering af det konkrete projekt.

14.6.2 Nye solcelleanlæg skal som hovedregel placeres med en minimum afstand til boliger på 200 meter.

14.6.3 Opstilling af solceller inden for kystnærhedszonen kræver en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse.

14.6.4 Anlægget skal afskærmes med beplantning hele vejen rundt, hvor der redegøres for faunaens passage, at der ikke sker en negativ påvirkning af biodiversiteten, muligheder for at fremme biodiversitet i området, og at anlægget tilpasses de landskabelige hensyn. Dette skal ske på baggrund af en konkret landskabelig vurdering.

14.6.5 Som hovedregel gælder en afstand på 300 meter for offentlige og private skove på over 4 ha.

Redegørelse

Større solcelleanlæg vil være anlæg som opstilles på jorden, og kan producerer energi i form af elektricitet.

Der udpeges ikke specifikke områder til solcelleanlæg, men der angives retningslinjer for, hvor kommunen er neutralt og negativt indstillet overfor placering af solcelleanlæg. Ved ansøgning om opstilling af solcelleanlæg vil der skulle laves en konkret landskabelig vurdering af området, hvorefter byrådet vil beslutte, om der skal gives tilladelse til projektets placering.

Anlægget skal tilpasses omgivelserne, hvilket kan ske ved, at der stilles vilkår til anlæggets udseende og placering i terræn. Hvis det er meget store anlæg, kan der stilles vilkår om opdeling af området i flere sektioner.

Solcelleanlæg vil have en begrænset levetid, og det forudsættes, at arealerne til opstilling af solceller kan reetableres til natur- eller landbrugsformål efter endt drift. Derfor bliver arealerne, når der planlægges for konkrete projekter, fastholdt i landzone.

Hver projektansøgning, der kommer omkring opstilling af solcelleanlæg, vil skulle have udarbejdet en lokalplan, hvor der redegøres for kommuneplanens retningslinjer og projektet skal tilpasses landskabet og de lokale forhold.

Negative udpegninger

De negative udpegninger er områder, hvor der ikke kan placeres solcelleanlæg. Udpegningerne omhandler byzone arealer, økologiske forbindelser, naturbeskyttelsesområder, beskyttede naturtyper, fredskov, kirkebyggelinjer, skovbyggelinjer, søbeskyttelseslinjer, åbeskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, 100 m beskyttelseszone om fortidsminder, fredede områder, natura 2000-områder, bevaringsværdige landskaber, kirkens nær- og fjernomgivelser og særligt kirkeområde.

Der kan i særlige tilfælde ud fra en konkret vurdering for et mindre areal ansøges om dispensation fra forbuddet i naturbeskyttelseslovens § 17, skovbyggelinjen.

Særligt om placering i kystnærhedszonen

Planlægning i kystnærhedszonen kræver en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse, hvilket skal sikre, at kystnærhedszonen friholdes for byggeri og anlæg, som ikke er afhængig af en kystnær placering.

Den særlige planlægningsmæssige eller funktionelle begrundelse vil i alle tilfælde skulle afvejes i forhold til den påvirkning, som anlægget vil have på kysten og de hensyn, som kystnærhedszonen skal varetage.

15. VVM pligtige anlæg

Formålet med VVM er at sikre, at der gennemføres en vurdering af virkningerne på miljøet som grundlag for beslutningen om at give eller afslå tilladelse til anlægstyper, der kan påvirke miljøet væsentligt. Inddragelse af offentligheden er en vigtig del af beslutningsprocessen. På den måde sikres, at myndigheden har et godt grundlag for at træffe miljømæssigt bedre beslutninger.

Der er to veje til fastlæggelse af VVM-pligt: Visse anlæg er per definition obligatorisk VVM-pligtige - andre anlæg omfattes, fordi det på grundlag af nærmere fastlagte kriterier (screening) findes, at anlægget må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Retningslinje

15.1 Som grundlag for etablering af anlæg, der er VVM-pligtige, skal der optages retningslinjer og eventuelle rammer for lokalplanlægningen i kommuneplanen, som regulerer anlæggets beliggenhed og udformning på baggrund af en Vurdering af Virkningerne på Miljøet (VVM).

Redegørelse

En del konkrete anlægsprojekter og aktiviteter, der vil kunne påvirke miljøet væsentligt, skal miljøvurderes, inden de realiseres. Der skal desuden indarbejdes retningslinjer og muligvis også rammer for lokalplanlægning for det pågældende projekt i Kommuneplanen. Et sådant kommuneplantillæg skal ledsages af en redegørelse for anlæggets eller aktiviteternes virkninger på miljøet; en VVM-redegørelse.

Som eksempel på anlægsprojekter eller aktiviteter, der altid er VVM-pligtige, kan nævnes motorveje, indre vandveje og rørledninger med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km. Eksempler på projekter og aktiviteter, som muligvis kan være omfattet af VVM, er forlystelsesparker. En konkret vurdering af sådanne projekters karakteristika, placering og potentielle miljøpåvirkning (screening) vil afgøre, om sådanne anlægsprojekter eller aktiviteter er VVM-pligtige.

VVM-processen har til formål at klarlægge miljømæssige udfordringer og optimere løsninger og afværgeforanstaltninger, for at minimere de VVM-pligtige anlægsprojekters og aktiviteters negative miljøpåvirkninger. VVM-redegørelsen skal ud fra et bredt miljøbegreb belyse samtlige miljømæssige konsekvenser af et projekt eller en aktivitet, herunder vurdere eventuelle relevante valgbare alternative udformninger eller lokaliseringer.

Derudover skal redegørelsen kortlægge mulige afværgeforanstaltninger, som kan bringes i spil for at reducere anlægsprojektets eller aktiviteternes negative miljøpåvirkninger.

Endelig skal redegørelsen belyse konsekvenserne af, at anlægsprojektet eller aktiviteterne ikke realiseres, hvilket kaldes 0-alternativet.

En anmelder af et projekt, som er VVM-pligtigt, skal levere alle de oplysninger, der er nødvendige for at lave en miljøvurdering. Som baggrund for en VVM-redegørelse skal der udarbejdes forslag til et tillæg til kommuneplanen. Planforslaget og VVM-redegørelsen fremlægges i offentlig høring i mindst 8 uger.

Et VVM-pligtigt projekt kan ikke realiseres, før kommuneplantillægget er vedtaget og der er

meddelt en VVM-tilladelse. Derudover kan et anlægsprojekt forudsætte en række andre tilladelser og dispensationer, som skal indhentes hos andre myndigheder, selv om der er meddelt VVM-tilladelse.

Hvilke projekter og aktiviteter er omfattet af VVM?

Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (VVM-loven) er tilknyttet et bilag 1 og et bilag 2, som oplister anlægsprojekter og aktiviteter, der er omfattet af VVM-lovens bestemmelser.

Hvis et projekt eller en aktivitet er opført på VVM-lovens bilag 1, er der altid VVM-pligt.

Hvis et projekt eller en aktivitet er opført på VVM-lovens bilag 2, skal der gennemføres en VVM-screening som grundlag for, at myndigheden kan afgøre, om det vil kunne få så væsentlige miljøpåvirkninger, at det er VVM-pligtigt.

Hvis et projekt eller en aktivitet ikke er opført på VVM-lovens bilag 1 eller 2, er projektet eller aktiviteten ikke omfattet af bestemmelserne i VVM-loven.

Info

VVM står for Vurdering af visse offentlige og private anlægs Virkning på Miljøet. VVM kan kun gennemføres på grundlag af konkrete anlægsprojekter eller aktiviteter, som skal anmeldes af bygherren til VVM-myndigheden.